

Teataja

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

65. aastakäik

10. oktoober 2022

Sisukord

II Muud kui seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2022/1915, 3. oktoober 2022, millega kiidetakse heaks oluline muudatus kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste registrisse kantud nimetuse spetsifikaadis („Murazzano“ (KPN)) 1
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2022/1916, 7. oktoober 2022, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) 2018/2019 teatavate Moldovast pärit, liiki *Juglans regia* L. kuuluvate istutamiseks ettenähtud taimede osas 3
- ★ Euroopa Keskpannga määrus (EL) 2022/1917, 29. september 2022, statistikaaruandluse nõuete täitmata jätmise korral algatatavate rikkumismenetluste ja otsuse EKP/2010/10 kehtetuks tunnistamise kohta (EKP/2022/31) 6

OTSUSED

- ★ Nõukogu otsus (EL) 2022/1918, 4. oktoober 2022, millega nimetatakse ametisse üks Prantsuse Vabariigi esitatud Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liige 17
- ★ Poliitika- ja julgeolekukomitee otsus (ÜVJP) 2022/1919, 6. oktoober 2022, millega nimetatakse ametisse Kesk-Aafrika Vabariigis läbiviidava Euroopa Liidu ÜJKP sõjalise väljaõppemissiooni (EUTM RCA) ELi missiooni vägede juhataja ja tunnistatakse kehtetuks otsus (ÜVJP) 2022/105 (EUTM RCA/3/2022) 19
- ★ Komisjoni otsus (EL) 2022/1920, 26. jaanuar 2022, riigiabi SA.59974 – 2021/C (ex 2021/N, ex 2020/PN) kohta, mida Rumeenia on osaliselt andnud äriühingule Complexul Energetic Oltenia SA (teatavaks tehtud numbri C(2022) 553 all) ⁽¹⁾ 21

(¹) EMPs kohaldatav tekst

★ Euroopa Keskpanga otsus (EL) 2022/1921, 29. september 2022, statistikaaruandluse nõuete väidetavate rikkumiste eest rakendatavate sanktsioonide arvutamise meetodika kohta (EKP/2022/32) 59

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2022/1915,

3. oktoober 2022,

millega kiidetakse heaks oluline muudatus kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste registrisse kantud nimetuse spetsifikaadis („Murazzano“ (KPN))

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. novembri 2012. aasta määrust (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 52 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) Vastavalt määruse (EL) nr 1151/2012 artikli 53 lõike 1 esimesele lõigule vaatas komisjon läbi Itaalia taotluse saada heakskiit komisjoni määrusega (EÜ) nr 1107/96 ⁽²⁾ registreeritud kaitstud päritolunimetuse „Murazzano“ spetsifikaadi muudatusele.
- (2) Kuna asjaomane muudatus ei ole väike määruse (EL) nr 1151/2012 artikli 53 lõike 2 tähenduses, avaldas komisjon kõnealuse määruse artikli 50 lõike 2 punkti a kohase muutmistaotluse *Euroopa Liidu Teatajas* ⁽³⁾.
- (3) Kuna komisjon ei ole saanud ühtegi määruse (EL) nr 1151/2012 artikli 51 kohast vastuväidet, tuleks spetsifikaadi muudatus heaks kiita,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu Teatajas avaldatud nimetuse „Murazzano“ (KPN) spetsifikaadi muudatus kiidetakse heaks.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

⁽¹⁾ ELT L 343, 14.12.2012, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni 12. juuni 1996. aasta määrus (EÜ) nr 1107/96 geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste registreerimise kohta nõukogu määruse (EMÜ) nr 2081/92 artiklis 17 sätestatud korras (EÜT L 148, 21.6.1996, lk 1).

⁽³⁾ ELT C 229, 14.6.2022, lk 18.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 3. oktoober 2022

Komisjoni nimel
presidendi eest
komisjoni liige
Janusz WOJCIECHOWSKI

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2022/1916,**7. oktoober 2022,****millega muudetakse rakendusmäärust (EL) 2018/2019 teatavate Moldovast pärit, liiki *Juglans regia* L. kuuluvate istutamiseks ettenähtud taimede osas**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2016. aasta määrust (EL) 2016/2031, mis käsitleb taimekahjustajatevastaseid kaitsemeetmeid, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) nr 228/2013, (EL) nr 652/2014 ja (EL) nr 1143/2014 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 69/464/EMÜ, 74/647/EMÜ, 93/85/EMÜ, 98/57/EÜ, 2000/29/EÜ, 2006/91/EÜ ja 2007/33/EÜ, (1) eriti selle artikli 42 lõike 4 esimest lõiku,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2018/2019 (2) on esialgse riskihindamise põhjal kehtestatud kõrge riskiga taimede, taimsete saaduste ja muude objektide loetelu.
- (2) Komisjoni rakendusmääruses (EL) 2018/2018 (3) on sätestatud erieeskirjad korra kohta, mida tuleb järgida määruse (EL) 2016/2031 artikli 42 lõikes 4 osutatud riskihindamise tegemisel kõrge riskiga taimede, taimsete saaduste ja muude objektide kohta.
- (3) Pärast esialgset riskihindamist lisati rakendusmääruse (EL) 2018/2019 lisasse kõrge riskiga taimedena 34 perekonna ja ühe liigi istutamiseks ettenähtud taimed, sealhulgas perekond *Juglans* L., mis on pärit mis tahes kolmandast riigist.
- (4) Moldova esitas 4. märtsil 2020 komisjonile taotluse eksportida liitu liigi *Juglans regia* L. istutamiseks ettenähtud ühe- kuni kaheaastaseid paljasjuurseid, soikeseisundis, lehtedeta ja poogitud taimi ning pookealuseid. Taotlusele oli lisatud ka vastav tehniline toimik.
- (5) 25. märtsil 2021 võttis Euroopa Toiduohutusamet (edaspidi „toiduohutusamet“) vastu teadusliku arvamuse Moldovast pärit, liigi *Juglans regia* L. istutamiseks ettenähtud taimedega seotud kaubariski hindamise kohta (4). Toiduohutusamet ei tuvastanud kõnealuste istutamiseks ettenähtud taimede puhul ühtegi asjakohast taimekahjustajat.
- (6) Toiduohutusamet muutis 23. juunil 2022 teaduslikku arvamust, et lisada kõnealuste istutamiseks ettenähtud taimede puhul asjakohane taimekahjustaja *Xiphinema rivesi* (mitte-ELi populatsioonid), ning et hinnata toimikus selle taimekahjustajaga seoses kirjeldatud riskivähendamismeetmeid ja seda, kuivõrd tõenäoline on, et taimedel neid taimekahjustajaid ei esine. Taimekahjustaja *Xiphinema rivesi* (mitte-ELi populatsioonid) on loetletud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/2072 (5) II lisa A osa 4. jaos liidu karantiinse taimekahjustajana, mida liidu territooriumil teadaolevalt ei esine.

(1) ELT L 317, 23.11.2016, lk 4.

(2) Komisjoni 18. detsembri 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/2019, millega kehtestatakse määruse (EL) 2016/2031 artikli 42 tähenduses kõrge riskiga taimede, taimsete saaduste ja muude objektide ajutine loetelu ning kõnealuse määruse artikli 73 tähenduses selliste taimede loetelu, mille sissetoomisel liitu ei nõuta fütosanitaarsertifikaati (ELT L 323, 19.12.2018, lk 10).

(3) Komisjoni 18. detsembri 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/2018, millega kehtestatakse erieeskirjad korra kohta, mida tuleb järgida Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/2031 artikli 42 lõike 1 tähenduses kõrge riskiga taimede, taimsete saaduste ja muude objektidega seotud riskihindamise tegemisel (ELT L 323, 19.12.2018, lk 7).

(4) EFSA PLH Panel (EFSA taimetervise komisjon), 2021. „Scientific Opinion on the commodity risk assessment of *Juglans regia* plants from Moldova“ („Teaduslik arvamus Moldovast pärit, liigi *Juglans regia* L. taimedega seotud kaubariski hindamise kohta“). EFSA Journal 2021;19(5):6570, 27 lk, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2021.6570>.

(5) Komisjoni 28. novembri 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/2072, millega kehtestatakse ühetaolised tingimused Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/2031 rakendamiseks seoses taimekahjustajatevastaste kaitsemeetmetega ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EÜ) nr 690/2008 ja muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2018/2019 (ELT L 319, 10.12.2019, lk 1).

- (7) Kõnealuse arvamuse alusel peetakse vastuvõetavaks fütosanitaarset riski, mis tuleneb Moldovast pärit, liigi *Juglans regia* L. kuni kaheaastaste istutamiseks ettenähtud paljasjuursete, soikeseisundis, lehtedeta ja poogitud taimede ning pookealuste sissetoomisest liitu, kui on täidetud rakendusmääruse (EL) 2019/2072 VII lisas esitatud vastavad impordinõuded.
- (8) Selle tulemusel ei tuleks Moldovast pärit, liigi *Juglans regia* L. kuni kaheaastaseid istutamiseks ettenähtud paljasjuurseid, soikeseisundis, lehtedeta ja poogitud taimi ning pookealuseid käsitada enam kõrge riskiga taimedena.
- (9) Seepärast tuleks rakendusmääruse (EL) 2018/2019 lisa vastavalt muuta.
- (10) Selleks et täita liidu kohustusi, mis tulenevad Maailma Kaubandusorganisatsiooni sanitaar- ja fütosanitaarmedetete rakendamise lepingust, ⁽⁶⁾ tuleks kõnealuste kaupade impordi taasalustada võimalikult kiiresti. Seepärast peaks käesolev määrus jõustuma kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
- (11) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Rakendusmääruse (EL) 2018/2019 lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 7. oktoober 2022

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

⁽⁶⁾ Sanitaar- ja fütosanitaarmedetete rakendamise leping (vastu võetud 15. aprillil 1994, jõustunud 1. jaanuaril 1995; UNTS kõide 1867, lk 493), Maailma Kaubandusorganisatsioon, https://www.wto.org/english/tratop_e/sps_e/spsagr_e.htm.

LISA

Rakendusmääruse (EL) 2018/2019 muutmine

Rakendusmääruse (EL) 2018/2019 lisa 1. punktis asendatakse tabeli „Kirjeldus“ teises veerus liiki *Juglans L.* käsitleva kande tekst järgmisega:

„*Juglans L.*, välja arvatud

- Türgist pärit, liigi *Juglans regia L.* kuni kaheaastased istutamiseks ettenähtud paljasjuursed, lehtedeta ja varre alaosas maksimaalselt 2 cm läbimõõduga taimed ning
 - Moldovast pärit, liigi *Juglans regia L.* kuni kaheaastased istutamiseks ettenähtud paljasjuursed, soikeseisundis, lehtedeta, poogitud taimed ja pookealused“.
-

EUROOPA KESKPANGA MÄÄRUS (EL) 2022/1917,**29. september 2022,****statistikaaruandluse nõuete täitmata jätmise korral algatatavate rikkumismenetluste ja otsuse EKP/2010/10 kehtetuks tunnistamise kohta (EKP/2022/31)**

EUROOPA KESKPANGA NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artikli 132 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Keskpangade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja, eelkõige selle artikleid 5 ja 34,

võttes arvesse nõukogu määrust (EÜ) nr 2532/98, 23. november 1998, Euroopa Keskpanga volituste kohta rakendada sanktsioone, ⁽¹⁾ eelkõige selle artikli 6 lõiget 2,võttes arvesse nõukogu määrust (EÜ) nr 2533/98, 23. november 1998, statistilise teabe kogumise kohta Euroopa Keskpanga poolt, ⁽²⁾ eelkõige selle artiklit 7,

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Keskpang (EKP) võib rakendada andmeesitajatele sanktsioone vastavalt määruse (EÜ) nr 2533/98 artikli 7 lõikele 1 ning peab kehtestama raamistiku selliste sanktsioonide rakendamise korra täpsustamiseks vastavalt määruse (EÜ) nr 2532/98 artikli 6 lõikele 2. Seetõttu on asjakohane määrata kindlaks selliste sanktsioonide rakendamise kord.
- (2) Halduskoormuse vähendamiseks peaks asjaomane kord olema võimalikult suures ulatuses ühtlustatud kehtivate menetlusnormidega. Seetõttu tuleks käesolevas määruses sätestatud rikkumis- ja jõustamismenetluste puhul võtta arvesse Euroopa Keskpanga määrust (EÜ) nr 2157/1999 (EKP/1999/4) ⁽³⁾ ning nõukogu määruse (EÜ) nr 2532/98 artikleid 3 ja 4. Määruse (EÜ) nr 2532/98 artikkel 3 näeb ette, et EKP või selle riigi keskpang (RKP), kelle jurisdiktsiooni all väidetav rikkumine on aset leidnud, võib algatada rikkumismenetluse kas omal algatusel või asjaomase RKP poolt EKP-le esitatud ettepaneku alusel või EKP poolt asjaomasele RKP-le esitatud ettepaneku alusel.
- (3) Määrus (EÜ) nr 2157/1999 (EKP/1999/4) tagab, et rikkumismenetluse käigus järgitakse *ne bis in idem* põhimõtet, ning sätestab, et ühe ettevõtja vastu võib samadel alustel algatada ainult ühe rikkumismenetluse. EKP või pädev RKP ei langeta rikkumismenetluse algatamise otsust enne, kui nad on teineteist teavitanud ja teineteisega konsulteerinud. Samuti ei pea EKP või pädev RKP langetama rikkumismenetluse algatamise otsust enne, kui pädev RKP on teavitanud riiklikku pädevat asutust, kes kogub statistilist teavet ja edastab selle pädevale RKP-le kohaliku koostöökokkuleppe alusel. Juhtudel, kus järelevalveteavet kasutatakse statistikaaruandluse nõuete täitmiseks võib enne rikkumismenetluse algatamist või sanktsiooni rakendamist olla vajalik kooskõlastamine ühtse järelevalvemehhanismiga.
- (4) Määrus (EÜ) nr 2157/1999 (EKP/1999/4) näeb ette ka menetluse EKP sõltumatu uurimisüksuse või pädeva RKP poolt EKP juhatusel ettepaneku esitamiseks, et teha kindlaks, kas andmeesitaja on toime pannud rikkumise, ja täpsustada sanktsiooni summat, ning võimaldab kohaldada lihtsustatud korda sanktsioonide rakendamisel väiksemate rikkumiste eest.

⁽¹⁾ EÜT L 318, 27.11.1998, lk 4.

⁽²⁾ EÜT L 318, 27.11.1998, lk 8.

⁽³⁾ Euroopa Keskpanga määrus (EÜ) nr 2157/1999, 23. september 1999, Euroopa Keskpanga volituste kohta sanktsioonide rakendamiseks (EKP/1999/4) (EÜT L 264, 12.10.1999, lk 21).

- (5) Oluline on tagada ühtne lähenemisviis sanktsioonide rakendamisel erinevates statistikavaldkondades, määratleda selgelt EKP ja RKPde roll rikkumismenetlustes, ning tagada, et kõik menetlussätted, mis käsitlevad rikkumismenetluse algatamist ja sanktsioonide rakendamist statistika valdkonnas, oleksid selgelt määratletud, et tagada nõuetekohane menetlus ja kaitsta andmeesitajate õigusi.
- (6) Andmeesitajate võrdse kohtlemise tagamiseks peab Euroopa Keskpankade Süsteemil (EKPS) olema ühtlustatud lähenemine statistikaaruandluse nõuete täitmise kontrollimisele ja väidetavate rikkumiste hindamisele, rikkumismenetluse läbiviimisele ning aruandlusnõuete rikkumise eest sanktsioonide arvutamisele ja rakendamisele. Seetõttu on oluline tagada, et konkreetse EKP määruse või otsusega ette nähtud mis tahes aruandlusnõuete väidetavaid korduvaid rikkumisi jälgitaks ning neist teatataks vastavalt kas EKP-le või pädevale RKP-le.
- (7) Samuti on oluline kehtestada ühtlustatud eeskirjad kohaliku koostöökokkuleppe kohaldamiseks juhtudel, kus pädev RKP edastab EKP-le statistilise teabe, mis on kogutud riiklikult pädevalt asutuselt, mitte otse andmeesitajalt. Kohalik koostöökokkulepe ei tohiks mingil viisil muuta ega piirata andmeesitaja kohustust täita EKP määrustest või otsustest tulenevaid statistikaaruandluse nõudeid. Sellistel juhtudel kohaldatakse täielikult statistikaaruandluse nõuete rikkumise eest ette nähtud sanktsioonide rakendamise raamistikku. Pädev RKP ja asjaomane riiklik pädev asutus peaksid siiski vahetama piisavalt teavet asjaomase raamistiku kohaselt võetavate meetmete kohta, et tagada *ne bis in idem* põhimõtte järgimine.
- (8) Väidetavaid rikkumisi võib olla võimalik ja asjakohane lahendada koostöös andmeesitajaga, välja arvatud Euroopa Keskpanga määruses (EL) nr 1333/2014 (EKP/2014/48) ⁽⁴⁾ sätestatud statistikaaruandluse nõuete rikkumise korral, kui parandusmeetmete kava ei peeta väidetava rikkumise õigeaegseks kõrvaldamiseks sobivaks asjaomase statistilise teabe esitamise sageduse tõttu, ning tõsiste üleastumiste korral. Seetõttu tuleks soodustada pädeva RKP või EKP ja andmeesitaja vahel parandusmeetmete kava kokkuleppimist. Parandusmeetmete kava võiks muu hulgas täpsustada meetodikat, protsesse, ressursse ja töötajaid, kelle abil andmeesitaja kavatseb iga väidetava rikkumise kõrvaldada, läbivaatamis- ja järelevalvemenetlusi, mida andmeesitaja kavatseb selleks kasutada, ning menetluslikke muudatusi, mille eesmärk on vähendada andmeesitaja toime pandud rikkumiste kordumise tõenäosust.
- (9) Halduskoormuse vähendamiseks ja rikkumismenetluse läbiviimise praktika arvesse võtmiseks tuleks väidetavate rikkumiste osas, mida ei käsitleta väidetava korduva rikkumisenähtena, algatada rikkumismenetlus juhul, kui seda peetakse konkreetse juhtumi asjaolusid arvestades asjakohaseks.
- (10) Kuna EKP lähtub proportsionaalsuse printsiibist, on kohane võtta arvesse võimalikke andmeesitajast sõltumatuid asjaolusid ning näha ette erand rikkumismenetluse algatamisest sellistel asjaoludel. Nimetatud erandit tuleks kohaldada ainult selliste andmeesitajate suhtes, kes on teinud kõik mõistlikud jõupingutused aruandlusnõuete rikkumise vältimiseks. Samuti ei tohiks andmeesitajate teatud tegevuste edasiandmist, mis on seotud aruandluskoostuste täitmise või probleemidega IT-taristu hooldamisel või ajakohastamisel, isenesest käsitleda andmeesitajast sõltumatu asjaoluna. Ühtlasi ei tohiks pädev eurosüsteemi keskpank tõsiseid üleastumisi käsitleda andmeesitajast sõltumatu asjaoluna.
- (11) Kulutõhususe tagamiseks ja halduskoormuse vähendamiseks ei tohiks rikkumismenetlust algatada käesolevas määruses ette nähtud võimalikust minimaalsest trahvisummast allapoole jääva trahvi määramiseks. Kui rikkumismenetlus on aga algatatud, on võimalik määrata trahv, mille summa jääb allapoole käesolevas määruses sätestatud minimaalset trahvisummat.

⁽⁴⁾ Euroopa Keskpanga määrus (EL) nr 1333/2014, 26. november 2014, rahaturgude statistika kohta (EKP/2014/48) (ELT L 359, 16.12.2014, lk 97).

- (12) Ühtlustatud lähenemist tuleks kohaldada kõikide EKP määrustes või otsustes sätestatud statistikaaruandluse nõuete suhtes. Selleks et võimaldada andmesitajatele piisavalt aega uute aruandlusnõuetega kohanemiseks, ei tohiks EKP kasutada sanktsioonide rakendamise õigust 12 kuu jooksul pärast aruandluskohustuse tekkimist kohaldatava EKP määruse või otsuse alusel. Samuti on vaja sätestada, et aruandlusnõuete muudatused, millega kaasneb kontseptuaalse alusraamistiku muutumine või mis mõjutavad aruandluskoormust, tuleks üleminekusätete kohaldamisel käsitleda olulistena. Tõsiste üleastumiste korral üleminekuperioodi ei kohaldata.
- (13) Statistikaaruandluse nõuete rikkumisega seotud menetluste ühtlustamiseks ja läbipaistvuse tagamiseks on asjakohane võtta vastu määrus, millega kehtestatakse ühtlustatud raamistik, mille alusel võib statistikaaruandluse nõuete täitmata jätmise korral rakendada andmesitajatele sanktsioone. Seetõttu on vaja otsus EKP/2010/10 ⁽⁵⁾ kehtetuks tunnistada. Samas peaks järjepidevuse ja selguse huvides jätkama otsuse EKP/2010/10 kohaldamist väidetavate rikkumiste suhtes, mis on aset leidnud enne käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva.
- (14) Samuti on eelnimetatud põhjusel asjakohane näha ette, et pädevad RKPd ja EKP jätkavad otsuses EKP/2010/10 sätestatud nõuete kohaldamist väidetavate rikkumiste suhtes, mis on aset leidnud enne käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva, sealhulgas korduvate täitmata jätmiste suhtes, kus üks või mitu täitmata jätmise juhtumit on aset leidnud enne ja pärast käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva.
- (15) Selleks, et võimaldada RKPdele piisavalt aega käesoleva määrusega ette nähtud uuest, ühtlustatud raamistikust tulenevate menetluslike ja tehniliste muudatustega kohanemiseks, ei peaks käesolevat määrust kohaldama 18 kuu jooksul pärast selle jõustumist. Samas on sobiv ja asjakohane kohaldada käesolevat määrust kiiremini määruses (EL) nr 1333/2014 (EKP/2014/48) sätestatud statistikaaruandluse nõuete täitmata jätmise suhtes, kuna õigeaegse, täpse ja täieliku statistilise teabe kogumine on EKP rahapoliitika ülesannete täitmisel kriitilise tähtsusega ning asjaomaste statistikaaruandluse nõuete täitmata jätmise võib nimetatud ülesannete täitmist oluliselt takistada. Seetõttu tuleks käesolevat määrust kohaldada alates kolmandast kuust pärast selle jõustumist määruses (EL) nr 1333/2014 (EKP/2014/48) sätestatud statistikaaruandluse nõuete täitmata jätmise suhtes,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

Käesoleva määrusega kehtestatakse ühtlustatud raamistik, mille alusel võib andmesitajate suhtes rakendada sanktsioone EKP määrustes ja otsustes sätestatud statistikaaruandluse nõuete täitmata jätmise eest. Eelkõige kehtestatakse käesoleva määrusega järelevalve ulatus selle üle, kuidas andmesitajad asjaomaseid nõudeid täidavad, ning määratakse kindlaks järgmised menetlused, mida pädev eurosüsteemi keskpank peab kohaldama:

- 1) järelevalve ja dokumenteerimise kord;
- 2) aruandluse kord;
- 3) teatamise kord;
- 4) parandusmeetmete kava kinnitamine ja rakendamine;
- 5) rikkumismenetlus.

⁽⁵⁾ Euroopa Keskpanka otsus EKP/2010/10, 19. august 2010, statistikaaruandluse nõuete eiramise kohta (ELT L 226, 28.8.2010, lk 48).

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „pädev eurosüsteemi keskpank“ (*competent Eurosystem central bank*) – pädev RKP või otsese aruandluse korral EKP;
- 2) „pädev RKP“ (*competent NCB*) – RKP euroala liikmesriigis, kelle jurisdiktsioonis väidetav rikkumine aset leidis;
- 3) „väidetav korduv rikkumine“ (*cumulative alleged infringement*) – käesoleva määruse artikli 8 lõike 2 punktides a kuni e loetletud väidetavate rikkumiste kogum, mis on seotud EKP määruses või otsuses sätestatud ühe või mitme statistikaaruandluse nõudega;
- 4) „otsene aruandlus“ (*direct reporting*) – andmeesitajate poolt statistilise teabe esitamine otse EKP-le kooskõlas pädeva RKP otsusega vastavalt EKP määrusele või otsusele;
- 5) „andmeesitajast sõltumatu“ (*beyond the reporting agent's control*) – ettearvamatu väline sündmus, mis on väljaspool andmeesitaja mõistlikku kontrolli ja mille tagajärgi ei oleks saanud vältida, vaatamata kõikidele mõistlikele jõupingutustele;
- 6) „andmeesitajad“ (*reporting agents*) – andmeesitajad määruse (EÜ) nr 2533/98 artikli 1 lõikes 2 määratletud tähenduses;
- 7) „rikkumine“ (*infringement*) – rikkumine määruse (EÜ) nr 2532/98 artikli 1 lõikes 4 määratletud tähenduses;
- 8) „sanktsioonid“ (*sanctions*) – sanktsioonid määruse (EÜ) nr 2532/98 artikli 1 lõikes 7 määratletud tähenduses;
- 9) „statistikaaruandluse nõuded“ (*statistical reporting requirements*) – „EKP statistiliste andmete esitamise nõuded“ määruse (EÜ) nr 2533/98 artikli 1 lõikes 1 määratletud tähenduses;
- 10) „väidetav rikkumine“ (*alleged infringement*) – andmeesitaja poolt EKP määruse või otsusega sätestatud statistikaaruandluse nõuete täitmata jätmine:
 - a) mis on tuvastatud pädeva eurosüsteemi keskpanga poolt; ja
 - b) mis ei ole veel määratletud rikkumisena EKP juhatusel põhjendatud otsusega vastavalt määruse (EÜ) nr 2532/98 artikli 3 lõikele 4.

Artikkel 3

Järelevalve ja dokumenteerimine

1. Pädev RKP jälgib jooksvalt statistikaaruandluse nõuete täitmist andmeesitajate poolt ning dokumenteerib nõuete väidetavad rikkumised spetsiaalses süsteemis. Iga pädev RKP on käesoleva määruse tähenduses asjaomase süsteemi haldaja.
2. EKP jälgib jooksvalt statistikaaruandluse nõuete täitmist andmeesitajate poolt otsese aruandluse korral, vajadusel koostöös pädeva RKPga, ning dokumenteerib nõuete väidetavad rikkumised spetsiaalses süsteemis. EKP on käesoleva määruse tähenduses selle süsteemi haldaja.
3. Kui andmeesitaja on seisukohal, et väidetav rikkumine on tingitud andmeesitajast sõltumatutest asjaoludest, registreerib pädev eurosüsteemi keskpank selle seisukoha väidetava rikkumise asjaolude dokumenteerimisel.
4. Kui pädev eurosüsteemi keskpank tuvastab sama andmeesitajaga seoses rohkem kui ühe statistikaaruandluse nõuete väidetava rikkumise, dokumenteerib ta iga väidetava rikkumise eraldi.

*Artikkel 4***Kohalik koostöökokkulepe**

1. Kui pädev RKP esitab EKP-le statistilist teavet, mille ta on kogunud riikliku pädeva asutuse kaudu kohaliku koostöökokkuleppe alusel, peab pädev RKP tagama, et asjaomase riikliku pädeva asutuse poolt kogutud ja edastatud teave võimaldab tõhusalt jälgida statistikaaruandluse nõuete täitmist.
2. Kui andmeesitaja esitab pädevale RKP-le statistilist teavet riikliku pädeva asutuse kaudu kohaliku koostöökokkuleppe alusel enne rikkumismenetluse algatamist, teeb pädev RKP asjaomase riikliku pädeva asutusega koostööd, et saada teavet selle kohta, kas väidetav rikkumine on toimunud andmeesitaja tegevuse või tegevusetuse tagajärjel, ning tagada, et sama andmeesitaja suhtes ei algatataks samadele asjaoludele tuginedes enam kui üht rikkumismenetlust.
3. Kui andmeesitaja esitab pädevale RKP-le statistilist teavet riikliku pädeva asutuse kaudu kohaliku koostöökokkuleppe alusel, teavitab pädev RKP asjaomast riiklikku pädevat asutust artiklis 7 osutatud parandusmeetmete kavast, mille andmeesitaja on esitanud ja mille pädev RKP on kinnitanud, ja sellest, kas kava on edukalt ellu viidud, ning EKP juhatus poolt andmeesitaja suhtes sanktsioonide rakendamise vastavalt määruse (EÜ) nr 2532/98 artiklile 3 ja määruse (EÜ) nr 2533/98 artiklile 7.

*Artikkel 5***Aruandlus**

1. Pädev RKP teatab EKP-le viivitamata järgmistest väidetavatest rikkumistest:
 - a) andmeesitaja pävearuandluse nõuete väidetav rikkumine;
 - b) andmeesitaja kuuaruandluse nõuete väidetav rikkumine kolmel või enamal korral kuue järjestikuse kuu jooksul;
 - c) andmeesitaja kvartaliaruandluse nõuete väidetav rikkumine kolmel või enamal korral nelja järjestikuse kvartali jooksul;
 - d) andmeesitaja poolaastaruandluse nõuete väidetav rikkumine kahel või enamal järjestikusel korral;
 - e) andmeesitaja aastaruandluse nõuete väidetav rikkumine.

Käesolevas lõikes osutatud väidetavast rikkumisest teatamiseks dokumenteerib pädev RKP asjaomase väidetava rikkumise artikli 3 lõikes 1 osutatud spetsiaalses süsteemis.

2. Pädev RKP teatab EKP-le järgmistest tõsisest üleastumistest kohe pärast nende avastamist:
 - a) süstemaatiline või tahtlik statistilise teabe esitamata jätmine pädevale RKP-le ettenähtud tähtaja jooksul;
 - b) süstemaatiline või tahtlik ebaõige või ebatäieliku statistilise teabe esitamine;
 - c) süstemaatiline või tahtlik statistikaaruandluse nõuete ettenähtud vormi täitmata jätmine;
 - d) suutmatus teha pädeva RKPga tõhusat koostööd või rakendada mõistlikku hoolsust.

Tõsise üleastumise tuvastamiseks võib pädev RKP nõuda andmeesitajalt lisateavet.

Käesolevas lõikes osutatud tõsisest üleastumisest teatamiseks dokumenteerib pädev RKP asjaomase tõsise üleastumise artikli 3 lõikes 1 osutatud spetsiaalses süsteemis.

3. EKP teavitab pädevat RKPd viivitamata kõikidest lõigetes 1 ja 2 osutatud väidetavatest rikkumistest ja tõsistest üleastumistest, mille ta on otsese aruandluse korral tuvastanud, ning dokumenteerib need väidetavad rikkumised ja tõsised üleastumised artikli 3 lõikes 2 osutatud spetsiaalses süsteemis.

Artikkel 6

Teatamine

1. Enne artikli 8 kohaselt rikkumismenetluse algatamist esitab pädev eurosüsteemi keskpank asjaomasele andmeesitajale kirjaliku teate vormis hoiatuse vähemalt järgmise kohta:

- a) väidetavate rikkumiste laad;
- b) võimalus rikkumismenetluse algatamiseks ning andmeesitaja suhtes sanktsiooni rakendamiseks;
- c) andmeesitaja võimalus esitada omapoolsed selgitused, sealhulgas selle kohta, et väidetavad rikkumised olid tingitud temast sõltumatutest asjaoludest;
- d) kohustus väidetavad rikkumised kõrvaldada, kui seda ei ole juba tehtud, et tagada statistikaaruandluse nõuete täitmine;
- e) asjakohastel juhtudel pädeva eurosüsteemi keskpanga õigus kinnitada andmeesitaja poolt rakendatav parandusmeetmete kava, kui selline kava esitatakse.

2. Kui pädev eurosüsteemi keskpank on tuvastanud artikli 5 lõike 2 kohaselt tõsise üleastumise, võtab ta asjaomase andmeesitajaga kirjalikus vormis ühendust, et teavitada andmeesitajat vähemalt järgmisest:

- a) tõsise üleastumise laad;
- b) võimalus rikkumismenetluse algatamiseks ning andmeesitaja suhtes sanktsiooni rakendamiseks;
- c) andmeesitaja võimalus esitada omapoolsed selgitused; ja
- d) andmeesitaja kohustus tõsine üleastumine viivitamata kõrvaldada, et tagada statistikaaruandluse nõuete täitmine ning asjakohastel juhtudel tõhus koostöö pädeva eurosüsteemi keskpannaga.

3. Pädev eurosüsteemi keskpank esitab andmeesitajale lõigetes 1 ja 2 osutatud kirjaliku teate nii kiiresti kui võimalik pärast väidetava rikkumise toimumist või pärast seda, kui eurosüsteemi keskpank sai tõsisest üleastumisest esmakordselt teada. Päevaaruandluse nõuete väidetava rikkumise korral esitab eurosüsteemi keskpank eelnimetatud teate vastavalt võimalustele, enne väidetava korduva rikkumise toimumist.

Artikkel 7

Parandusmeetmete kava

1. Pärast hoiatuse esitamist seoses väidetava rikkumisega kooskõlas artikli 6 lõikega 1, ning kui on ületatud artikli 8 lõikes 2 osutatud väidetava korduva rikkumise lävend, teatab pädev eurosüsteemi keskpank asjaomasele andmeesitajale võimalusest esitada parandusmeetmete kava.

2. Pädev eurosüsteemi keskpank võib andmeesitaja poolt käesoleva artikli kohaselt esitatud parandusmeetmete kava kinnitada 60 kalendripäeva jooksul alates lõikes 1 osutatud teate esitamisest.

3. Käesolevat artiklit ei kohaldata järgmistel juhtudel:

- a) kui on toimunud artikli 5 lõikes 2 osutatud tõsine üleastumine; või
- b) kui on toimunud määruses (EL) nr 1333/2014 (EKP/2014/48) sätestatud statistikaaruandluse nõuete väidetav rikkumine.

4. Parandusmeetmete kava koostab andmeesitaja ning see peab sisaldama vähemalt järgmist:
 - a) selgitused väidetava rikkumise osas;
 - b) andmeesitaja kavandatud parandusmeetmed, sealhulgas kohustus esitada viivitamata õige või puuduv statistiline teave;
 - c) punktis b osutatud meetmete rakendamise ajakava; ja
 - d) vastutava(te) kontaktisiku(te) andmed.

5. Pädev eurosüsteemi keskpank hindab lõike 4 kohaselt esitatud parandusmeetmete kava viivitamata ja igal juhul 12 kalendripäeva jooksul alates selle esitamisest ning asjakohastel juhtudel võttes nõuetekohaselt arvesse EKP poolt kooskõlas lõikega 7 esitatud märkusi, kas:
 - a) kinnitab kava ja kehtestab kava üldiseks rakendamiseks lõpliku tähtaja, mis ei ole pikem kui 60 kalendripäeva alates kinnitamise kuupäevast; või
 - b) kui kava ei ole väidetava rikkumise kõrvaldamiseks piisav, nõuab, et andmeesitaja koostaks ja esitaks muudetud kava 10 kalendripäeva jooksul alates nõude esitamisest.

6. Kui muudetud parandusmeetmete kava esitatakse lõike 5 punktis b sätestatud tähtaja jooksul, hindab pädev eurosüsteemi keskpank seda viivitamata ja igal juhul 8 kalendripäeva jooksul selle esitamisest ning, võttes asjakohastel juhtudel nõuetekohaselt arvesse EKP poolt kooskõlas lõikega 7 esitatud märkusi, kas:
 - a) kinnitab muudetud parandusmeetmete kava ja sätestab kava üldiseks rakendamiseks lõpliku tähtaja, mis ei ole pikem kui 42 kalendripäeva alates kinnitamise kuupäevast; või
 - b) kui muudetud parandusmeetmete kava ei ole väidetava rikkumise kõrvaldamiseks piisav, lükkab selle tagasi ning alustab rikkumismenetlust kooskõlas artikliga 8.

7. Pädev RKP esitab kõik käesoleva artikli kohaselt saadud parandusmeetmete kavad või muudetud parandusmeetmete kavad viivitamata EKP-le. Kui EKP hinnangul ei ole kava väidetava rikkumise kõrvaldamiseks piisav, kohaldatakse järgmist:
 - a) lõikes 5 osutatud parandusmeetmete kava puhul nõuab pädev RKP andmeesitajalt muudetud parandusmeetmete kava koostamist ja esitamist 10 kalendripäeva jooksul alates nõude esitamisest; ja
 - b) lõikes 6 osutatud muudetud parandusmeetmete kava puhul lükkab pädev RKP selle tagasi ning alustab rikkumismenetlust kooskõlas artikliga 8.

8. Kui pädev eurosüsteemi keskpank kinnitab parandusmeetmete kava lõike 5 või lõike 6 kohaselt, jälgib ta selle rakendamist ja kontrollib, kas selles sisalduvaid parandusmeetmeid on kohaldatud tõhusalt ja viivitamata.

9. Pädev eurosüsteemi keskpank võib lõike 5 või lõike 6 kohaselt kinnitatud parandusmeetmete kava rakendamise tähtaega pikendada üks kord, erandlikel asjaoludel ja tingimusel, et andmeesitaja tõendab, et parandusmeetmete kava rakendatakse tõhusalt. Tähtaega pikendatakse ainult perioodiks, mida pädev eurosüsteemi keskpank peab andmeesitaja poolt parandusmeetmete kava rakendamiseks vajalikuks, ning igal juhul mitte rohkem kui 30 kalendripäeva pärast vastavalt lõikes 5 või lõikes 6 osutatud lõpliku tähtaja möödumist.

10. Pädev RKP ja EKP teavitavad teineteist andmeesitajaga kokku lepitud parandusmeetmete kavast kohe, kui asjaomane kava on kinnitatud, ning hoiavad teineteist kursis kava rakendamisega.

11. Kui parandusmeetmete kava on käesoleva artikli kohaselt kinnitatud ja rakendatud, ei algata pädev eurosüsteemi keskpank artikli 8 kohaselt rikkumismenetlust sama andmeesitaja sama väidetava rikkumise suhtes enne vastavalt lõikes 5 või lõikes 6 osutatud lõplikku tähtaega, võttes arvesse ka võimalikku tähtaja pikendamist vastavalt lõikele 9.

12. Kui andmeesitaja ei järgi lõikes 5 või lõikes 6 osutatud tähtaega või tähtaega, mida on pikendatud vastavalt lõikele 9, või kui väidetavat rikkumist ei kõrvaldata lõikes 5 või lõikes 6 osutatud lõplikuks tähtajaks või tähtajaks, mida on pikendatud vastavalt lõikele 9, algatab pädev eurosüsteemi keskpang artikli 8 kohaselt rikkumismenetluse.

13. Olenemata lõigete 1 kuni 12 kohaldamisest jätkavad pädevad eurosüsteemi keskpangad ühe või mitme väidetava rikkumise, mille suhtes on kinnitatud parandusmeetmete kava, ning andmeesitajate poolt statistikaaruandluse nõuete täitmise jälgimist ning dokumenteerivad ja teatavad kõikidest väidetavatest rikkumistest kooskõlas artiklitega 3 ja 5.

Artikkel 8

Rikkumismenetlus

1. Pädev RKP või EKP algatab andmeesitaja suhtes rikkumismenetluse järgmistel juhtudel:
 - a) artikli 5 lõikes 2 osutatud tõsine ülestumine;
 - b) määruses (EL) nr 1333/2014 (EKP/2014/48) sätestatud statistikaaruandluse nõuete väidetav korduv rikkumine, nagu on osutatud lõikes 2;
 - c) lõikes 2 osutatud väidetav korduv rikkumine, kui ei ole esitatud parandusmeetmete kava artikli 7 kohaselt või kui pädev eurosüsteemi keskpang ei ole andmeesitaja esitatud parandusmeetmete kava või muudetud parandusmeetmete kava heaks kiitnud artikli 7 lõike 5 või artikli 7 lõike 6 kohaselt; või
 - d) lõikes 2 osutatud väidetav korduv rikkumine, kui artikli 7 lõikes 5 või artikli 7 lõikes 6 osutatud parandusmeetmete kava või muudetud parandusmeetmete kava rakendamise lõplik tähtaeg või artikli 7 lõikes 9 osutatud pikendamise tähtaeg on möödunud, kuid mittevastavust ei ole kõrvaldatud.
2. Lõike 1 punktide b, c ja d tähenduses hõlmab väidetav korduv rikkumine järgmist:
 - a) andmeesitaja päevaaruandluse nõuete väidetav rikkumine vähemalt kolmel korral ühe kuu jooksul või vähemalt viiel korral kolme järjestikuse kalendrikuu jooksul;
 - b) andmeesitaja kuuaruandluse nõuete väidetav rikkumine vähemalt kolmel korral kuue järjestikuse kuu jooksul;
 - c) andmeesitaja kvartaliaruandluse nõuete väidetav rikkumine vähemalt kolmel korral nelja järjestikuse kvartali jooksul;
 - d) andmeesitaja poolaastaruandluse nõuete väidetav rikkumine kahel järjestikusel korral;
 - e) andmeesitaja aastaaruandluse nõuete väidetav rikkumine kahel järjestikusel korral.
3. Pädev RKP või EKP võib algatada andmeesitaja suhtes rikkumismenetluse lõikes 1 nimetatava väidetavate rikkumiste korral. Sellisel juhul võtab pädev RKP või EKP rikkumismenetluse algatamise otsuse langetamisel arvesse konkreetse juhtumi asjaolusid, sealhulgas asjakohastel juhtudel järgmist:
 - a) kas andmeesitaja on statistikaaruandluse nõuete tõlgendamisel ja täitmisel tegutsenud heausklikult;
 - b) kas andmeesitaja on statistikaaruandluse nõuete tõlgendamisel ja täitmisel olnud hoolikas ja koostöövalmis;
 - c) kas andmeesitaja on statistikaaruandluse nõuete tõlgendamisel ja täitmisel toime pannud tahtliku pettuse;
 - d) väidetava rikkumise tagajärgede raskus;
 - e) väidetava rikkumise korduvus, sagedus või kestus;

- f) väidetava rikkumise arvel andmeesitaja poolt saadud kasu;
- g) andmeesitaja majanduslik suurus;
- h) kas andmeesitaja suhtes on varem rakendatud sanktsioone seoses statistikaaruandluse nõuete täitmata jätmisega.

4. Lõigete 1 ja 3 osas algatab pädev RKP või EKP rikkumismenetluse kooskõlas järgmisega:

- a) määruse (EÜ) nr 2157/1999 (EKP/1999/4) artikkel 2; ja
- b) määruse (EÜ) nr 2532/98 artiklid 3 ja 4.

5. Pädev RKP või EKP võib algatada rikkumismenetluse ka juhul, kui pädev eurosüsteemi keskpank ei ole artikli 3 ja artikli 5 kohaselt väidetavat rikkumist dokumenteerinud või sellest teatanud.

6. Pädev RKP või EKP ei algata rikkumismenetlust, kui väidetav rikkumine on tema hinnangul toimunud andmeesitajast sõltumatutel asjaoludel, välja arvatud juhul kui tegemist on tõsise üleastumisega. Selleks, et määrata kindlaks, kas väidetav rikkumine on toimunud andmeesitajast sõltumatutel asjaoludel, võtab pädev RKP ja EKP eelkõige arvesse, kas asjaolud:

- a) olid piisavalt ebatavalised;
- b) olid erandlikud;
- c) olid ettenägematud;
- d) võivad olla tingitud andmeesitaja tegevusest või tegevusetusest.

Andmeesitajast sõltumatute asjaoludena ei käsitleta tehnilisi raskusi või probleeme seoses IT-taristu, sealhulgas tegevuse teenusena sisseostetud IT-taristu hooldamise ja ajakohastamisega.

7. Pädev RKP või EKP ei algata rikkumismenetlust järgmistel juhtudel:

- a) väidetava rikkumise eest määratav võimalik trahvisumma ei ületa tõenäoliselt 10 000 eurot sellise väidetava rikkumise puhul, mis on seotud statistilise teabe EKP-le või pädevale RKP-le tähtaegselt esitamata jätmisega; või
- b) väidetava rikkumise eest määratav võimalik trahvisumma ei ületa tõenäoliselt 20 000 eurot sellise väidetava rikkumise puhul, mis on seotud ebaõige, ebatäieliku või kohaldatavatele nõuetele mittevastavas vormis statistilise teabe esitamisega.

Kui rikkumismenetlus on algatatud, on võimalik kohaldada trahvisummat, mis jääb allapoole esimeses lõigus osutatud summat.

8. Pädev RKP või EKP ei algata andmeesitaja suhtes rikkumismenetlust, kui andmeesitaja suhtes on samadel asjaoludel algatatud teine rikkumismenetlus või rakendatud sanktsiooni.

9. Pädev RKP või EKP säilitab elektroonilise dokumentatsiooni iga rikkumismenetluse kohta, mille ta on algatanud käesoleva määruse alusel.

Artikkel 9

Sanktsioonide arvutamise meetodika

EKP võtab vastu otsuse kavandatava sanktsioonide summa arvutamise meetodika kohta.

*Artikkel 10***Läbivaatamine**

EKP nõukogu vaatab käesoleva määruse üldise kohaldamise ja rakendamise läbi hiljemalt viie aasta möödumisel selle jõustumisest ja seejärel iga kolme aasta järel ning hindab selle muutmise vajadust.

*Artikkel 11***Üleminekusätted**

1. Artiklit 8 ei kohaldata 12 kuu jooksul pärast esmakordset aruandluse esitamist vastavalt kohaldatavale EKP määrusele või otsusele, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:
 - a) statistiline teave esitatakse esimest korda EKP määruse või otsuse kohaselt;
 - b) statistikaaruandluse nõudeid on EKP määruse või otsusega oluliselt muudetud viisil, millega kaasneb kontseptuaalse alusraamistiku muutumine või mis mõjutab aruandluskoormust, ning asjaomane statistiline teave esitatakse esimest korda pärast sellist muudatust;
 - c) statistilist teavet esitavad uued andmeesitajad või uute ettevõtjate andmeesitajad, kelle suhtes ei ole varem selle õigusraamistiku alusel statistikaaruandluse nõudeid kohaldatud.
2. Lõiget 1 ei kohaldata artiklis 5 osutatud tõsise üleastumise korral.
3. Kui väidetav rikkumine on aset leidnud enne artiklis 14 osutatud käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva, siis pädev RKP või EKP järgib otsuses EKP/2010/10 sätestatud nõudeid, sealhulgas otsuse artikli 3 lõike 2 punktis b osutatud korduva täitmata jätmise korral, kus üks või mitu täitmata jätmise juhtumit on aset leidnud enne või pärast käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva.

*Artikkel 12***Kohaldamine rahaturu statistikaaruandluse nõuete rikkumise korral**

Määruse (EL) nr 1333/2014 (EKP/2014/48) väidetavate rikkumiste korral täidab pädev RKP ja EKP käesolevas määruses sätestatud nõudeid alates 31. jaanuarist 2023.

*Artikkel 13***Kehtetuks tunnistamine**

Otsus EKP/2010/10 tunnistatakse kehtetuks alates 31. jaanuarist 2023. Selle kohaldamist jätkatakse siiski selliste väidetavate rikkumiste suhtes, mis on aset leidnud enne artiklis 14 osutatud käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva.

*Artikkel 14***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 30. aprillist 2024, välja arvatud artikkel 12, mida kohaldatakse alates 31. jaanuarist 2023.

Käesolev määrus tervikuna siduv ja vastavalt aluslepingutele liikmesriikides vahetult kohaldatav.

Frankfurt Maini ääres, 29. september 2022

EKP nõukogu nimel
EKP president
Christine LAGARDE

OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2022/1918,

4. oktoober 2022,

millega nimetatakse ametisse üks Prantsuse Vabariigi esitatud Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liige

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 302,

võttes arvesse nõukogu 21. mai 2019. aasta otsust (EL) 2019/853, millega määratakse kindlaks Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee koosseis, ⁽¹⁾

võttes arvesse Prantsusmaa valitsuse ettepanekut,

olles konsulteerinud Euroopa Komisjoniga

ning arvestades järgmist:

- (1) ELi toimimise lepingu artikli 300 lõike 2 kohaselt koosneb majandus- ja sotsiaalkomitee tööandjate organisatsioonide esindajatest ja töötajate organisatsioonide esindajatest ning muudest kodanikuühiskonna esindajatest, eelkõige majandus- ja ühiskonnaelu, kodanikutegevuse, kutsetevõtte ja kultuuri alal.
- (2) Nõukogu võttis 2. oktoobril 2020 vastu otsuse (EL) 2020/1392, ⁽²⁾ millega nimetatakse ametisse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liikmed ajavahemikuks 21. septembrist 2020 kuni 20. septembrini 2025.
- (3) Seoses Audrey ELLOUK BARDA tagasiastumisega on Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitees vabanenud liikmekoht.
- (4) Prantsuse Vabariigi valitsus tegi ettepaneku nimetada Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liikmeks järelejäänud ametiajaks kuni 20. septembrini 2025 Catherine BERTIN, *Fédération des entreprises du spectacle vivant, de la musique, de l'audiovisuel et du cinéma (FESAC)* (Prantsusmaa Etenduskunsti-, Muusika-, Audiovisuaal- ja Kinoettevõtete Liit (FESAC)),

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liikmeks järelejäänud ametiajaks kuni 20. septembrini 2025 nimetatakse Catherine BERTIN, *Fédération des entreprises du spectacle vivant, de la musique, de l'audiovisuel et du cinéma (FESAC)* (Prantsusmaa Etenduskunsti-, Muusika-, Audiovisuaal- ja Kinoettevõtete Liit (FESAC)).

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

⁽¹⁾ ELT L 139, 27.5.2019, lk 15.

⁽²⁾ Nõukogu 2. oktoobri 2020. aasta otsus (EL) 2020/1392, millega nimetatakse ametisse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liikmed ajavahemikuks 21. septembrist 2020 kuni 20. septembrini 2025 ning tunnistatakse kehtetuks ja asendatakse nõukogu 18. septembril 2020 vastuvõetud otsus, millega nimetatakse ametisse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liikmed ajavahemikuks 21. septembrist 2020 kuni 20. septembrini 2025 (ELT L 322, 5.10.2020, lk 1).

Luxembourg, 4. oktoober 2022

Nõukogu nimel
eesistuja
Z. STANJURA

POLIITIKA- JA JULGEOLEKUKOMITEE OTSUS (ÜVJP) 2022/1919,**6. oktoober 2022,****millega nimetatakse ametisse Kesk-Aafrika Vabariigis läbiviidava Euroopa Liidu ÜJKP sõjalise väljaõppemissiooni (EUTM RCA) ELi missiooni vägede juhataja ja tunnistatakse kehtetuks otsus (ÜVJP) 2022/105 (EUTM RCA/3/2022)**

POLIITIKA- JA JULGEOLEKUKOMITEE,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 38,

võttes arvesse nõukogu 19. aprilli 2016. aasta otsust (ÜVJP) 2016/610 Euroopa Liidu ÜJKP sõjalise väljaõppemissiooni kohta Kesk-Aafrika Vabariigis (EUTM RCA), ⁽¹⁾ eriti selle artikli 5 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Otsusega (ÜVJP) 2016/610 volitas nõukogu poliitika- ja julgeolekukomiteed tegema kooskõlas aluslepingu artikliga 38 asjakohaseid otsuseid Euroopa Liidu ÜJKP sõjalise väljaõppemissiooni Kesk-Aafrika Vabariigis (EUTM RCA) poliitilise kontrolli ja strateegilise juhtimise kohta, sealhulgas võtma vastu otsused järgmiste EUTM RCA ELi missiooni vägede juhatajate ametisse nimetamise kohta.
- (2) Poliitika- ja julgeolekukomitee võttis 19. jaanuaril 2022 vastu otsuse (ÜVJP) 2022/105, ⁽²⁾ millega nimetati EUTM RCA ELi missiooni vägede juhatajaks brigaadikindral Jacky CABO.
- (3) 28. juulil 2022 pikendas nõukogu otsusega (ÜVJP) 2022/1334 ⁽³⁾ EUTM RCA volitusi kuni 20. septembrini 2023.
- (4) 16. septembril 2022 tegid Portugali sõjalised ametiasutused ettepaneku nimetada esimesel võimalusel järgmiseks EUTM RCA ELi missiooni vägede juhatajaks brigaadikindral Lino Loureiro GONÇALVES. ELi missiooni ülem toetas nimetatud ettepanekut.
- (5) 23. septembril 2022 leppis ELi sõjaline komitee kokku, et poliitika- ja julgeolekukomiteel soovitatakse Portugali sõjaliste ametiasutuste ettepanek heaks kiita.
- (6) Tuleks teha otsus brigaadikindral Lino Loureiro GONÇALVESI EUTM RCA ELi missiooni vägede juhatajaks ametisse nimetamise kohta.
- (7) Otsus (ÜVJP) 2022/105 tuleks seetõttu kehtetuks tunnistada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Brigaadikindral Lino Loureiro GONÇALVES nimetatakse Kesk-Aafrika Vabariigis läbiviidava Euroopa Liidu ÜJKP sõjalise väljaõppemissiooni (EUTM RCA) ELi missiooni vägede juhatajaks alates 10. oktoobrist 2022.

Artikkel 2

Otsus (ÜVJP) 2022/105 tunnistatakse kehtetuks.

⁽¹⁾ ELT L 104, 20.4.2016, lk 21.⁽²⁾ Poliitika- ja julgeolekukomitee 19. jaanuari 2022. aasta otsus (ÜVJP) 2022/105, millega nimetatakse ametisse Kesk-Aafrika Vabariigis läbiviidava Euroopa Liidu ÜJKP sõjalise väljaõppemissiooni (EUTM RCA) ELi missiooni vägede juhataja ja tunnistatakse kehtetuks otsus (ÜVJP) 2021/1435 (EUTM RCA/1/2022) (ELT L 18, 27.1.2022, lk 9).⁽³⁾ Nõukogu 28. juuli 2022. aasta otsus (ÜVJP) 2022/1334, millega muudetakse otsust (ÜVJP) 2016/610 Euroopa Liidu ÜJKP sõjalise väljaõppemissiooni kohta Kesk-Aafrika Vabariigis (EUTM RCA) (ELT L 201, 1.8.2022, lk 27).

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub 10. oktoobril 2022.

Brüssel, 6. oktoober 2022

Poliitika- ja julgeolekukomitee nimel
eesistuja
D. PRONK

KOMISJONI OTSUS (EL) 2022/1920,**26. jaanuar 2022,****riigiabi SA.59974 – 2021/C (ex 2021/N, ex 2020/PN) kohta, mida Rumeenia on osaliselt andnud äriühingule Complexul Energetic Oltenia SA***(teatavaks tehtud numbri C(2022) 553 all)***(Ainult ingliskeelne tekst on autentne)****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 108 lõike 2 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

olles kutsunud huvitatud isikuid üles esitama märkusi vastavalt eespool osutatud sätetele ⁽¹⁾ ja võttes arvesse kolmandatelt isikutelt menetluse käigus saadud märkusi

ning arvestades järgmist:

1. MENETLUS

- (1) Pärast abimeetmest teatamisele eelnenud kontakte ⁽²⁾ teatas Rumeenia 4. detsembril 2020 oma kavatsusest anda ümberkorraldusabi äriühingule Complexul Energetic Oltenia S.A. (edaspidi „CE Oltenia“).
- (2) 5. veebruari 2021. aasta kirjaga teavitas komisjon Rumeeniat, et ta on otsustanud algatada kõnealuse ümberkorraldusabi suhtes Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 108 lõikes 2 sätestatud menetluse. 8. märtsil 2021 esitas Rumeenia oma märkused selles kirjas esitatud tähelepanekute kohta.
- (3) Komisjoni otsus menetluse algatamise kohta (edaspidi „menetluse algatamise otsus“) avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* ⁽³⁾ 19. märtsil 2021. Komisjon kutsus huvitatud isikuid üles esitama märkusi.
- (4) Komisjon sai ettenähtud tähtaja jooksul selleteemalisi märkusi järgmistelt kolmandatelt isikutelt: Euroopa Keskkonnabüroo, Bankwatch Romania/ClientEarth ja Greenpeace. Ta edastas need märkused Rumeeniale, kellele anti võimalus vastata; Rumeenia esitas oma märkused 1. juuni 2021. aasta kirjaga.
- (5) Rumeenia saatis komisjonile lisateavet 10. mail, 1. ja 24. juunil, 14. septembril, 21. oktoobril ning 9., 14., 15., 20., 21., 22. ja 29. detsembril 2021 ning 20. ja 21. jaanuaril 2022.
- (6) Rumeenia on nõus erandkorras loobuma oma õigustest, mis tulenevad ELi toimimise lepingu artiklist 342 koostoimes nõukogu määruse nr 1/1958 ⁽⁴⁾ artikliga 3, ning sellega, et käesolev otsus võetakse vastu ja sellest teavitatakse inglise keeles vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 297 ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ ELT C 94, 19.3.2021, lk 10.⁽²⁾ Teabevahetus algas 29. juunil 2020, kui Rumeenia teatas ette esialgsest ümberkorralduskavast, ja see hõlmas kuni teatise esitamiseni e-kirjavahetust, video- ja telekonverentsidel peetud tehnilisi arutelusid ning esialgset tagasisidet esialgse ümberkorralduskava kohta.⁽³⁾ Vt joonealune märkus nr 1.⁽⁴⁾ Nõukogu määrus nr 1, millega määratakse kindlaks Euroopa Majandusühenduses kasutatavad keeled (EÜT 17, 6.10.1958, lk 385/58).⁽⁵⁾ 2021. aasta 29. detsembri kirjaga.

2. MEETMETE ÜKSİKASJALIK KIRJELDUS

2.1. Abisaaja

- (7) CE Oltenia on riigi osalusega äriühing, mis tegeleb kaevandamise, fossiilkütusel põhineva elektrienergia tootmise ja kohaliku soojuse tarnimisega. Äriühing asutati 12. oktoobril 2011 pärast nelja äriühingu – Complexul Energetic Craiova SA, Complexul Energetic Turceni SA, Complexul Energetic Rovinari SA ja Societatea Nationala a Lignitului Oltenia SA – ühinemist ja registreeriti 31. mail 2012. CE Oltenia ei kuulu suuremasse kontserni ja seda ei juhita koos teiste riigi osalusega äriühingutega. Tegemist on riigis tegutseva sõltumatu otsustuskeskusega. Rumeenia ametiasutuste väitel kontrollib äriühingut CE Oltenia 77,15 % ulatuses Rumeenia riik, keda esindab energeetikaministeerium. Teised aktsionärid on investeerimisfond Fondul Proprietatea SA (21,56 % suurune osalus), ⁽⁶⁾ Electrocentrale Grup SA (0,84 %) ja Inchidere si conservare Mine (0,44 %). CE Oltenia nõukogus on seitse liiget, kellest Fondul Proprietatea saab ametisse nimetada ainult kaks, ning äriühingut juhib direktoraat (mille viis liiget nimetab ametisse nõukogu). CE Oltenia äritegevuse põhiaspekte, nagu eelarvet ja äriplaani käsitlevad otsused ning muud finants- ja ärialsed otsused võetakse vastu aktsionäride lihthäälteenamusega. Fondul Proprietateal ei ole otsuste suhtes blokeerimis- ega vetoõigust. Fondul Proprietateal on vähemusaktsionäride tüüpilised õigused. Teatavate otsuste vastuvõtmiseks (nt aktsiakapitali muutmise kohta) on vaja 90 % aktsionäride üldkoosoleku või erakorralise koosoleku häältest ja seetõttu on vaja Fondul Proprietatea heakskiitu. Riigi enamusosalus ja esindatus nõukogus võimaldab Rumeenia riigil siiski teostada CE Oltenia üle tõhusat ainukontrolli.
- (8) CE Oltenia peakontor asub Edela-Olteenias (Sud-Vest Oltenia) (NUTS 2 kood RO41), tema kaevandamiskohtades (Rovinari, Motru, Jilț ja Mehedinți) töötab kokku 12 268 töötajat ning tema elektrijaamad asuvad Dolji ja Gorji maakonnas. Töötuse määr on piirkonnas 5,5 %, mis on üle riigi keskmise (3,4 %) ning ühtlasi kõrgeim töötuse määr riigis ⁽⁷⁾. Tabelist 1 nähtub, et Edela-Olteenia töötuse määr (8,2–5,5 % aastatel 2015–2020) on olnud viimastel aastatel kõrgem kui üleriigiline töötuse määr (5–3,4 % samal ajavahemikul). Kuigi Eurostati ⁽⁸⁾ ja riikliku statistikaameti andmed on veidi erinevad, näitab suundumus, et töötuse määr püsib asjaomases piirkonnas riigi omast järjepidevalt kõrgemana.

Tabel 1

Makropiirkondade, arengupiirkondade ja üleriigiline töötuse määr

	Aasta					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Töötuse määr %					
	%	%	%	%	%	%
Üleriigiline	5	4,8	4	3,3	2,9	3,4
Edela-Olteenia	8,2	8,3	7,3	5,9	5,2	5,5

Allikas: INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA.

⁽⁶⁾ Fondul Proprietatea asutati 22. juuli 2005. aasta seadusega nr 247, et hüvitada inimestele endise režiimi ajal õigusvastaselt sundvõõrandatud vara, ning teda rahastati algselt eri äriühingute aktsiatest. 31. detsembri 2021. aasta seisuga on Fondul Proprietatea omandistruktuur hääleõiguse protsentides jagatud Rumeenia institutsionaalsete aktsionäride (40,58 %) või eraisikute (21,84 %), investeerimisühingu Bank of New York Mellon (18,2 %), Rumeenia-väliste institutsionaalsete investorite (15,76 %) või eraisikute (3,51 %) ja rahandusministeeriumi (0,11 %) vahel.

⁽⁷⁾ INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA andmed on kättesaadavad aadressil <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>.

⁽⁸⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tgs00010/default/table?lang=en>

- (9) Rumeenia sõnul kaasnevad kõrge töötuse määraga raskused piirkonnas uute töökohtade loomisel. Gorji maakonna õiglase ülemineku territoriaalsest kavast⁽⁹⁾ ilmneb, et 45–65-aastastest elanikest kaevandus- ja energiasektori endised töötajad, kes saavad ennetähtaegselt pensionile jäämise toetust ja/või muid hüvitisi, on teataval määral tõrksad ümberõppe ja aktiivse töö otsimise suhtes. Negatiivset mõju süvendab koolide õppekava, mis ei vasta kohaliku tööturu praegustele ega tulevastele vajadustele, kusjuures tööandjad mainivad vajadust täiendava hariduse järele digitaliseerimise, robotikaprotsesside automatiseerimise, tehisintellekti jne valdkonnas.
- (10) CE Oltenia toodab elektrienergiat neljas elektrijaamas. Need on Rovinari, mille neli seadet koguvõimsusega 1 320 MW on üle 40 aasta vanused, Turceni (neli seadet, koguvõimsus 1 320 MW, vanus 33 aastat), Işalniţa (kaks seadet, koguvõimsus 630 MW, vanus 50 aastat) ja Craiova II (kaks seadet, koguvõimsus soojus- ja elektrienergia koostootmisel 300 MW, vanus 30 aastat). Viies, 415 MW võimsusega Chişcani elektrijaam ei tööta. CE Oltenia tegutseb elektrienergia hulgi- ja jaemüügiturul, samuti müüb ta soojusenergiat Craiova linnale. Tema elektrijaamades kasutatakse kuni 99,5 % elektrienergia tootmiseks pruunsütt. Ta kaevandab pruunsütt oma avakarjääridest enda tarbeks või müügiks teistele elektritootjatele⁽¹⁰⁾. Samuti varustab ta kütte ja sooja tarbeveega Craiova linna ligikaudu 300 000 elanikku.
- (11) Riikliku energeetikasektorit reguleeriva asutuse ANRE (Autoritatea Naţională de Reglementare în Domeniul Energiei) andmetel on Rumeenia suurimad elektritootjad Hidroelectrica (31,3 %), Nuclearelectrica (18,09 %) ja kolmandana CE Oltenia (14,08 %)⁽¹¹⁾. Rumeenia riik kontrollib kõiki kolme äriühingut.
- (12) Rumeenia väitel on CE Oltenia tähtsus Rumeenia elektriturul suur. CE Oltenia tegevus on oluline ka riikliku energiasüsteemi varustuskindluse ja piisavuse tagamiseks. Rumeenia energiasüsteem paikneb Euroopa mandrisüsteemi idapoolses otsas ning toimib ühel ja samal ajal tema piiridel Bulgaaria, Serbia, Ungari ja Ukraina edelaosaga. Elektrienergia impordi takistab asjaolu, et Ungari energiasüsteemis valitseb tippkoormuse ajal elektrinappus ning Ukraina piiril sõltub pakkumisvõimsuse kasutamine Ukraina põhivõrguettevõtja kirjalikust nõusolekust. Lisaks sellele moodustab elektrienergia import nii ELi liikmesriikide kui ka kolmandate riikide puhul ülekaaluka osa selle piirkonna riikide aastases energiabilansis. Seega kui riiklikus energiasüsteemis tekib energianappus, on ka naaberriikide energiasüsteemides ressursid piiratud.
- (13) Rumeenia väidab, et CE Oltenia käitiste sulgemise korral tekiks vahetu ja reaalne olulise elektrivarustuse katkemise oht, mis võib põhjustada majanduslikke häireid, millel on Rumeeniale kahjulikud tagajärjed. Seoses sellega näitab analüüs,⁽¹²⁾ mille tegi Rumeenia elektri- ja gaasiturul korraldaja OPCOM,⁽¹³⁾ et CE Oltenia sulgemisega kaasneks aasta keskmise elektrihinna kahekordistumine järgmise päeva turul ja 70 % suurune hinnatõus kahepoolsete lepingute tsentraliseeritud turul.
- (14) Lisaks tegi Rumeenia põhivõrguettevõtja CNTEE Transelectrica S.A. (edaspidi „Transelectrica“) 2021. aasta mais riikliku energiasüsteemi piisavuse analüüsi, mis põhines eeldusel, et CE Oltenia energiavõimsus suletakse täielikult 2022. aastal, kuid 2021. aastal hoitakse töös kolm Rovinari paiknevat seadet. Analüüsi tulemusena järeldati, et riiklikus energiasüsteemis tekiks suur piisavuse probleem, kuna süsteemil ei oleks enam vajalikke ressursse riigisisese elektritarbimisvajaduse katmiseks, isegi kui võtta arvesse piiriülese impordi võimsuse maksimaalset kasutamist.

⁽⁹⁾ Gorji maakonna õiglase ülemineku territoriaalse kava koostavad kohalikke ametiasutusi toetavad väliskonsultandid. CE Oltenia jalajälje vähenemine mõjutab (kogu piirkonnas) kõige enam Gorji maakonda.

⁽¹⁰⁾ Pruunsüsi on fossiilkütusena kasutatav settekivim, mis moodustub looduslikult kokkupressitud turbast ja mille süsinikusisaldus on ligikaudu 60–70 %. Pruunsöe ja kivisöe kaevandamine on majanduse tegevusalade nomenklatuuris (NACE) liigitatud eri koodide alla, vastavalt NACE koodid 0510 (kivisüsi) ja 0520 (pruunsüsi).

⁽¹¹⁾ Ajavahemikus 2021. aasta jaanuarist kuni märtsini: Autoritatea Naţională de Reglementare în Domeniul Energiei aruanne, 2021. aasta esimene kvartal, <https://www.anre.ro/en/press/newsletter/2021-1st-quarter-newsletter>.

⁽¹²⁾ OPCOM analüüsis 2020. aastal energeetikaministeriumi taotlusel CE Oltenia sulgemise mõju järgmise päeva turu, tasakaalustamisturu ja kahepoolsete lepingute tsentraliseeritud turuga seotud hindadele aastatel 2019–2030.

⁽¹³⁾ OPCOM on Rumeenia gaasi- ja elektriturul korraldaja, kes juhib ja haldab elektrienergiaga kauplemise turge, nagu järgmise päeva turg, päevasisene turg, korraldatud raamistik kahepoolsete elektrilepingutega konkurentsivõimeliseks kauplemiseks laiendatud pakkumismenetluse (PCCB-LE) ja pidevate läbirääkimiste teel (PCCBNC) ning tasakaalustamisturg.

- (15) Rumeenia sõnul tooks CE Oltenia pankrot otseselt kaasa enam kui 12 000 töökoha kaotuse ja märkimisväärse kaudse töökohtade kadumise, võttes arvesse praeguste partnerite suurt arvu kogu väärtusahelas.
- (16) Peale selle väidab Rumeenia, et CE Oltenia on üks peamisi Transelectricale tehnoloogiliste tugiteenuste osutajaid ja neid teenuseid osutatakse põhivõrguettevõtja korraldatud enampakkumistel osalemise kaudu. Seega on ettevõtte oluline selliste tugiteenuste osutamiseks, mille abil saab põhivõrguettevõtja osta elektritootjatelt varusid võrgukadude katmiseks, võimaldades seega süsteemi varustuskindlust.
- (17) Rumeenial on elektriühendus nii Bulgaaria ja Ungariga kui ka kolmandate riikidega, sealhulgas Ukrainaga, mis on ühendatud Poola ja Serbiaga, samal ajal kui Serbia on omakorda ühendatud Horvaatiaga. Rumeenia ekspordib ja impordib korrapäraselt elektrienergiat. Selleks et suurendada Rumeenia ühendatust Bulgaaria ja Serbiaga, on kavandatud või rakendamisel mitu liidule ühist huvi pakkuvat projekti.
- (18) Rumeenia väidab ka, et 2019. aasta andmete kohaselt olid CE Oltenial äriühingud ligikaudu 120 Gorji maakonna äriühinguga. Rahandusministeeriumile esitatud 2019. aasta bilansside kohaselt on nende äriühingute käive kokku ligikaudu 1,082 miljardit Rumeenia leud (ligikaudu 218 miljonit eurot). Sama allika kohaselt oli CE Oltenia käive 2019. aastal 3,116 miljardit Rumeenia leud (ligikaudu 630 miljonit eurot). Riikliku statistikaameti andmetel oli kõigi Gorji maakonna äriühingute käive 2019. aastal ligikaudu 9,100 miljardit Rumeenia leud (ligikaudu 1,840 miljardit eurot). CE Oltenia ja 120 peamise teenuseosutaja osakaal maakonna majanduses on seega ligikaudu 50 %. Peale selle sõltuvad peaaegu pooled CE Oltenia äripartneritest (nt turvafirmad, kaevandusseadmetega seotud teenuste osutajad, töödeks vajalike seadmete transportijad või rentijad) 70–90 % ulatuses äriühingust CE Oltenia. [...] (*).
- (19) Rumeenia andmetel on CE Olteniat mõjutanud praegune COVID-19 kriis. Rumeenia väidab, et tema sisemajanduse koguprodukt vähenes 2020. aastal eelnenud aastaga võrreldes ligikaudu 4 %. Kõige enam mõjutatud sektorid olid teenindussektor, ehitus ja tööstus. Rahvusvahelise Energiaagentuuri (IEA) ⁽⁴⁾ andmetel on COVID-19 pandeemia toonud üldiselt kaasa elektrinõudluse kahanemise, mis on tingitud märkimisväärtsetest vähendamistest teenindussektoris ja tööstuses, eriti liikumispiirangute ajal.
- (20) Rumeenia väidab, et CE Oltenia elektritootmine vähenes väiksema energianõudluse, tootmisvahendite tehnilise kättesaadavuse probleemide ja töötajate ajutise töötuse tagajärjel 12,4 TWh-st 8,2 TWh-ni. Väiksema elektrinõudluse tõttu hinnad langesid, eriti järgmise päeva turul, kukkudes kohati viimase kümne aasta madalaimale tasemele ehk alla 20 euro/MWh. Lisaks sellele tekkisid CE Oltenial pandeemia tõttu kogu väärtusahelas häired, näiteks tarnijatelt varuosade ja materjalide tarnimise hilinemine või tarnete tühistamine, mille tulemusena tootmine vähenes või mõnikord isegi seiskus sootuks. Pärast varuosade tootmise taastamist tõusid oluliselt nende hinnad, mis põhjustas lepingute lõpetamise. Näiteks metallist varuosade hind tõusis 100–300 %, samal ajal kui metaangaasi hind kerkis enam kui 700 %. Kriisi tingimustes pidi abisaaja võtma ohutusmeetmeid, et hädavajalikuks peetavad töötajad saaksid jätkata oma tööd ilma edasiste katkestusteta tootmisprotsessis. Sellega seoses peatati umbes 10 % töötajate töölepingud, mis võrdus ligikaudu 192 500 tegevuse katkemise päevaga.

2.2. Meetme taust

2.2.1. Päästmisabi

- (21) 2020. aasta veebruaris teatas Rumeenia komisjonile oma kavatsusest anda äriühingule CE Oltenia päästmisabi. Meetmest teatamise ajal oli äriühingu 2019. aasta hinnanguline kahjum ligikaudu 1,1 miljardit Rumeenia leud (232 miljonit eurot) ⁽¹⁵⁾. Rumeenia sõnul tulenes see kahjum peamiselt järgmisest: i) maksejõuetutelt riigi osalusega ettevõtetelt võlgade sisse nõudmata jätmine; ii) vahetuskursi muutused laenude puhul; iii) kasvuhoonegaaside

(*) Konfidentsiaalne teave.

⁽⁴⁾ Vt Rahvusvahelise Energiaagentuuri aruanne „Covid-19 impact on electricity“ (<https://www.iea.org/reports/covid-19-impact-on-electricity>).

⁽¹⁵⁾ Joonealuses märkuses nr 17 osutatud päästmisabi otsuses kasutati 29. jaanuari 2020. aasta vahetuskursi 1 RON = 0,20904 EUR.

lubatud heitkoguse ühikute (edaspidi „CO₂ LHÜd“) hinna märkimisväärne tõus⁽¹⁶⁾. Komisjon kiitis 24. veebruari 2020. aasta otsusega⁽¹⁷⁾ heaks 251 miljoni euro suuruse päästmislaenu andmise äriühingule CE Oltenia ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c alusel, nagu seda on tõlgendatud suunistes raskustes olevate mittefinantsettevõtjate päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta (edaspidi „päästmis- ja ümberkorraldusabi suunised“) (18).

2.2.2. CE Oltenia finantsraskused ja ümberkorraldusabi rakendatud osa

- (22) Rumeenia väidab, et CE Oltenia on raskustes olev ettevõtja, kuna ta vastab siseriikliku õiguse kohaselt võlausaldajate taotlusel kõiki võimalikult kiiresti hõlmava maksejõuetusmenetluse algatamise kriteeriumidele. Seega vastas CE Oltenia alates 2019. aasta lõpust kõnealustele kriteeriumidele ja päästmisabi otsuse tegemise ajal oleksid tema 46 tarnijat võinud taotleda maksejõuetusmenetluse algatamist. Äriühingul CE Oltenia ei ole võimalik saadud päästmislaenu koos intressidega tagasi maksta ning ta on seetõttu kohustatud teatama ümberkorralduskavast, muidu läheb ta siseriikliku õiguse kohaselt automaatselt likvideerimisele.
- (23) Rumeenia väitel on CE Oltenia finantsraskustel mitu põhjust. Esimene põhjus on seotud asjaoluga, et CE Oltenia käitab nelja vananenud elektrijaama, mis töötavad üheksas kaevandamiskohas kaevandatava pruunsöega. Elektrijaamad vajavad kulukat korrapärast hooldust ja investeeringuid keskkonnanõuete täitmiseks. Teine põhjus on seotud investeerimiskapitali puudumisega, mis on tingitud keskkonnanõuete järgimiseks vajalikest suurtest kuludest (tuha- ja räbuhooldatele kehtestatud nõuete ning SO₂, NOx ja PM₁₀ heite piirnormide järgimine). ELi ja liikmesriikide keskkonnanõuete täitmiseks on CE Oltenia alates 2008. aastast investeerinud ligikaudu 880 miljonit eurot. Selle investeeringu tõttu ei ole võimalik rahastada investeerimisprogramme, mille eesmärk on suurendada energiatõhusust ja seega vähendada CO₂ heitega seotud kulusid.
- (24) Kolmas raskuste põhjus tuleneb asjaolust, et Rumeenia riigi omandis energiatootmisettevõtted on organiseeritud energiatootmise liikide kaupa sõltuvalt kasutatavast kütusest ning seega on tegemist üht kütust kasutavate ettevõtetega: hüdroenergia (Hidroelectrica SA), tuumaenergia (Nuclearelectrica SA), fossiilkütus (CE Oltenia). See mudel koos CO₂ LHÜde süsteemi rakendamisega on põhjustanud konkurentsivõimealase ebavõrdsuse, mis seadis CE Oltenia ebasoodsasse olukorda. Praeguse mudeli kohaselt, kus CE Oltenia ainus elektritootmisallikas on pruunsüsi, ei ole abisaajal võimalik saavutada sama kasumlikkuse taset kui tema konkurentidel, kelle tootmise piirkulud on väiksemad ja kes kasutavad vähem saastavaid elektritootmisallikaid ning kellel seetõttu ei ole CO₂ LHÜdega seotud kulusid või need kulusid on väiksemad.
- (25) CE Oltenia on kohustatud tagastama hiljemalt iga aasta 30. aprilliks eelmise kalendriaasta kasvuhoonegaaside heite üldkogusele vastava arvu CO₂ LHÜsid. Selle kohustuse täitmata jätmisel määratakse iga tagastamata CO₂ ekvivalenttonni eest 100 euro suurune trahv⁽¹⁹⁾. CO₂ LHÜde hind on viimastel aastatel ja kuudel pidevalt tõusnud, näiteks kerkis see 2021. aasta septembris üle 60 euro CO₂ tonni kohta ja jõudis 2021. aasta detsembris 80 euroni CO₂ tonni kohta⁽²⁰⁾.
- (26) Lisaks väidab Rumeenia, et CE Oltenia finantsprobleemide üks põhjus tuleneb tema kulustruktuurist. Personalikulud moodustasid 2020. aastal 39 % kõigist tegevuskuludest, kuid keskkonnakaitsekulud, mis on peamiselt seotud CO₂ LHÜde ostmisega, moodustasid 35 % kogukuludest. Selle kulustruktuuri tulemusena lõpetas äriühing ajavahemikus 2014–2019 igal aastal (välja arvatud 2017. aastal) tegevuskahjumiga.

⁽¹⁶⁾ CO₂ LHÜ hind tõusis 7 eurost 2017. aasta detsembris 20 euroni 2018. aastal ja üle 27 euro 2019. aastal.

⁽¹⁷⁾ Komisjoni 24. veebruari 2020. aasta otsus C(2020) 1068 final riigiabi SA.56250 (2020/N) kohta – Rumeenia – Päästmisabi ettevõtjale Complexul Energetic Oltenia SA (ELT C 112, 3.4.2020, lk 1) (edaspidi „päästmisabi otsus“).

⁽¹⁸⁾ ELT C 249, 31.7.2014, lk 1.

⁽¹⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32) (edaspidi „direktiiv 2003/87/EÜ“).

⁽²⁰⁾ <https://tradingeconomics.com/commodity/carbon>

2.3. Meetmed

- (27) Käesolev otsus käsitleb äriühingule CE Oltenia antavat ümberkorraldusabi, mis hõlmab 1,090 miljardi euro suurust riigi toetust, 195,8 miljoni euro suurust riigigarantiiga laenu ja Rumeenia leudes kuni 226 miljoni euro suurust kapitalisüsti äriühingule CE Oltenia ning samuti ümberkorraldusabiks muudetud päästmislaenu muutmist ligikaudu 251 miljoni euro suuruseks toetuseks ja 895,3 miljoni euro suurust toetust moderniseerimisfondist, ⁽²¹⁾ mis eeldab, et Rumeenia esitab asjakohased ettepanekud ja Euroopa Investeerimispank kinnitab need või moderniseerimisfondi investeerimiskomitee kiidab need heaks (edaspidi koos „meetmed“). Abi kogusumma on 2, 6581 miljardit eurot ⁽²²⁾.
- (28) 1,090 miljardi euro suurusest toetusest rahastatakse vajalike CO₂ LHÜde soetamist ajavahemikul 2021–2025 ja see jaotatakse igal aastal vastavalt rahastamisvajadustele, kuid see ei ole täielikult seotud CO₂ LHÜdele igal aastal tehtavate kulutustega. 2021. aasta märtsis võttis Rumeenia valitsus vastu valitsuse erakorralise määruse, millega kiideti heaks ligikaudu 1,18 miljardi Rumeenia leu (ligikaudu 241 miljoni euro) suurune toetus CE Olteniale CO₂ LHÜde ostmiseks. Rumeenia väidab, et CE Oltenia täitis selle tulemusena CO₂ LHÜdega seotud kohustuse 26. aprillil 2021, ostes 2020. aastal toodetud energiat arvesse võttes CO₂ LHÜsid koguhinnaga 315 miljonit eurot. Nagu Rumeenia väidab, kaeti kogu ostuhinna ja toetuse 74 miljoni euro suurune vahe äriühingu omavahenditest. 241 miljoni euro suurune toetus on osa teatatud 1,090 miljardi euro suurusest toetusest ja seda rahastati riigieelarvest energeetikaministeeriumi kaudu.
- (29) 2022. aastal on kavas sõlmida riigi poolt tagatud 195,8 miljoni euro suuruse laenu leping, et rahastada sama summa ulatuses CE Oltenia käibekapitali. Rumeenia ametiasutused väidavad, et laenu eest tasutakse vastavalt sel hetkel valitsevatele turutingimustele. Hinnanguline koguintressimäär [...] on eeldatavasti ligikaudu [...] %.
- (30) Kuni 226 miljoni euro suuruse kapitalisüsti äriühingusse CE Oltenia teeb energeetikaministeerium rahalises (180 miljonit eurot) ja mitterahalises vormis (maa hinnangulise väärtusega 46 miljonit eurot).
- (31) Rumeenia ametiasutused väidavad, et 251 miljoni euro suurune päästmisabilaen (vt põhjendus 21), mis on muutunud ümberkorraldusabiks, kuna seda ei ole veel tagasi makstud, muudetakse pärast komisjonipoolset ümberkorralduskava heakskiitmist toetuseks.

2.4. CE Oltenia esialgne ümberkorralduskava

- (32) 4. detsembril 2020 teatas Rumeenia komisjonile ümberkorralduskavast (edaspidi „esialgne ümberkorralduskava“), mida toetatakse 1,33 miljardi euro suuruse ümberkorraldusabiga, mis koosneb juba antud 0,25 miljardi euro suurusest päästmisabist, täiendavast 0,31 miljardi euro suurusest riigi tagatud laenust ja 0,77 miljardi euro suurusest riigi toetusest. Lisaks oli kavas saada moderniseerimisfondist täiendavalt 711 miljonit eurot riigiabi energiaallikate jaotuse mitmekesistamiseks, et asendada pruunsüsi (enamasti) gaasi ja taastuvate energiaallikatega.
- (33) Ümberkorralduskava hõlmas ajavahemikku 2021–2030, kuid ümberkorraldusperiood hõlmas üksnes aastaid 2021–2025. Ümberkorralduskavas nähti ette, et CE Oltenia saab 2022. aastal kasumit ning saavutab 2025. aastaks [...] % kasutatud kapitali tasuvuse ja 2030. aastaks pikaajalise konkurentsivõime, kusjuures selleks ajaks on kasutatud kapitali tasuvus [...] %.

⁽²¹⁾ Moderniseerimisfond on liidu sihtotstarbeline rahastamisprogramm, mille eesmärk on toetada Bulgaariat, Eestit, Horvaatit, Leedut, Lätit, Poolat, Rumeeniat, Slovakkia, Tšehhi Vabariiki ja Ungarit üleminekul kliimanetraalsusele, toetades energiasüsteemide ajakohastamist ja energiatõhususe parandamist tehtavaid investeeringuid. See loodi direktiiviga 2003/87/EÜ.

⁽²²⁾ Käesolevas otsuses kasutatakse 21. detsembri 2021. aasta vahetuskursi 1 RON = 0,2020 EUR.

- (34) Esialgne ümberkorralduskava sisaldas järgmisi meetmeid:
- a) tehnilised ja tehnoloogilised meetmed, millega rakendatakse energiaallikate jaotuse mitmekesistamiseks mõeldud investeerimiskava. Kavas oli asendada kuus pruunsöel töötavat seadet võimsusega 1 460 MW i) kahe gaasiküttega töötava seadmega võimsusega 1 325 MW, ii) kaheksa fotoelektrilise seadmega võimsusega 109 MW ja iii) hüdroelektrijaamaga võimsusega 9,9 MW. Kavatseti sulgeda viis kaevandust ja vähendada tootmist 2025. aastaks poole võrra;
 - b) korralduslikud ja juhtimismeetmed, millega parandatakse protsesse või IT-tuge ning välditakse kattuvusi või ebatõhusust, sealhulgas vähendatakse töötajate arvu 41 % või jaotatakse töötajad ümber;
 - c) keskkonnakaitsemeetmed, mis hõlmavad investeringuid või ajutist tegevuskulude toetust kaevandus- ja energiatootmisvaradesse, sealhulgas keskkonnanõuete järgimist (nt CO₂ LHÜd ning nõuete täitmise kulud tuha, NO_x, SO₂ puhul);
 - d) finantsmeetmed, mis hõlmavad pangalaenukulude optimeerimist ning olemasolevate teisete varade võõrandamist või müüki, välja arvatud selliste varade oluline võõrandamine, mida saaks kasutada iseseisvas äritegevuses ja mis annavad kava toetavaid müügitulusid.
- (35) CE Oltenia nägi ette, et 2022. ja 2023. aastal lisab ta energiaallikatena vähehaaval päikeseenergia ja hüdroenergia tootmise. Pruunsöel põhineva energia müügi tegelik vähenemine peaks prognooside kohaselt toimuma 2026. aastal, kui SE Turceni ja SE Işalniţa elektrijaama paigaldatakse kaks maagaasil töötavat seadet, mille tulemusel on pruunsöe osakaal siis energiaallikate jaotuses 41 % ja gaasi osakaal 53 % ning ülejäänud energia saadakse päikese- ja hüdroenergiaallikatest.
- (36) Ümberkorralduskulude katmiseks vajatakse kuni 2025. aasta lõpuni eeldatavasti [...] euro ulatuses rahalisi vahendeid, millest [...] eurot eraldab CE Oltenia väidetavalt enda rahalistest vahenditest. CE Oltenia omapanus moodustaks moderniseerimisfondi võimalikku rahastamist arvesse võttes 42 % ümberkorraldamise kogukuludest ning ilma moderniseerimisfondi võimaliku rahastamiseta 53 %. CE Oltenia omapanuse peamised allikad pidid olema i) OPCOMi tsentraliseeritud turgudel elektrienergia müügist saadav tulu aastatel 2020–2025 kogusummas [...] eurot, ii) enam kui kaheaastase kestusega pikaajalistest kahepoolsetest elektriostulepingutest saadav tulu summas [...] eurot ning iii) varade müük väärtusega [...] eurot.
- (37) Kõikidest CE Oltenia aktsionäridest pidi üksnes riik panustama (kas rahaliste vahenditega või kahjumi katmisega) CE Oltenia ümberkorraldamisse ning ükski CE Oltenia võlausaldaja ei pidanud osalema kulude jagamises.
- (38) Konkurentsimoonutuste piiramiseks nähti ette järgmised meetmed: i) tegevuse edasiandmine, andes energia koostootmise kontserni S.E. Craiova II (peamiselt soojusenergia tootmine Craiovale) üle kohalikule omavalitsusele, ja ii) energiakontsernide või kaevandamiskohtade graafikujärgne sulgemine, mille tulemusena väheneb pruunsöel põhinev ülesseatud võimsus 2020.–2025. aastal 1 605 MW võrra (45 % pruunsöel põhinevast võimsusest 2025. aasta lõpuks). CE Oltenia üldine tootmisvõimsus ei muutuks siiski oluliselt, sest pruunsöel põhineva tootmisvõimsuse vähenemise pidi kompenseerima uute fotoelektriliste ja hüdroenergiaseadmete paigaldamine. Esialgses ümberkorralduskavas nähti lisaks ette, et teatavad kaevandamiskohad suletakse või jäetakse reservi eeskätt ebatõhususe, nõudluse vähenemise või pruunsöevarude ammendumise tõttu. Kaevandusvõimsuse sulgemise kavas eeldati pruunsöe tootmise vähenemist ligikaudu 3 700 000 tonni võrra (2026. aasta lõpuks 26 %).

2.5. Ametliku uurimismenetluse algatamise põhjused

- (39) Kuna komisjonil oli kahtlusi, kas teatatud ümberkorraldusabi saab käsitada siseturuga kokkusobivana ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses, nagu seda on tõlgendatud päästmis- ja ümberkorraldusabi suunistes, otsustas komisjon algatada peamiselt järgmistel põhjustel ametliku uurimismenetluse.

2.5.1. Kahtlused abi asjakohasuses

- (40) Menetluse algatamise otsuse⁽²³⁾ kohaselt ei võimaldaks ümberkorraldusabi andmine 768 miljoni euro suuruse (tasustamata) toetuse vormis saada abiandjana tegutseval riigil edukast ümberkorraldamisest kasu ega oleks seega asjakohane rahastamisvahend. Peale selle tooks riigi poolt äriühingule CE Oltenia antav toetus kaasa selle, et CE Oltenia vähemusaktsionärid (kes ei pakkunud sarnaseid mittehüvitavaid rahastamisvahendeid) saaksid ilma ümberkorralduskulude kandmisel osalemata oma osaluse väärtuse võimaliku suurenemise kaudu samuti kaudselt kasu. Kavandatud toetus ei võimaldaks riigil saada päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste kohaselt nõutavat tasu ega võimaldaks riigil üksi saada kava rahastamiseks antavast toetusest kasu.

2.5.2. Kahtlused abisaaja tegeliku, asjakohase ja abi mitte sisaldava omanuse olemasolu ning kulude jagamise toimumise ja tõhususe suhtes

- (41) Esialgse ümberkorralduskava esialgne hindamine näitas, et [...] euro suurusest väidetavast omanusest võis pidada tegelikult ja asjakohaseks maksimaalselt [...] eurot. Kavandatud summa puhul tugines Rumeenia üksnes elektrienergia müügist OPCOMi tsentraliseeritud turgudel aastatel 2021–2025 saadavale eeldatavale tulule, mis ei olnud tegelik ega asjakohane, sest aastateks 2022–2025 ei olnud kehtestatud kindlaid kohustusi. OPCOMi tsentraliseeritud turgudel sõlmitud müügilepingute maksimaalne kestus oli ainult 1,5 aastat. Kuigi Rumeenia märkis, et ta ajakohastab oma õigusakte, et võimaldada OPCOMi tsentraliseeritud turgudel tegutsevatel ettevõtjatel sõlmida lepinguid pikemaks ajaks, tuleb selliste muudatuste kooskõla elektrivarustust käsitlevate liidu õigusaktidega veel hinnata. Samuti tugines Rumeenia energia suurtarbijatega arutatavate kahepoolsete elektriostulepingute võimalikule sõlmimisele, mille tulemusena saadakse ümberkorraldusperioodil eeldatavasti [...] eurot tulu. Rumeenia ei esitanud siiski tõendeid nende lepingute kohta, mis tagaksid esialgse ümberkorralduskava tegeliku rahastamise⁽²⁴⁾.
- (42) CE Oltenia omanus oleks kõige rohkem vaid 42 % ümberkorralduskuludest, isegi kui erinevalt päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punktist 63 eeldada, et nii korrapärasest müügist saadav tulevane oodatav kasum kui ka muu oodatav kasum moodustavad tegeliku ja asjakohase omanuse allika, sest nagu komisjon selgitas, kvalifitseerisid moderniseerimisfondi eelarvest eraldatavad võimalikud vahendid riigiabiks ja neid ei saa seega pidada CE Oltenia omavahenditeks, mis ei sisalda abi⁽²⁵⁾.
- (43) Esialgset ümberkorralduskava ei toetanud ükski turul tegutsev investor ega laenuandja. Esiteks ei esitanud pangad eellepingut, mille kohaselt nad oleksid nõus eelrahastama makseid, mis on seotud CE Oltenia tulevaste elektritarneatega, millest saadav oodatav tulu moodustab peaaegu kogu CE Oltenia omanuse. Teiseks ei ole ükski pank ega turul tegutsev investor ilmutanud huvi sellise osa investeringute toetamise või rahastamise vastu, mis on seotud üleminekuga pruunsöelst maagaasile või taastuvenergia tootmisele. Kolmandaks ei esitanud ühtegi tõendit selle kohta, et võimalikud välisinvestorid või pangad toetaksid kava või et sellealased läbirääkimised toimuksid mõistliku aja jooksul. Kuigi Rumeenia pakkus ühe rahastamisallikana välja ka CE Oltenia varade müügi, eeldades, et selline müük tooks 2 miljonit eurot tulu, ei olnud nende varade müügiprotsess veel alanud⁽²⁶⁾.
- (44) Lisaks tunnistas Rumeenia, et ei CE Oltenia vähemusaktsionärid (eelkõige Fondul Proprietatea SA) ega ka tema võlausaldajad ei osale piisavalt kulude jagamises mis tahes vormis⁽²⁷⁾.

2.5.3. Kahtlused pikaajalise elujõulisuse taastamise ja ümberkorraldamise toimumise suhtes mõistliku aja jooksul

- (45) Kuigi esialgne restruktureerimiskava pidi ametlikult ellu viidama ajavahemikul 2021–2025, eeldati esimest märkimisväärselt positiivset netotulu (ligikaudu [...] eurot) alles 2026.–2030. aastal, st pärast ümberkorraldusperioodi. Esialgse ümberkorralduskava kohaselt võis CE Oltenia saavutada 2025. aastaks 4,3 % suuruse kasutatud kapitali tasuvuse, mis on üldiselt Rumeenia ettevõtetesse tehtud omakapitalisüstide turutingimustele vastavast tasust või nendega seotud alternatiivkulust palju väiksem. Lisaks kergitasid CE Oltenia juba niigi madalat kasumlikkust

⁽²³⁾ Menetluse algatamise otsuse põhjendus 45.

⁽²⁴⁾ Menetluse algatamise otsuse põhjendused 47–49.

⁽²⁵⁾ Menetluse algatamise otsuse põhjendus 53.

⁽²⁶⁾ Menetluse algatamise otsuse põhjendus 50.

⁽²⁷⁾ Menetluse algatamise otsuse põhjendus 52.

kunstlikult riigiabist saadud tegevustoetused. CE Oltenia prognoositud tulemused lähtusid väliseid tegureid puudutavatest optimistlikest eeldustest, näiteks jäid CO₂ LHÜde hinnad ümberkorraldusperioodil suhteliselt samaks, hoolimata selliste hindade järsust tõusust 2018.–2019. aastal. Kui CE Oltenia prognooside kohaselt jäävad CO₂ LHÜde hinnad vahemikku alates [...] 2020. aastal kuni [...] 2030. aastal, siis 24. jaanuaril 2021 ulatus hind juba [...]. Seetõttu kahtles komisjon selles, kas esialgse ümberkorralduskava kestus oli piisavalt pikk ja võimaldaks CE Oltenia elujõulisuse ümberkorraldusperioodi lõpuks taastada, sest sellest ei ilmnenu, et CE Oltenia oleks piisavalt tulus ja suudaks ilma täiendava abita turule jääda ⁽²⁸⁾.

2.5.4. Kahtlused konkurentsimoonusi piiravate asjakohaste meetmete olemasolus ja tõhususes

- (46) Mis puudutab tegevuse edasiandmist S.E. Craiova II koostootmisseedmete Craiova linnavalitsusele üleandmise teel, siis olid sellise tegevuse edasiandmise vorm ja ulatus ebaselged. Isegi kui selline tegevuse edasiandmine peaks kapitali sissemaksena CE Oltenia ja Craiova linnavalitsuse omandis olevasse ühissettevõttesse teoks saama, võimaldaks see CE Oltenial ja riigil säilitada kontrolli sellise ühissetvõtte üle. See nurjaks võõrandamise kui konkurentsimoonusi piirava meetme tähenduse, kuna see ei tugevdaks konkurentsi ega soodustaks ka uute konkurentide turuletulekut, olemasolevate väikekonkurentide laienemist ega piiriülest tegevust ⁽²⁹⁾.
- (47) Peale selle, mis puudutab CE Oltenia tootmisvõimsuse vähenemist (pruunsöe põletusseadmete sulgemise tõttu) ja pruunsöe kaevandamiskohtade sulgemist, siis kompenseeriks uute tootmisvõimsuste ülesseadmine suures osas CE Oltenia tootmisvõimsuse üldise vastava vähenemise. CE Oltenia üldine tootmisvõimsus seega oluliselt ei muutuks ⁽³⁰⁾. Pruunsöe kaevandamine suureneks 2024. aasta lõpuni ja väheneks alles 2026. aastal allapoole 2020. aasta taset. Gaasikütteil töötavad seadmed võetakse kasutusele 2026. aastaks, mis muudaks pruunsöe kaevandamismahtude vähenemise tootmisvõimsuse vähendamise seisukohast mõttetuks ⁽³¹⁾.
- (48) Rumeenia ei pakkunud välja täiendavaid käitumuslikke meetmeid peale selle, et äriühing CE Oltenia ei tohi ümberkorraldusperioodil omandada osalusi teistes ettevõtetes, välja arvatud juhul, kui see on hädavajalik tema pikaajalise elujõulisuse tagamiseks, ega kasutada abi reklaami tegemiseks oma toodete müümisel ⁽³²⁾.

3. TEISTE ISIKUTE MÄRKUSED

- (49) Komisjon sai ametliku uurimismenetluse käigus märkusi järgmistelt kolmandatelt isikutelt: Euroopa Keskkonnabüroo, ⁽³³⁾ Bankwatch Romania / ClientEarth ⁽³⁴⁾ ja Greenpeace ⁽³⁵⁾. Komisjon käsitab neid märkusi turuteabena, kuna ükski neist kolmandatest isikutest ei suutnud tõendada, et ta on huvitatud isik nõukogu määruse (EL) 2015/1589 ⁽³⁶⁾ artikli 1 punkti h tähenduses.

3.1. Euroopa Keskkonnabüroo (EEB)

- (50) EEB oli vastu sellele, et lubada riigiabi kasutamist CO₂, tuha, NO_x ja SO₂ heite puhul kooskõla saavutamiseks liidu õigusega. Tema arvates rikutaks sellega põhimõtet, et abi ei tohi anda liidu normide täitmiseks, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/75/EL ⁽³⁷⁾ (heitetasemete kohta) kohaste kohustuste täitmiseks ega parima võimaliku tehnika (PVT) kasutamiseks. Kui riigiabi välja arvata, siis investeringud liidu

⁽²⁸⁾ Menetluse algatamise otsuse põhjendused 56–60.

⁽²⁹⁾ Menetluse algatamise otsuse põhjendus 63.

⁽³⁰⁾ Menetluse algatamise otsuse põhjendus 64.

⁽³¹⁾ Menetluse algatamise otsuse põhjendus 65.

⁽³²⁾ Menetluse algatamise otsuse põhjendus 66.

⁽³³⁾ Euroopa Keskkonnabüroo esitas oma märkused 15. aprillil 2021.

⁽³⁴⁾ Bankwatch Romania ja ClientEarth esitasid oma märkused 15. aprillil 2021.

⁽³⁵⁾ Greenpeace esitas oma märkused 19. aprillil 2021.

⁽³⁶⁾ Nõukogu 13. juuli 2015. aasta määrus (EL) 2015/1589, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 kohaldamiseks (ELT L 248, 24.9.2015, lk 9).

⁽³⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll) (ELT L 334, 17.12.2010, lk 17).

keskkonnaalase õigustiku järgimiseks on kooskõlas ka keskkonna- ja energiaalase riigiabi suunistega ⁽³⁸⁾. CE Oltenia puhul seda ei järgitud, sest EEB väitel oli õhusaaste piirnormide järgimine algse ümberkorralduskava osa.

- (51) EEB oli mures ka selle pärast, et CE Oltenia ei olnud viimastel aastatel heite piirnorme (NO_x, SO₂, tahked osakesed jne) järginud. EEB juhtis tähelepanu sellele, et CE Oltenia pruunsöel töötavad jaamad ületavad direktiivis 2010/75/EL sätestatud heitetasemeid ⁽³⁹⁾.
- (52) Lisaks väitis EEB, et CE Oltenia võib alati sõlmida kahepoolseid lepinguid kindlaksmääratud hindadega, kuid ükski eraettevõtte ei nõustuks sellise lepinguga, mis sunnib teda kallitest fossiilkütustest toodetud energia eest liiga palju maksma. Võttes arvesse turul tegutsevate investorite huvi puudumist, ei vastaks teiste riigi osalusega ettevõtetega sõlmitud kahepoolsed lepingud turumajanduse tingimustes tegutseva investori põhimõttele ja kujutaksid endast tõenäoliselt riigiabi.
- (53) EEB tõi esile ka selle, et CE Oltenia jääb pärast 2026. aastat fossiilkütustega seotuks, mistõttu on äärmiselt küsitav, kas selline ümberkorralduskava oleks CO₂ hindade tõusu silmas pidades keskpikas perspektiivis elujõuline.

3.2. Bankwatch Romania / ClientEarth

- (54) Bankwatch ja ClientEarth väitsid, et tegevusabi keskkonnanõuete täitmisega seotud kulude katmiseks on vastuolus ELi keskkonnaõigusega ega soodusta majandustegevuse arengut, nagu on nõutud ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c käsitlevas kohtupraktikas (kohtuotsus Austria vs. komisjon ⁽⁴⁰⁾).
- (55) Bankwatch märkis ka, et CE Oltenia esialgne ümberkorralduskava ei ole kooskõlas Rumeenia CO₂ heite vähendamise kavaga, selles ei seata tähtaega pruunsöe kõrvaldamiseks CE Oltenia energiatootmisest ja see ei tegele seega piisavalt äriühingu kahjumi põhjusega, kuna ei näe ette kahjumliku tegevuse lõpetamist.
- (56) Bankwatch väitis, et ümberkorralduskava põhineb CO₂ LHÜde tulevaste hindadega seotud ebarealistlikel eeldustel, nimelt eeldusel, et need hinnad jäävad ümberkorraldusperioodil suhteliselt stabiilseks. Bankwatchi heiteprognoside kohaselt peaks kogukulu, mida CE Oltenia peab aastatel 2021–2030 oma CO₂ heite eest tasuma, ulatuma kokku 4,76 miljardi euroni, mis ületab oluliselt CE Oltenia prognoose.

3.3. Greenpeace

- (57) Greenpeace leidis, et CE Oltenia jätkuv sõltuvus pruunsöel põhinevast elektritootmisest on vastuolus Euroopa rohelises kokkuleppes sätestatud liidu poliitika ja eesmärkidega. Greenpeace väitis, et riigiabi andmisega CO₂ LHÜde ostmiseks rikutaks liidu õigust, eelkõige ELi toimimise lepingu artikli 191 lõikes 2 ja direktiivis 2003/87/EÜ sätestatud „saastaja maksab“ põhimõtet, mille kohaselt peavad ettevõtjad maksma oma CO₂ heite eest.
- (58) Vastavalt Greenpeace'i analüüsile, mis põhineb avalikult kättesaadaval teabel esialgse ümberkorralduskava kohta, suureneks CE Oltenia aastane CO₂ koguheide 7 miljonist tonnist 2020. aastal ligikaudu 9 miljoni tonnini 2030. aastal. See läheks vastuollu liidu praeguse kliima- ja energiapoliitikaga ning avaldaks otsest negatiivset mõju ka CE Oltenia tegevuskuludele (millest suure osa moodustavad CO₂ LHÜdega seotud kulud).

⁽³⁸⁾ Komisjoni teatis „Keskkonna- ja energiaalase riigiabi suunised aastateks 2014–2020“ (ELT C 200, 28.6.2014, lk 1).

⁽³⁹⁾ Eelkõige puudutab see tööstusheidete direktiivi alusel vastu võetud suuri põletusseadmeid käsitleva PVT-viitedokumendi (mitte) järgimist. EEB väitel kohaldati Rumeenia valitsuse puhul NO_x tasemega seoses ajaliselt piiratud erandeid.

⁽⁴⁰⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 22. september 2020, Austria vs. komisjon, C-594/18 P, ECLI:EU:C:2020:742, punktid 20, 44–45, 100 ja 119.

4. RUMEENIA MÄRKUSED

- (59) Rumeenia muutis komisjoni kahtluste kõrvaldamiseks oluliselt esialgset ümberkorralduskava ja selle toetamiseks kavandatud abi. Rumeenia märkused on lihtsuse huvides jagatud kolme ossa, mis käsitlevad komisjoni poolt menetluse algatamise otsuses tõstatatud peamiste kahtluste kohta esitatud märkusi, kolmandate isikute märkusi ning läbivaadatud ümberkorralduskava ja ümberkorraldusabi kirjeldust.

4.1. Märkused menetluse algatamise otsuses tõstatatud kahtluste kohta

- (60) Rumeenia esitas menetluse algatamise otsuse kohta oma märkused; ⁽⁴¹⁾ Rumeenia ei vaidlustanud menetluse algatamise otsuses tõstatatud kahtlusi ja esitas läbivaadatud ümberkorralduskava. Läbivaadatud ümberkorralduskava põhielemendid olid järgmised: i) pruunsöel põhinevate tootmisvõimsuste varasem sulgemine kui oli ette nähtud esialgses ümberkorralduskavas, mis toob kaasa CO₂ aastaheite vähenemise ja kasumlikkuse saavutamise alates 2026. aastast; ii) gaasiküttel ja fotoelektrilistesse tootmisseedmetesse tehtavad uued investeeringud, mille kavandamisel kasutatakse eriotstarbeliste üksuste kontseptsiooni ja mille puhul jääb CE Olteniale 70 %, samal ajal kui 30 % avatakse teistele strateegilistele või finantsinvestoritele; iii) omapanust toetavad kindlad kokkulepped, st müügilepingud, pankade rahastamine ja erainvestorite kapital, ning iv) suhtlemine Fondul Proprietateaga, et fond osaleks äriühingu ümberkorralduskulude katmises, või teise võimalusena uurida võimalust vähendada fondi osalust riigipoolse kapitali suurendamisega.
- (61) Rumeenia rõhutas CE Oltenia strateegilist tähtsust riikliku energiavarustuskindluse seisukohast. Rumeenia väitel ei saa ta riikliku energiasüsteemi varustuskindlust ja piisavust silmas pidades endale lubada suurema pruunsöel põhineva võimsuse sulgemist varem, kui on ette nähtud läbivaadatud ümberkorralduskavas; seda toetab Transelectrica koostatud analüüs (nagu on osutatud põhjenduses 14). Ta rõhutas, et pruunsöel töötavate elektrijaamade tegevuse kiirendatud järkjärgulise lõpetamise korral on üht kütust kasutava elektritootja ümberkorraldusprotsess raske ja keeruline, millega kaasnevad märkimisväärsed ümberkorralduskulud ning mida mõjutavad tugevalt CO₂ kiiresti kasvavad kulud ja pärsib nõue säilitada tootmisvõimsus, mis tagab riikliku võrgu varustuskindluse. Rumeenia lisas, et CE Oltenia tootmisvõimsuse asendamine imporditud energiaga seaks Rumeenia suurde ohu, kuna naaberliikmesriigid on peamiselt energiat importivad riigid (põhendus 17).
- (62) Rumeenia esitas 2021. aasta juunis lisaks varem esitatud analüüsile veel ühe analüüsi, mille Transelectrica tegi 2021. aasta mais ja milles rõhutati järgmist:
- võttes arvesse Rumeenia uute elektrijaamadega seotud investeeringute ebakindlust, äärmiselt väikest seost Rumeenia tuuleparkide toodangu ja tarbimise vahel ning elektrienergia impordi piirkondlikku konteksti, oli selleks, et tagada vastuvõetaval tasemel riiklik, aga ka piirkondlik energijulgeolek ajavahemikul 2021–2025 ja isegi kuni 2030. aastani, vaja CE Oltenia olemasolevates pruunsöel töötavates elektrijaamades säilitada kommertstegevus vähemalt 1 500 MW ulatuses. Nende pruunsöel töötavate elektrijaamade dekomisjoneerimine nõuaks samal ajal maagaasil töötavate elektrijaamade ülesseatud võimsuse suurendamist;
 - kahe kombitsükliga gaasiturbiini kasutuselevõtmine, millest üks asub Işalnişas (850 MW) ja teine Turcenis (475 MW), suurendaks elektri kättesaadavust kogu energiasüsteemis ligikaudu 4,4 TWh aastas, mis tooks kaasa väiksema ja kergemini hallatava energiapuudujäägi, võttes arvesse ka Cernavodă tuumaelektrijaama esimese reaktori kavandatud sulgemise tähtaega.

4.2. Märkused kolmandate isikute märkuste kohta

- (63) Vastuseks EEB märkustele, et CE Oltenia ja teiste riigi osalusega ettevõtete vahelised kahepoolsed lepingud ei vastaks turumajanduse tingimustes tegutseva investori põhimõttele, märkis Rumeenia, et CE Oltenia lepingud sõlmitakse OPCOMi platvormidel ja on seega turupõhised.

⁽⁴¹⁾ Rumeenia poolt 8. märtsil 2021 esitatud teave.

- (64) Seoses CO₂ LHÜde kogukulu hindamisega selgitas Rumeenia, et läbivaadatud ümberkorralduskavas esitatakse täiustatud stsenaarium, milles võetakse arvesse viimaseid turuväärtusi. Lisaks märkis Rumeenia seoses Greenpeace'i märkustega heite kogumahu suurenemise kohta, et läbivaadatud ümberkorralduskava kohaselt, mille ta hiljem esitab, väheneb CO₂ aastane heide 8,6 miljonist tonnist 2021. aastal 2,6 miljoni tonnini 2027. aastal.
- (65) Vastuseks Bankwatchi ja ClientEarth'i märkustele pruunsöel põhineva tootmise lõpetamise kohta märkis Rumeenia, et CE Oltenia rakendab energiatõhususe meetmeid, asendades pruunsöeseadmed uute gaasi- ja taastuvenergia-seadmetega.

4.3. 24. juuni 2021. aasta läbivaadatud ümberkorralduskava

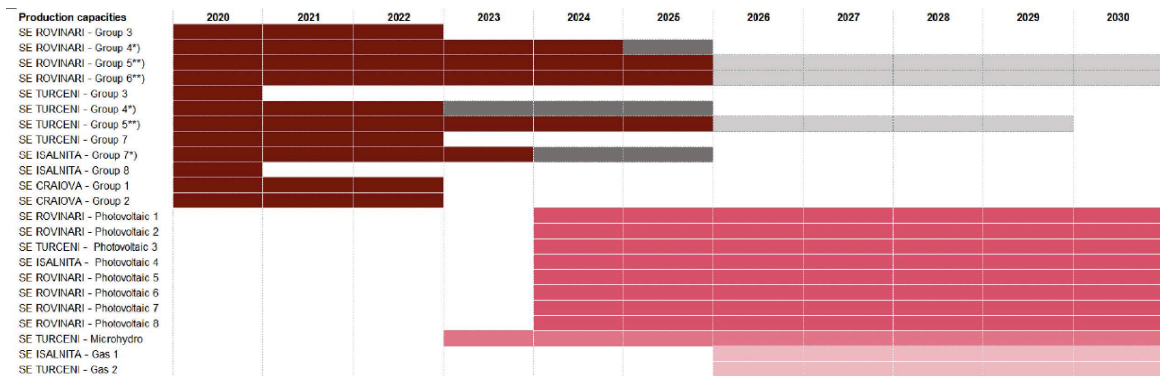
- (66) 24. juunil 2021 esitas Rumeenia komisjonile läbivaadatud ümberkorralduskava ning seejärel kava täiendavad ajakohastused ja lisateabe.
- (67) Läbivaadatud ümberkorralduskava põhineb CO₂ heite vähendamise kaval, mille kohaselt Rumeenia kavatseb asendada pruunsöel põhineva elektritootmise maagaasist ja taastuvatest energiaallikatest (päikese- ja hüdroenergia) toodetud elektriga, mis on CO₂ LHÜde seisukohast vähem kulukas. Läbivaadatud ümberkorralduskava ümberkorraldusperiood kestab 2021. aasta algusest kuni 2026. aasta lõpuni. Kava sisaldab mitmesuguseid ümberkorraldusperioodil rakendatavaid tegevuslikke meetmeid, mida CE Oltenia hakkas rakendama 2021. aasta jaanuaris.

4.3.1. Ümberkorraldamisega seotud tegevuslike meetmete kirjeldus

- (68) Läbivaadatud ümberkorralduskava sisaldab tehnilisi ja tehnoloogilisi meetmeid, korralduslikke ja juhtimismeetmeid, keskkonnakaitsemeetmeid ja finantsmeetmeid.
- (69) Esimene samm on seotud tehniliste ja tehnoloogiliste meetmetega, mille eesmärk on mitmekesistada Rumeenia energiaallikate jaotust, asendades pruunsöekütel seadmed fotoelektriliste seadmete ja gaasikütel elektrijaamadega.
- (70) Üks esimese samba meetmetest on praeguste energiaseadmete ja kaevandamiskohtade sulgemine või reservi jätmine. Kavas kirjeldatakse pruunsöel põhineva elektritootmise lõpetamise kolme etappi, mille lõppkuupäev on [...]. Esimesel järkjärgulise kasutuselt kõrvaldamise perioodil [...] väheneks võimsus [...] MW-st [...] MW-ni. Teisel järkjärgulise kasutuselt kõrvaldamise perioodil alates [...] väheneks võimsus lisaks [...]. Ajavahemikul [...].
- (71) Uute tootmisvõimsuste kasutuselevõtmise hinnangulise ajakava kohaselt lastakse 2024. aastaks käiku kaheksa päikeseenergiaparki ja 2023. aastaks üks mikrohüdroelektrijaam ning 2026. aasta keskpaigas peaksid tööd alustama kaks maagaasikütel elektriplokki. 2023. aastal moodustaks kavandatud vähem saastavate uute tootmisrajatiste ülesseatud võimsus vaid 0,6 % CE Oltenia ülesseatud koguvõimsusest ja seda toodab hüdroelektrijaam. 2026. aastal ulatub uute rajatiste kogutoodang 56 %ni, millest 36 % annavad gaasikütel seadmed, 20 % päikeseenergiapargid ja 0,4 % annab hüdroelektrijaam.
- (72) Uute tootmisrajatiste ülesseatud koguvõimsus oleks ligikaudu 2 060 MW, millest 1 325 MW annab gaas, 735 MW annab päikeseenergia ja 9,9 MW annab hüdroenergia. Võttes arvesse päikeseenergiaparkide keskmist kasutustegurit [...] %, oleks kasutada olev netovõimsus [...] MW, millest [...] MW annab gaas ja [...] MW annab päikeseenergia. Eriotstarbeliste üksuste stsenaariumi (vt põhjendus 110 jj) puhul, kus CE Oltenia osalus jääb vahemikku [...] %, on ligikaudu [...] MW suurune kasutatav netovõimsus avatud turul tegutsevatele konkurentidele. CE Oltenia kasutatav netovõimsus väheneb seega [...] MW-st ligikaudu [...] MW-ni. Tabelis 2 on esitatud olemasolevate rajatiste sulgemise ja uute rajatiste kasutuselevõtmise ajakava.

Tabel 2

Olemasolevate rajatiste sulgemise/ reservi jätmise ja uute rajatiste kasutuselevõtmise ajakava

Allikas: 24. juuni 2021. aasta ümberkorralduskava.

NB! Olemasolev võimsus MWdes põhjenduses 9; halli värviga on tähistatud reservi jäetud võimsus vastavalt põhjendusele 70.

- (73) Aastaks [...] suletakse kõik CE Oltenia omandis olevad pruunsöeküttega elektrijaamad kas lõplikult või hoitakse ühendatuna, kuid tavapärasest tarnetes mitteosalevana. See tähendab kiirendatud ajakava võrreldes algse ümberkorralduskavas esitatud ajakavaga, mille kohaselt pidi [...] energiaseadet jätkama tööd kuni [...]. Mis puutub kaevandamiskohtadesse, siis [...]. See tähendab kiirendatud ajakava võrreldes algse ümberkorralduskavaga, mille kohaselt tuli [...] kaevandamiskohta sulgeda alles [...].
- (74) Lisaks aitab ümberkorralduskava osaliselt kaasa Rumeenia riiklikus taaste- ja vastupidavuskavas⁽⁴²⁾ seatud dekomisjoneerimise vahe-eesmärkide saavutamisele. 2023.–2025. aastal kasutuselt kõrvaldatavad võimsused on näited, mis on esitatud ilma, et see piiraks taaste- ja vastupidavuskavaga nõutavat üksikasjalikkust või sisu, ning neid ei tohi tõlgendada nii, nagu need muudaksid kõnealuses kavas sätestatud vahe-eesmärke ja sihte, samuti ei tohi neid tõlgendada kui kinnitust selle kohta, et vahe-eesmärke on muudetud või et need on täidetud⁽⁴³⁾.
- (75) Kava teine samm on seotud korralduslike ja juhtimismeetmetega, mis hõlmavad muu hulgas töötajate arvu vähendamist ja töötajate ümberjaotamist. Tootmisrajatiste sulgemisega ajavahemikul 2021–2026 kaasneks nii töötajate koondamine kui ka ümberjaotamine. Äriühingul CE Oltenia oli 2020. aasta lõpus [...] töötajat; prognooside kohaselt väheneb nende arv järk-järgult [...] % (algse ümberkorralduskavas ette nähtud [...] % asemel) kuni [...]ni 2026. aastal. Kaks peamist töötajate arvu vähendamise viisi oleksid koondamine, mis tuleneb rajatiste sulgemisest (aastatel 2021–2026 koondatavate töötajate arv oleks [...]), ja ennetähtaegselt pensionile jäämine. Uute fotoelektriliste seadmete ja gaasirajatiste käitamiseks vajalike töötajate hinnanguline arv on [...] ning kõik need töötajad tuleksid CE Oltenia praeguse personali seast. Seetõttu [...].
- (76) Kava kolmas samm koosneb keskkonnakaitsemeetmetest. Need hõlmavad peamiselt meetmeid, millega tagatakse CO₂ heitega seotud iga-aastaste kohustuste täitmine⁽⁴⁴⁾. Peale selle avaldaks elektritootmisest tuleneva CO₂ heite tasemele positiivset mõju energiaallikate jaotuse mitmekesistamine, kuna maagaasil töötavate elektrijaamade (ja veelgi enam päikeseenergiajaamade) heide on väiksem kui pruunsöel töötavate elektrijaamade heide ning seetõttu on CO₂ heide alates 2026. aastast väiksem kui ümberkorraldusperioodi alguses.

⁽⁴²⁾ Nõukogu 3. novembri 2021. aasta rakendusotsus Rumeenia riiklikule taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta (veel avaldamata).

⁽⁴³⁾ 24. jaanuaril 2022 kinnitas Rumeenia veel kord riikliku taaste- ja vastupidavuskavaga seotud kohustusi, mis puudutavad söepõhise (pruunsöe ja kivisöe) elektritootmise võimsuse dekomisjoneerimist, ja rõhutas, et rakendusmeetmed ning järkjärguline kasutuselt kõrvaldamine ja keskkonnasäästlikumaks muutmise ajakava on osa CO₂ heite vähendamise seadusest ning need tuleb ellu viia 2022. aasta teises kvartalis, nagu kavas on ette nähtud.

⁽⁴⁴⁾ Vastavalt Rumeenia valitsuse otsusele nr 780/2006 kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise kohta.

- (77) Lisaks kavatseb CE Oltenia teha ümberkorraldusperioodil järgmised keskkonnakaitseinvesteeringud: i) ehitustööd räbu- ja tuhahoidlate arendamiseks ning ii) töö suitsugaasidest eralduva NO_x, SO₂ ja tolmu heite vähendamiseks vastavalt siseriiklikus õiguses sätestatud piinormidele.
- (78) Kava neljas samm puudutab finantsmeetmeid, mis hõlmavad eelkõige pangalaenude kulusid ja eriotstarbeliste üksustega seotud kulusid. Olemasolevate laenudega seotud rahastamiskulud (komisjonitasud ja intressid) oleksid 2021.–2026. aastal kokku [...] eurot. Esiolse ümberkorralduskavaga võrreldes suureneksid ajavahemikul 2022–2025 lepingulise krediidiga seotud intressi- ja komisjonitasude kulud, kajastades varasemate laenude suhtes kohaldatud kõrgemaid intressimäärasid. Ümberkorralduskulud sisaldavad ka ligikaudu [...] euro suurust intressi, mis on seotud uute laenudega, mis makstakse tagasi ümberkorraldusperioodi jooksul. Teine finantsmeetmete kohane kulukategooria on seotud eriotstarbeliste üksuste loomisega ning see hõlmab teostatavusuuringute tegemise ning linnaplaneerimise sertifikaatide, keskkonnalubade ja tehnilise ühenduse lubade hankimise kulusid.

4.3.2. Ümberkorralduskava rahastamine

4.3.2.1. Ümberkorralduskulud

- (79) Rumeenia väidab, et ümberkorraldusmeetmete rakendamisega seotud ümberkorralduskulud ja ümberkorraldusperioodil 2021–2026 eeldatavasti tekkivad ümberkorralduskulud koos investorite panusega oleksid kokku 3,94 miljardit eurot. Sellest umbes 1,52 miljardit eurot on seotud päikeseenergiaparkide ja maagaasil töötavate elektriplokkide arendamisega ning mikrohüdroelektrijaama taastamise ja moderniseerimisega, ligikaudu 48 miljonit eurot on ette nähtud pruunsöel põhineva tootmisvõimsuse sulgemiseks / reservi jätmiseks, ligikaudu 210 miljonit eurot on ette nähtud investeeringuteks käibevarasse (nt investeeringud vanade seadmete taastamiseks), veel ligikaudu 67 miljonit eurot on ette nähtud korraldus- ja juhtimismeetmetele (millest enamik on ette nähtud tööjõu ümberkorraldamiseks), ligikaudu 1,77 miljardit eurot on ette nähtud CO₂ LHÜde omandamiseks, ligikaudu 60 miljonit eurot on ette nähtud finantsmeetmeteks (peamiselt laenud) ja ligikaudu 259 miljonit eurot likviidsuse jaoks, mis on vajalik minimaalsete jooksvate kulude katmiseks, et toetada äriühingu tegevust.

4.3.2.2. Ümberkorraldusmeetmete rahastamise allikad

a) Avaliku sektori poolne rahastamine

- (80) Rumeenia riik toetaks CE Oltenia ümberkorraldamist ligikaudu 1,76 miljardi euroga, mis antakse järgmiselt: 1,090 miljardi euro suurune toetus, 195,8 miljoni euro suurune riigigarantiiga laen, 226 miljoni euro suurune kapitalisüst (Rumeenia leudes) ning päästmislaenu muutmine ligikaudu 251 miljoni euro suuruseks toetuseks (vt põhjendus 27). Moderniseerimisfondist ⁽⁴⁵⁾ kavatakse eraldada veel 895,3 miljonit eurot, tingimusel et Rumeenia esitab asjakohased investeerimisettepanekud, mille Euroopa Investeerimispank või (asjakohasel juhul) moderniseerimisfondi investeerimiskomitee kinnitab. CE Olteniale mõeldud ümberkorraldusabi kogusumma oleks seega 2 658,1 miljonit eurot, millest 492 miljonit eurot on juba antud (nimelt 251 miljonit eurot päästmisabi ja 241 miljonit eurot toetust, mis moodustab osa 1,090 miljardi euro suurusest toetusest, vt põhjendus 28).
- (81) Moderniseerimisfond eristab prioriteetseid investeeringuid ja mitteprioriteetseid investeeringuid. Prioriteetsete investeeringute puhul võib moderniseerimisfondist rahastada kuni 100 % asjaomaste kulude väärtusest, võttes arvesse kohaldatavaid riigiabi eeskirju, samal ajal kui mitteprioriteetsete investeeringute puhul võib fondist katta kuni 70 % asjaomastest kuludest, võttes arvesse kohaldatavaid riigiabi eeskirju ja tingimusel, et ülejäänud kulud rahastatakse erasektori vahenditest. Kui Euroopa Investeerimispank kinnitab ametliku teabe alusel investeeringute staatuse (prioriteetne/mitteprioriteetne), käsitatakse kahte maagaasiküttel plokki (850 MW Işalnişas ja 475 MW Turcenis) tehtavaid investeeringuid mitteprioriteetsete investeeringutena, samal ajal kui investeeringuid kaheksasse päikeseenergiaparki võib käsitada prioriteetsete investeeringutena.

⁽⁴⁵⁾ Moderniseerimisfondi eelarve koosneb järgmisest: i) tulu, mis saadakse ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (ELi HKS) raames 2021.–2030. aastaks ette nähtud 2 % LHÜde üldkoguse enampakkumisel, ja ii) valitud liikmesriikide (Horvaatia, Leedu, Rumeenia, Slovakkia ja Tšehhi) täiendavad LHÜd.

- (82) Selleks et saavutada ümberkorraldusabi nõuetekohane tasustamine ja suurendada riigiabi tasustamist, on Rumeenia ametiasutused võtnud kohustuse võõrandada ümberkorraldusperioodi lõpuks 2026. aastal piisaval hulgal Rumeenia riigi omanduses olevaid äriühingu CE Oltenia aktsiaid. Aktsiate võõrandamine toimuks aktsiate avaliku pakkumise teel, mis oleks kavandatud nii, et riik saaks selle eest võimalikult suurt tasu. Võõrandatavate aktsiate lõplik arv määratakse kindlaks müügiotsuse alguses, võttes arvesse tulevaste eriotstarbeliste üksuste struktuuri ning aktsiakapitali vähendamise ja suurendamise protsesse. Igal juhul peaks aktsiate võõrandamine olema piisav, et hüvitada riigi panus ümberkorralduskavas, mis tähendaks vähemalt 20 % omandiõigust.
- (83) Seoses kohustusega vähendada Rumeenia riigi osalust äriühingus CE Oltenia (põhjendus 82) täpsustas Rumeenia, et õigusakt, mille alusel müük toimub, on valitsuse otsus, millega kiidetakse heaks erastamisstrateegia Rumeenia riigile kuuluvate CE Oltenia aktsiate müümiseks. Pärast selle otsuse vastuvõtmist valitakse välja konsultant, kes viib ellu selle protsessi konkreetsed etapid alates 2024. aastast, et viia protsess lõpule enne 2026. aasta lõppu.
- (84) Rumeenia esitas PricewaterhouseCoopersi (PwC) koostatud väärtusanalüüsi, mille eesmärk oli hinnata CE Oltenia omakapitalis selle 20 % suuruse osaluse turuväärtust, mille riik pidi 2026. aasta lõpuks võõrandama. Hindamine põhineb tulupõhisel lähenemisviisil, nimelt diskonteeritud rahavoogude meetodil, kuna see kajastab CE Oltenia tegevuse konkreetseid eeldatavaid tunnuseid pärast ümberkorralduskava rakendamist. Väärtusanalüüsi kohaselt on CE Oltenia omakapitalis 20 % osaluse esialgne turuväärtus 31. detsembri 2026. aasta seisuga lähtetsenaariumi korral [...] eurot või alternatiivse stsenaariumi korral (kogu tegevusperioodiks (st 30 aastat) prognoositud rahavood, jätkuvust ei eeldata) [...] eurot. Pärast rakendamist kujutaks see summa endast riigi poolt äriühingule CE Oltenia antud toetuse eest saadavat järeltasut.

b) Omapanus

- (85) Rumeenia esitas CE Oltenia omapanuse allikad ümberkorralduskulude katmiseks kuni 1,98 miljardi euro ulatuses. 1,275 miljardit eurot sellest summast saadakse elektrienergia müügist OPCOMi turul ja muude olemasolevate kanalite kaudu (millest 315 miljonit eurot põhineb lepingutel kestusega üle ühe aasta), kuni 350 miljonit eurot tuleb pangalaenudest, 250 miljonit eurot investorite osalusena eriotstarbelistes üksustes ja 104 miljonit eurot CE Oltenia mitterahalise panusena eriotstarbelistesse üksustesse.

Elektrienergia müük

- (86) Suurem osa Rumeenia välja pakutud omapanusest saadakse elektrienergia müügist siseturu segmentides, mida haldab turukorraldaja (OPCOM) või põhivõrguettevõtja (Transelectrica): järgmise päeva turg ja päevasisene turg, võistlev pakkumismenetlus / lepingud, reguleeritud või tasakaalustamisturud.
- (87) Rumeenia näeb ette, et ajavahemikul 2021–2025 saadakse – omapanuse osana – elektrienergia müügist tulu 1,275 miljardit eurot, millest 574 miljonit eurot on elektrienergia müügist 2021. aastal juba saadud.
- (88) Lisaks on CE Oltenia pidanud läbirääkimisi pikaajaliste kahepoolsete elektriostulepingute üle, mille sihtväärtus on [...] eurot. Hoolimata asjaolust, et 2021. aasta juuni keskpaiga seisuga on sõlmitud mitu võimalike pikaajaliste kahepoolsete elektriostulepingute tingimusi käsitlevat dokumenti, ei ole neid elektriostulepinguid siiski sõlmitud. Kuna pikaajalise kahepoolsete elektriostulepingute kavandatavat sõlmimist ei ole toimunud, muu hulgas seetõttu, et need lepingud ei ole Rumeenia õiguse kohaselt praegu lubatud, ei ole need Rumeenia välja pakutud omapanuse osa.

Põhitegevusega mitteseotud varade müük

- (89) Esialgses ümberkorralduskavas eeldati põhitegevusega mitteseotud varade müüki, mille tulemusena pidi omapanus olema 2 miljonit eurot. Nende varade müügiotsus ei ole aga veel alanud ja läbivaadatud ümberkorralduskava ei näe ette sellist müüki omapanuse allikana.

Partnerite osalemine eriotstarbelistes üksustes

- (90) Läbivaadatud ümberkorralduskava sisaldab omapanuse ka eriotstarbeliste üksuste loomist, et koos teiste ettevõtjatega investeerida uude gaasi- ja päikeseenergia tootmisse (vt põhjendus 110 jj). Investorite kogupanus [...] eriotstarbeliste üksuste aktsiakapitali on ligikaudu [...] eurot, mis koos investorite rahastatavate kapitalikuludega kogusummas [...] eurot tähendab, et investorite kogu omakapitali sissemakse on ligikaudu [...] eurot. Investorite panust uute elektrihaamadega seotud kulude katmisse täiendatakse moderniseerimisfondist saadava rahastamisega, tingimusel et Rumeenia esitab asjakohased investeerimisetepanekud, mille Euroopa Investeerimispank või (asjakohasel juhul) moderniseerimisfondi investeerimiskomitee, pangad ja CE Oltenia kinnitavad.

CE Oltenia mitterahaline panus eriotstarbelistesse üksustesse

- (91) CE Oltenia annaks eriotstarbeliste üksuste aktsiakapitali mitterahalise sissemaksena kokku ligikaudu 104 miljoni euro väärtuses materiaalseid ja immateriaalseid varasid, mis koosneksid maast, olemasolevast ühendatusest elektri- ja gaasivõrkudega ning teostatavus- ja lahendusuuringutest, mille tulemusena toimuks ühendamine võrguga ning olemasolevate kommunaalettevõtete, logistikarajatiste ja muuga. See summa tuleneb PwC hinnangust ning eriotstarbelise üksuse projektide (valitud) investorid kinnitasid ja kiitsid selle CE Oltenia panuse õiglase väärtusena heaks.

Pangalaenud

- (92) Işalniţa ja Turceni kombitsükliga gaasiturbiini projektide rahastamiseks vajalikud vahendid hangitakse koos [...] ja [...]ga, kes tegutsevad sündikaadi kaasjuhtidena ja kelle investeering on kokku [...] eurot ⁽⁴⁶⁾. Kaheksa päikeseenergia- ja arengupank (edaspidi „EBRD“), kes on kogunud intressi viielt kommerts pangalt seoses sündikaatlaenuga, mille investeeringumaht on [...] eurot ⁽⁴⁷⁾. Nii kombitsükliga gaasiturbiini kui ka päikeseenergia- ja arengupankade poolse rahastamise puhul ei ole laenulepinguid veel sõlmitud ning pangad on seni ilmutanud oma huvi eellepingute allkirjastamisega ⁽⁴⁸⁾. Nendes eellepingutes, millele on alla kirjutatud sündikaatide juhid, ja teiste pankade huviavaldustes sündikaatides osalemise kohta täpsustatakse, et pankade poolne rahastamine on sellest, kas komisjon kiidab CE Oltenia ümberkorralduskava heaks või mitte. Rumeenia teatas komisjonile, et CE Oltenia kavatses võtta pangalaene kuni [...] euro ulatuses, hoolimata pankade ilmutatud huvist rahastada kombitsükliga gaasiturbiini ja päikeseenergiaprojekte suuremas summas ([...] eurot).

4.3.2.3. Kulude jagamine ja Fondul Proprietatea panus

- (93) Selleks et saavutada vähemusaktsionäri Fondul Proprietatea panus (põhjendus 7) CE Oltenia ümberkorraldamise, kaetakse edasikantud kahjum osaliselt kapitali vähendamise teel. Edasikantud kahjum oli 31. detsembri 2020. aasta seisuga ligikaudu 345 miljonit eurot (1,710 miljardit Rumeenia leud); 1,217 miljardi Rumeenia leu (ligikaudu 251 miljoni euro) suuruse päästmisabi muutmiseks laenust toetuseks vähendatakse seda kahjumit ligikaudu 100 miljoni euron (493 miljonit Rumeenia leud). Edasikantud kahjumi kumuleerumisest tekkinud arvestusliku kahjumi katmise aktsiakapitali vähendamise kaudu osalevad proportsionaalselt kõik aktsionärid.
- (94) Aktsiakapitali vähendamisele järgneks aktsiakapitali suurendamine ligikaudu [...] euro võrra, mis kahandaks Fondul Proprietatea osalust CE Oltenias [...] %-st ligikaudu [...] %-ni. 21. detsembril 2021 kirjutasid CE Oltenia, Fondul Proprietatea ja energeetikaministerium alla sellekohasele vastastikuse mõistmise memorandumile, millega tagatakse, et Fondul Proprietatea hääletab sellise aktsiakapitali suurendamise poolt, kuna CE Oltenia asutamisdokumentide kohaselt on aktsiakapitali suurendamiseks vaja 90 % aktsionäride poolthäält.

⁽⁴⁶⁾ Puuli kuuluksid [...].

⁽⁴⁷⁾ Puuli kuuluksid [...].

⁽⁴⁸⁾ 9. detsembril 2021 allkirjastasid [...] eellepingud kahe kombitsükliga gaasiturbiini projekti rahastamise kohta. 10. detsembril 2021 allkirjastasid [...] eellepingud kaheksa päikeseenergia- ja arengupankade poolse rahastamise kohta.

4.3.3. Finantsprognosid

- (95) Läbivaadatud ümberkorralduskava kestust pikendatakse viielt aastalt kuuele, et võtta arvesse pruunsöekütteil töötavate seadmete tegevuse järkjärgulise lõpetamise ajakava ning gaasikütteil tootmise võimsuse kasutuselevõtu kuupäeva. Seega, kuigi ümberkorralduskava hõlmab ajavahemikku 2021. aasta algusest kuni 2026. aasta lõpuni, kehtivad CE Oltenia esitatud finantsprognosid kuni 2030. aastani.

Tabel 3

Valikulised finantsandmed, mis on pärit läbivaadatud ümberkorralduskavast ajavahemikuks 2021–2026 ja mis hõlmavad ka ümberkorraldamisjärgset perioodi kuni 2028. aastani

(miljonites eurodes)

	Ümberkorraldusperiood						Ümberkorraldamisjärgne periood (*)	
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Tegevustulud	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Tegevuskulud	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
EBITDA	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Netotulem	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Omakapital kokku	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Omakapitali tulusus	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %
Kasutatud kapitali tasuvus	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %

(*) Ümberkorraldusperiood hõlmab aastaid 2021–2026. Ümberkorraldamisjärgsed andmed (2027. ja 2028. aasta kohta) on tabelisse lisatud üksnes näitlikustamise eesmärgil.

- (96) Elektrienergia müük on CE Oltenia jaoks kõige olulisem majandusliku tulu allikas, moodustades varasemal perioodil (2017–2020) ligikaudu 85 % tema kogutegevustuludest. Müüginäitajate hinnang põhineb järgmistel eeldustel: ülesseatud võimsus, töötundide arv / keskmine koormustegur, äriühingu enda tehnoloogiline tarbimine, elektri müügiimaht turusegmentide kaupa ja keskmine müügihind igas segmentis.
- (97) Pruunsöel põhineva ülesseatud võimsuse abil elektrienergia tootmist vähendatakse prognooside kohaselt [...]st 2021. aastal [...]ni 2025. aastal ja [...]ni 2026. aastal, samal ajal kui mikrohüdroelektrijaama ja päikeseenergia parkide toodetav elektrienergia oleks kokku ligikaudu [...] alates [...] ning gaasielektrijaamade toodetav elektrienergia peaks olema 2026. aasta lõpus [...] pärast nende jaamade kasutuselevõtmist 2026. aasta keskel. Ümberkorraldamisjärgsel perioodil (alates 2027. aastast) ulatub nendest allikatest (ja mitte enam pruunsöest) toodetud elektrienergia maht [...]ni.
- (98) Ümberkorraldusperioodi lõpus 2026. aastal on elektrienergia müük tootmisallikate kaupa ainult [...], mis jaguneb järgmiselt: [...] pruunsöest, [...] taastuvatest energiaallikatest ja [...] gaasikütteil seadmetest. Tuleb märkida, et [...] on CE Oltenia jaoks erakordne aasta, sest [...], kuid samal ajal hakkavad gaasielektrijaamad tööle [...]. Seetõttu on [...] esimene aasta ilma pruunsöel põhineva tootmiseta ning gaasikütteil seadmete ja taastuvenergiajaamade täisvõimsusel tootmisega. Kogutoodang ulatub [...] aastal [...]ni [...] võrreldes [...]ga [...] aastal ning tegevustulud vastavalt suurenevad ja ulatuvad [...] aastal [...] euroni [...] võrreldes [...] euroga [...] aastal.

- (99) 2021. aasta tulud turusegmentide kaupa saadakse müügist OPCOMi turul (61 %), müügist järgmise päeva turul (34 %) ja müügist tasakaalustamisturul (5 %). 2024. aastal, kui tulu hakatakse saama taastuveni energiast, väheneb OPCOMi turul saadav tulu 6 %, mis kompenseeritakse tulu suurenemisega järgmise päeva tippkoormuse aegsel turul (kus eeldatavasti kaubeldakse päikeseenergiaparkides toodetud elektrienergiaga), kus elektrienergiat müüakse hinnaga, mis on keskmisest aastahinnast [...]–[...] % kõrgem. Lisaks prognoosib CE Oltenia, et keskmine elektrihind tõuseb 2026. aastal 2021. aastaga võrreldes [...] %.
- (100) Nagu on näidatud tabelis 3, peaksid tegevuskulud kuni 2025. aastani (kaasa arvatud) tegevustulusid ületama, peamiselt CO₂ LHÜdega seotud kulude suurenemise tõttu. Läbivaadatud ümberkorralduskava koostati 2021. aasta juunis, kasutades eeldust, et CO₂ LHÜde keskmine hind 2021. aastal on 44 eurot tonni kohta ja ulatub 2026. aastal 63 euroni tonni kohta. 2021. aastal moodustavad CO₂ LHÜdega seotud kulud 37 % CE Oltenia kõigist tegevuskuludest. Viit aastat hõlmava pikaajalise prognoosi neid väärtusi tuleb võrrelda CO₂ LHÜde keskmise hinnaga viieaastasel ajavahemikul 2017–2021, mis oli 27,05 eurot tonni kohta.
- (101) 21. detsembril 2021 esitas Rumeenia tundlikkusanalüüsi, mis kajastab elektrihindade tõusu 2021. aasta eelmistel kuudel ja CO₂ LHÜdega seotud kulude edasist suurenemist, kasutades LHÜ keskmise hinnana 80 eurot tonni kohta. Selle tulemusel suurenesid ELi heitkogustega kauplemise süsteemi nõuete täitmisega seotud kulud ajavahemikul 2021–2026 [...] euroni võrreldes [...] euroga samal ajavahemikul 2021. aasta juuni ümberkorralduskavas.
- (102) Rumeenia sõnul ja nagu kinnitas ka tundlikkusanalüüs tasakaalustatakse CO₂ LHÜdega seotud kulude järsk suurenemine 2021. aasta viimastel kuudel osaliselt abisumma suurendamisega, aga peamiselt tasakaalustab seda elektrihindade järsk tõus, millega kaasnevad suuremad tulud. Rumeenia rõhutas, et 75 % ajavahemikul 2021–2025 saadavast lepingulisest kogutulust põhineb muutuvatel hindadel, mis tähendab, et CE Oltenia saaks CO₂ LHÜdega seotud kulude edasise suurenemise korral lepingutes sätestatud elektrihinda ülespoole korrigeerida. Ainult 25 % elektrienergia kogutulust põhineb kindlaksmääratud hinnaga lepingutel. Enamik lepinguid lõpeb hiljemalt 2022. aasta juunis, nii et pärast seda saab CE Oltenia veelgi paindlikumalt suunata oma tarneid ja võtta ümberkorraldusperioodil arvesse muutunud tootmiskulusid.
- (103) Märkimisväärse osa tegevuskuludest moodustavad personalikulud, mis väheneksid [...] eurost 2021. aastal [...] euroni 2026. aastal. Personalikulude järkjärguline vähenemine on kooskõlas CE Oltenia kohustusega vähendada oma töötajate arvu 2026. aasta lõpuks [...] %. Alates 2026. aastast vähenevad äriühingu üldised aastased tegevuskulud, kuna ostetakse CO₂ LHÜde kogus on väiksem, sest fossiilkütusel põhinev elektritootmine asendatakse taastuveni energiaraajatiste ja gaasikütel seadmetega ning viimased tekitavad pruunsöega võrreldes vähem CO₂ heidet (põhjendus 76).
- (104) Nagu nähtub tabelist 3, on äriühingul kuni 2025. aastani negatiivne EBITDA (intressi-, maksu- ja amortisatsioonieelne kasum), kuid positiivne netotulem (v.a 2022. aasta). Alates 2026. aastast, mil pruunsöel põhinev tootmisvõimsus eeldatavasti järk-järgult kasutuselt kõrvaldatakse, on CE Oltenia EBITDA ja rahavoog positiivsed. 2021. aasta detsembris esitatud tundlikkusanalüüsi kohaselt on netotulem ja EBITDA alates 2026. aastast positiivsed.
- (105) Peale selle loodab CE Oltenia 2026. aastal lõppeva ümberkorraldusperioodi lõpupoole saavutada aastateks 2025–2026 omakapitali tulususe vahemikus [...] %, mis suureneks veelgi ümberkorraldamijärgsel perioodil, kui abisaaja ei kannaks enam suuri CO₂ LHÜdega seotud kulusid. See tulu ületab oluliselt CE Oltenia omakapitali hinda, mis on [...] %⁽⁴⁹⁾. Kasutatud kapitali tasuvus ulatub 2026. aastal [...] %ni. Võla ja omakapitali suhe ning EBITDA intressikulude kattekordaja oleksid 2026. aastaks vastavalt [...] ja [...].
- (106) Lisaks on Rumeenia ametiasutused esitanud prognoosid pessimistliku stsenaariumi alusel, mis põhineb negatiivsematel eeldustel: i) elektrihinna 5 % suurune langus; ii) gaasi soetuskulude suurenemine 5 % ja iii) CO₂ LHÜdega seotud kulude suurenemine 5 %. Nende prognooside kohaselt saavutatakse positiivne netotulu, omakapitali tulusus ja EBITDA 2026. aasta lõpus. Võla ja omakapitali suhe oleks [...] ja EBITDA intressikulude kattekordaja oleks [...].

⁽⁴⁹⁾ [...].

4.3.4. Konkurentsimoonusi piiravad meetmed

- (107) Rumeenia pakub välja järgmised meetmed, millega piiratakse CE Oltenia poolseid konkurentsimoonusi: i) pruunsöekütteil elektrienergiaseadmete ja pruunsöe kaevandamiskohtade sulgemine (põhjendus 70) ja „pruunsöega tegeleva tütaretevõtja“ loomine (põhjendus 108), ii) eriotstarbeliste üksuste loomine uuteks investeeringuteks (põhjendused 110–113) ja iii) Craiova eraldamine (põhjendused 116–117).

Pruunsöe järkjärguline kasutuselt kõrvaldamine

- (108) Ümberkorralduskava hõlmab pruunsöe järkjärgulist kasutuselt kõrvaldamist pruunsöekütteil elektrienergiaseadmete ja pruunsöe kaevandamiskohtade sulgemisega (vt põhjendused 70–73). Kuigi Rumeenia esitas konkurentsimoonusi piirava meetmena ettepaneku sulgeda pruunsöel põhinevad seadmed, millega kaasneb pruunsöe kaevandamiskohtade vastav sulgemine, tunnistab ta samal ajal, et CO₂ LHÜde uutest hinnaprognosidest lähtudes ei ole ükski CE Oltenia käitatavatest olemasolevatest seadmetest elujõuline.
- (109) Seoses pruunsöe järkjärgulise kasutuselt kõrvaldamisega on Rumeenia ametiasutused võtnud kohustuse luua CE Oltenia eraldiseisev tüharetevõtja (edaspidi „pruunsöega tegelev tüharetevõtja“), kellele hakkavad kuuluma CE Oltenia olemasolevad pruunsöekütteil elektrienergiaseadmed ja nendega seotud varad, mis ei ole ette nähtud üleminekuks gaasile või taastuvatele energiaallikatele, ning kes hakkab neid seadmeid ja varasid käitama. Pruunsöega tegeleva tüharetevõtja raamatupidamisarvestus hoitakse selgelt lahus CE Oltenia raamatupidamisarvestusest. Selline pruunsöel põhinev tootmisvõimsus peaks aja jooksul vähenema ja see tuleks lõpuks järk-järgult kaotada kooskõlas riikliku pruunsöe järkjärgulise kasutuselt kõrvaldamise ajakavaga. Rumeenia ametiasutused on võtnud ka kohustuse algatada pärast seda, kui komisjon on CE Oltenia ümberkorralduskava heaks kiitnud, pruunsöega tegeleva tüharetevõtja asutamise protsess, mis viiakse lõpule enne ümberkorraldusperioodi lõppu vastavalt järgmisele soovituslikule ajakavale: otsus algatada pruunsöe eraldamine 2023. aasta veebruariks või märtsiks, pruunsöe eraldamise projekti ettevalmistamine 2023. aasta märtsiks või aprilliks, pruunsöe eraldamise elluviimine 2023. aasta septembriks või oktoobriks. Igal juhul on Rumeenia ametiasutused võtnud kohustuse luua pruunsöega tegelev tüharetevõtja enne ümberkorraldusperioodi lõppu, st enne 2026. aasta lõppu. Pruunsöega tegeleva tüharetevõtja asutamisel võetakse arvesse seotust ümberkorralduskavas esitatud muude meetmetega, nagu kapitaliga seotud toimingud (aktsiakapitali suurendamine/vähemine, Craiova II eraldumine) või eriotstarbeliste üksuste loomine uuteks investeeringuteks.

Eriotstarbeliste üksuste loomine uuteks investeeringuteks

- (110) Ümberkorralduskava kohaselt luuakse kahe uue gaasil põhineva ja kaheksa uue päikeseenergia tootmisprojekti jaoks eriotstarbelised üksused, üks eriotstarbeline üksus projekti kohta. Rumeenia väidab, et eriotstarbeliste üksuste loomine suurendab konkurentsi, võimaldades uute konkurentide tekkimist.
- (111) Rumeenia tegi turu-uuringu (selle siduv etapp algas 2021. aasta oktoobris), et leida uute (gaasi ja taastuvenergia) projektidega tegelevate eriotstarbeliste üksuste jaoks kaasinvestoreid. Tähtajaks ehk 6. detsembriks 2021 saadi kolm siduvat pakkumust järgmistelt ettevõtjatelt: Tinmar Energy SA (edaspidi „Tinmar Energy“), OMV Petrom SA (edaspidi „OMV Petrom“) ja Electrica. Pärast pakkumuste hindamist valiti välja Tinmar Energy ja OMV Petrom, kellega sõlmiti lepingud kümnest eriotstarbelise üksuse projektist üheksa kohta. Işalniţa kombitsükliga gaasiturbiini kohta ei esitatud ühtegi pakkumust.
- (112) Tinmar Energy on Rumeenias asuv elektri, maagaasi ja naftatoodete eraõiguslik tarnija. Talle kuulub 13 päikeseenergiaparki, mille ülesseatud võimsus on 75 MW, ning tal on kavas oma portfelli veelgi laiendada. OMV Petrom on integreeritud nafta-, gaasi- ja keemiaettevõtte, mis kuulub Austrias asuvasse OMV kontserni ja on üks suurimaid rahvusvahelisel tasandil tegutsevaid ettevõtteid Rumeenias. Ta omab ja käitab 860 MW kombitsükliga gaasiturbiini ning kavatab investeerida 1 GW taastuvenergiasse.
- (113) Nelja päikeseenergiaprojekti (Işalniţa, Tismana Rosia Rovinari, Tismana 1 TPP Rovinari ja Rovinari Est) konkursi võitjaks valiti OMV Petrom, kelle osa iga eriotstarbelise üksuse aktsiakapitalis on 50 % ja ülejäänud 50 % kannab CE Oltenia. Tinmar Energy SA osutus edukaks ühe maagaasiprojekti (Turceni kombitsükliga gaasiturbiini) ja nelja päikeseenergiaprojekti (Rovinari, SE Turceni, Pinoasa SE Rovinari ja Bohorelu SE Rovinari) puhul ning ta osaleb asjaomaste eriotstarbeliste üksuste aktsiakapitalis 55 % ulatuses (ülejäänud 45 % kannab CE Oltenia).
- (114) Investorite osalus üheksa eriotstarbelise üksuse aktsiakapitalis on kokku ligikaudu [...] eurot. Investorite osaluse määr eriotstarbeliste üksuste aktsiakapitalis on vahemikus 50–55 %. Koos investorite rahastatavate kapitalikulude kogusummaga [...] eurot oleks investorite kogu omakapitali sissemakse üheksasse eriotstarbelisse üksusesse [...] eurot.

- (115) Işalniţa kombitsükliga gaasiturbiini kohta ei esitatud ühtegi pakkumust, mis oli peamiselt tingitud ebakindlusest seoses selle võimaliku rahastamisega moderniseerimisfondist, kuid mitu pakkujat ilmutas suurt huvi ja Rumeenia andis märku, et selle projekti pakkumismenetlust alustatakse uuesti. Rumeenia eeldab, et projekti toetatakse rahastamisega moderniseerimisfondist, ning kavatab pakkumismenetluse taasalustada. Investeeringukulud on kokku [...] eurot ja eeldatakse, et moderniseerimisfondi toetus peaks moodustama 50 % kogukuludest ([...] eurot), tingimusel et Rumeenia esitab asjakohase(d) investeerimisettepaneku(d), mille moderniseerimisfondi investeerimiskomitee seejärel kinnitab. Kui Işalniţa kombitsükliga gaasiturbiini projektis osaleb erainvestor, peaks asjaomase eriotstarbelise üksuse aktsiakapitali lisandumal ligikaudu [...] eurot ja investori täiendavad investeeringukulud oleksid [...] eurot. Ülejäänud osa rahastatakse pangalaenuga. Kui erasektor huvi ei ilmuta, kannab kogu ülejäänud summa CE Oltenia ja seda rahastatakse pangalaenuga. Kuna ei ole kindel, kas mõni pakkuja valitakse välja ja kas ta panustab sellesse projekti, pakub Rumeenia investorite omapanusena välja ainult [...] euro suuruse panuse üheksasse eriotstarbelisse üksusesse.

Craiova eraldamine

- (116) Ümberkorralduskava kohaselt eraldatakse äriühingust energia koostootmise kontsern S.E. Craiova II (mis tarnib soojust Craiova linnale) ja antakse üle Craiova kohalikule omavalitsusele. CE Oltenia on ainus ettevõtja, kes tarnib soojusenergiat Dolji maakonna keskuses, Craiova linnas. 2021. aasta augustis peetud CE Oltenia aktsionäride üldkoosolekul kiideti Craiova II (osaline) eraldamine heaks ning selle tehingu tegemisel järgitakse selget ajakava, mille lõppkuupäev on 2022. aasta mai keskpaik. Igal juhul saaks eraldamise ellu viia hiljemalt 2022. aasta juunis.
- (117) Rumeenia väidab, et Craiova II tegevuse edasiandmist tuleks käsitada konkurentsimoonusi piirava meetmena, kuna see loob elektrienergiaturul 120 MW tootmisvõimsusega elujõulise konkurendi.

Käitumuslikud meetmed

- (118) Lisaks võttis Rumeenia kohustuse, et abisaaja hoidub i) mis tahes äriühingu aktsiate omandamisest ümberkorraldusperioodil, välja arvatud juhul, kui see on hädavajalik abisaaja pikaajalise elujõulisuse tagamiseks ja kui komisjon annab selleks nõusoleku, ning ii) riigi toetuse reklaamimisest konkurentsieelisena oma toodete ja teenuste turundamisel.

5. MEETMETE HINDAMINE

- (119) Komisjon hindab kõigepealt, kas CE Oltenia ümberkorralduskava rahastamiseks võetavad meetmed, mida on kirjeldatud põhjenduses 27, hõlmavad riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses ning kui see on nii, siis kas selline abi on seaduslik ja siseturuga kokkusobiv.

5.1. Riigiabi olemasolu

- (120) ELi toimimise lepingu artikli 107 lõikes 1 on sätestatud: „Kui aluslepingutes ei ole sätestatud teisiti, on igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, siseturuga kokkusobimatu niivõrd, kui võrd see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust“.
- (121) Seepärast peab selleks, et meede liigituks abiks ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses, olema täidetud järgmised kumulatiivsed tingimused: i) meede peab olema seostatav riigiga ja rahastatud riigi ressurssidest; ii) meede peab andma abisaajale eelise; iii) see eelis peab olema valikuline ning iv) meede peab kahjustama või ähvardama kahjustada konkurentsi ning liikmesriikidevahelist kaubandust.

5.1.1. Riigi rahalised vahendid ja riigiga seostatavus

- (122) Nagu on märgitud päästmisabi otsuse põhjenduses 31, pidi rahandusministeerium andma 251 miljoni euro suuruse laenu CE Olteniale rahas, mida hoiustatakse tema välisvaluutakontol, mis avatakse Rumeenia valitsuse erakorralist määrust rakendades Rumeenia keskpangas. Seetõttu oli päästmislaenu seostatav riigiga ja hõlmas riigi rahalisi vahendeid. Ümberkorraldusabi raames muudetakse päästmislaenu toetuseks, mille annab riik ja mis kaetakse riigieelarvest.

- (123) Nagu on sätestatud erakorralises määruses (eelnõus) äriühingu CE Oltenia S.A. ümberkorraldamiseks antava riigiabi andmise õigusraamistiku kehtestamise kohta, rahastab toetusi, suurendab kapitali (põhjendus 30) ja annab laene rahandusministeerium või energeetikaministeerium ning seda tehakse riigieelarvest, samal ajal kui Rumeenia Eksporti-Impordipanga EXIMBANK – S.A. laenudele annab riigigarantii (põhjendus 29) samuti rahandusministeerium riigi nimel ja arvel. 2021. aasta aprillis juba eraldatud 241 miljoni euro suurune toetus hõlmas ka riigieelarve vahendeid ning seda otsustati anda valitsuse erakorralise määrusega nr 21/2021 (k.a hilisemad muudatused ja täiendused).
- (124) Moderniseerimisfondist antav toetus (põhjendus 27) hõlmab riigi rahalisi vahendeid, kuna moderniseerimisfondi eelarve koosneb osaliselt valitud liikmesriikide, sealhulgas Rumeenia antud täiendavate LHÜde müügitulust (põhjendus 80). Pealegi võib seda toetust anda üksnes juhul, kui Rumeenia esitab asjakohased investeerimisettepanekud, mille Euroopa Investeerimispank või moderniseerimisfondi investeerimiskomitee kinnitab (põhjendus 90). Sellega seoses on Rumeenia ametiasutustel kaalutusõigus fondile esitatavate investeerimisettepanekute valimisel ja kui moderniseerimisfondi vahendid on üle kantud, on need Rumeenia kontrolli all. Eeltoodut arvesse võttes hõlmab moderniseerimisfondist rahastamine riigi rahalisi vahendeid, mille kasutamine on seostatav riigiga.
- (125) Komisjon järeldeb seetõttu, et põhjenduses 27 kirjeldatud meetmed hõlmavad riigi rahalisi vahendeid ja meetmete võtmise otsus on seostatav riigiga.

5.1.2. Eelis

- (126) Komisjon märgib, et Rumeenia on teatanud meetmetest kui riigiabist. See teadaanne ei vabasta komisjoni kohustusest ise kontrollida, kas meetmed hõlmavad riigiabi ja eelkõige seda, kas need annavad abisaajale sellise eelise, et Rumeenia olukorrale võimalikult lähedases olukorras aktsiaid omav turu korraldaja ei teeks sarnast otsust ja võtaks samu meetmeid samadel tingimustel, jättes kõrvale kogu kasu, mida tema kui ametiasutuse olukorras eeldatakse⁽⁵⁰⁾.
- (127) Komisjon peab uurima, kas meetmed kujutavad endast riigiabi, kuna annavad abisaajale majandusliku eelise⁽⁵¹⁾. Sellise eelise olemasolu saab järeldebada asjaolust, et abisaaja ei saa ilma riikliku toetuseta hankida turutingimustel piisavalt kapitali ega kaasata laenuraha (põhjendus 92).
- (128) Meetmed aitavad äriühingul CE Oltenia rahastada oma tegevuse jätkamist ja ümberkorralduskava elluviimist, andes talle juurdepääsu rahastamisele, mida CE Oltenia ei ole suutnud oma konkreetset olukorda ja praegusi asjaolusid arvesse võttes turult saada. Eelkõige on suur osa ümberkorraldusabist riigi antud tasustamata otsetoetused, mis ei ole turul kättesaadavad. Kuigi CE Oltenia on suutnud ligi meelitada teatava turupõhise rahastamise, mis seisnes investorite panuses eriotstarbelistesse üksustesse (põhjendus 90) ja pankade rahastamises (põhjendus 92), ei oleks see ilma riiklikest vahenditest rahastamiseta piisav, et minna üle gaasile ja taastuvatele energiaallikatele, mis on vajalik abisaaja pikaajalise elujõulisuse tagamiseks. Sellega seoses on kahtlane, kas abisaaja suudaks ligi meelitada samasugust turupõhist rahastamist, kui riiklikest vahenditest ei rahastataks eriotstarbelisi üksusi uute investeringute tegemiseks.
- (129) Tuleb ka lisada, et kuigi Rumeenia rahastab äriühingut CE Oltenia kapitali suurendamise vahendite ja garantiide kaudu, mida võiks anda ka samas olukorras olev aktsionär, ühendatakse need koos toetusvahenditega, mis ei ole finantsturgudel kättesaadavad ja mis on sätestatud erakorralises määruses (eelnõus) äriühingu CE Oltenia S.A. ümberkorraldamiseks antava riigiabi andmise õigusraamistiku kehtestamise kohta, ning koos moderniseerimisfondist antava võimaliku toetusega ja abi sisaldava päästmislaenu pikendamiseiga üheks sekkumiseks.

⁽⁵⁰⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 20. september 2017, komisjon vs. Frucona Košice, C-300/16 P, ECLI:EU:C:2017:706, punkt 59; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 5. juuni 2012, komisjon vs. EDF, C-124/10 P, ECLI:EU:C:2012:318, punktid 78, 79 ja 103.

⁽⁵¹⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 11. juuli 1996, SFEI jt, C-39/94, ECLI:EU:C:1996:285, punkt 60; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 29. aprill 1999, Hispaania vs. komisjon, C-342/96, ECLI:EU:C:1999:210, punkt 41.

- (130) Kuigi nende vahendite ühendamine annab riigile tema osaluse eest üldiselt tasu ja toob võimalikku kasu, ei ole koondtulu ümberkorraldusperioodi alguses oodatava kahjumi tõttu piisav, et pidada seda turutingimustele vastavaks. Teatatud meetmed kujutavad endast ühte ja sama riigi sekkumist: esiteks on riigi antud aktsiakapitali suurendamine, garantiid ja toetused koondatud ühte õigusakti ja need võetakse vastu ühel ja samal ajal, kuigi nende rakendamine võib toimuda eri ajavahemikel. Teiseks ei saa aktsiatelt või garantiidelt saadavat tulu analüüsida eraldi tasustamata ja tagastamatutest toetustest, mis vähendab eraldiseisvaid tasusid, mida Rumeenia võis garantii ja kapitali suurendamise eest eraldi võetuna oodata, allapoole turutingimustele vastavuse ootusi. Lisaks ei saa riiklikest vahenditest rahastamist seostada aktsionäri turutingimustele vastava käitumisega, sest kõnealune üks ja sama sekkumine põhineb mitmesugustel alustel, mis ei ole seotud turul tegutseva investoriga, nagu on kirjeldatud erakorralises määruses (eelnõus) äriühingu CE Oltenia S.A. ümberkorraldamiseks antava riigiabi andmise õigusraamistiku kehtestamise kohta, mitte riigi jaoks piisava tulu eelneval hinnangul. Rumeenia esitas määruse eelnõus alusena näiteks asjaolu, et CE Oltenia on Oltenia piirkonna suurim ettevõtja, mistõttu võib tema tegevuse katkemine suurendada töötust ja halvendada kohalike kogukondade elutingimusi, või suure tõenäosuse, et riiklik energiasüsteem on tõsiselt häiritud ning Oltenia piirkonna kogukondades tekivad suured sotsiaalsed probleemid, kui CE Oltenial ei saa oma tegevuse ümberkorraldamiseks vajalikku rahastamist.
- (131) Komisjon järeltab seetõttu, et kõnealused meetmed annavad äriühingule CE Oltenia majandusliku eelise ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.

5.1.3. Valikulisus

- (132) Meetmeid rakendatakse üksnes CE Oltenia kasuks. Nagu Euroopa Kohus on märkinud, kui kõne all on üksikabi, siis piisab põhimõtteliselt majandusliku eelise tuvastamisest, et kinnitada eeldust, et tegemist on valikulise meetmega ⁽³²⁾. Seda olenemata sellest, kas asjaomastel turgudel on võrreldavas olukorras olevaid ettevõtjaid. Kuigi Rumeenia võib siiski anda riigiabi teistele äriühinguga CE Oltenia konkureerivatele energiaetevõtjatele, ei ole teatatud meetmed igal juhul osa üldise majanduspoliitika laiemast meetmest, mille eesmärk on anda sama liiki sihtotstarbelist toetust kõigile ettevõtjatele, kes on meetmete eesmärgi seisukohast võrreldavas õiguslikus ja faktilises olukorras ning tegutsevad energiasektoris või muudes majandussektorites, vaid need meetmed tehakse kättesaadavaks ainult äriühingule CE Oltenia.
- (133) Komisjon järeltab seetõttu, et meetmed on valikulised ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.

5.1.4. Konkurentsi moonutamine ja mõju kaubandusele

- (134) Kui liikmesriigi antud abi tugevdab ettevõtja positsiooni võrreldes teiste ettevõtjatega, kes konkureerivad liidusiseses kaubanduses, tuleb järeltada, et abi mõjutab viimati nimetatud ettevõtjaid. Piisab sellest, et abisaaja konkureerib konkurentidele avatud turgudel teiste ettevõtjatega. Asjaolu, et teatav majandussektor on liidu tasandil konkurentidele avatud, võib aidata otsustada, kas abil on konkurentidele reaalne või potentsiaalne mõju ja kas see mõjutab liikmesriikidevahelist kaubandust. CE Oltenia tarnib Rumeenia tarbijatele elektrienergiat ja vähemal määral soojusenergiat ning Rumeenia elektrivõrk on ühendatud naaberriikide võrkudega. Elektriturg on avatud konkurentidele liidu tasandil ja liikmesriikidevahelisele teenuste osutamisele.
- (135) Teatatud meetmed võivad seega kahjustada või ähvardada kahjustada konkurentide ja liikmesriikidevahelist kaubandust.

5.1.5. Järeldus riigiabi olemasolu kohta

- (136) Eeltoodu põhjal järeltab komisjon, et kõnealused meetmed kujutavad endast äriühingule CE Oltenia antud riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.

⁽³²⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 4. juuni 2015, komisjon vs. MOL, C-15/14 P, ECLI:EU:C:2015:362, punkt 60.

5.2. Meetmete seaduslikkus

- (137) Kuigi päästmislaen, mis nüüd muudetakse toetuseks, et täiendavalt toetada ümberkorraldamist, anti seaduslikult, edastas Rumeenia CE Oltenia ümberkorralduskava komisjonile rohkem kui kuus kuud pärast päästmisabi otsuse (põhjendus 32) vastuvõtmist 24. veebruaril 2020.
- (138) Lisaks andis Rumeenia 2021. aasta märtsis, kui oli käimas ametlik uurimismenetlus CE Olteniale antava ümberkorraldusabi kohta, äriühingule CE Oltenia 241 miljoni euro suuruse toetuse, et osaliselt katta CE Oltenia 2020. aasta kulud seoses CO₂ LHÜdega. See toetus on osa meetmetest, nimelt 1,090 miljardi euro suurusest toetusest, mille eesmärk on osaliselt katta CO₂ LHÜdega seotud kulud ajavahemikul 2021–2026 (põhjendus 28).
- (139) Seega ei täitnud Rumeenia ELi toimimise lepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud rakendamiskeeldu ja seetõttu kujutab äriühingule CE Oltenia antav ümberkorraldusabi endast osaliselt ebaseaduslikku riigiabi.

5.3. Abi kokkusobivus siseturuga

- (140) ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktis c on sätestatud, et siseturuga võib kokkusobivaks pidada abi teatud majandustegevuse või teatud majanduspiirkondade arengu soodustamiseks, kui niisugune abi ei mõjuta ebasoovitavalt kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega.
- (141) Selleks et riigiabi saaks pidada ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c alusel siseturuga kokkusobivaks, peab see seega vastama kahele tingimusele: i) abi peab olema mõeldud teatud majandustegevuse või teatud majanduspiirkondade arengu soodustamiseks ja ii) abi ei tohi ebasoovitavalt mõjutada kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega. Need kaks tingimust ei piira asjaolu, et komisjoni sellel alusel vastu võetud otsused peavad tagama liidu õiguse järgimise⁽³³⁾. Seoses esimese tingimusega uurib komisjon, kas abi on mõeldud teatud majandustegevuse arengu soodustamiseks. Seoses teise tingimusega võrdleb komisjon kavandatava abi positiivset mõju negatiivse mõjuga, mida see abi võib avaldada siseturule⁽³⁴⁾.
- (142) Võttes arvesse teadet ja ümberkorraldusabi käsitleva ametliku uurimise käigus kogutud teavet, ei tähenda see, et ümberkorraldusabi või selle tingimused või abiga soodustatav elektritootmisega seotud majandustegevus võiksid kaasa tuua liidu õiguse asjakohase sätte rikkumise. Eelkõige ei ole komisjon saanud Rumeeniale põhjendatud arvamust liidu õiguse võimaliku rikkumise kohta ega algatanud selles küsimuses käesoleva juhtumiga seotud ametlikku menetlust. Samuti ei ole komisjon saanud ühtegi asjakohast kaebust.
- (143) Komisjon sai kolmandatelt isikutelt teavet (põhjendused 49–58), milles väideti, et riigiabi, selle tingimused või abiga soodustatav majandustegevus võivad olla liidu õigusega vastuolus. Eelkõige märkisid kolmandad isikud, et CE Oltenia ei ole viimastel aastatel järginud heite (NO_x, SO₂, tahked osakesed jne) piirnorme.
- (144) Komisjon leiab, et vastavus kohaldatavatele heitenormidele, millele kolmandad isikud viitavad, on abist ja selle tingimustest või abiga soodustatava elektritootmise arengust eraldatav, mitte nendega lahutamatult seotud. Asjakohased saastekontrolli ja heite vähendamise tehnoloogiad vähendavad NO_x, SO₂ tahkete osakeste või muude elektritootmisest tulenevate kahjulike saasteainete heidet. Seepärast leiab komisjon, et asjaomase ümberkorraldusabiga ei toetata liidu õigusega vastuolus olevat tegevust ja et see ei ole lahutamatult seotud liidu õiguse muude sätete võimaliku rikkumisega. Pealegi hõlmab ümberkorralduskava investeeringuid, mille eesmärk on parandada kütiste keskkonnatoimet, vähendades ohtlike saasteainete (põhjendus 77). Olemasoleva teabe põhjal ei viita miski sellele, et CE Oltenia oleks jätnud täitmata oma kohustused seoses NO_x, SO₂, tahkete osakeste või muude ohtlike saasteainete heitega või rikkunud muid keskkonnaalaseid sätteid.

⁽³³⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 22. september 2020, Austria vs. komisjon, C-594/18 P, ECLI:EU:C:2020:742, punktid 18–20.

⁽³⁴⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 22. september 2020, Austria vs. komisjon, C-594/18 P, ECLI:EU:C:2020:742, punkt 19.

- (145) Komisjon hindas ka väidet, mille kohaselt oleks ümberkorraldusabi andmine äriühingule CE Oltenia CO₂ LHÜdega seotud kulude katmiseks vastuolus ELi toimimise lepingu artikli 191 lõikes 2 ja direktiivis 2003/87/EÜ sätestatud „saastaja maksab“ põhimõttega, mille kohaselt peavad ettevõtjad maksma enda tekitatud CO₂ heite eest (põhjendus 57). Põhimõtte „saastaja maksab“ on sätestatud ELi toimimise lepingu artikli 191 lõikes 2, mis näeb ette, et liidu keskkonnapoliitika lähtub peale muude põhimõtete ka põhimõttest, et saastaja maksab.
- (146) Direktiivi 2003/87/EÜ preambulis on viidatud Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 175 lõikele 1 (praegu ELi toimimise lepingu artikli 192 lõige 1), milles on sätestatud menetlus, mida nõukogu järgib, et otsustada, milliseid meetmeid peaks liit võtma, et saavutada Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklis 174 (praegu ELi toimimise lepingu artikkel 191) osutatud eesmärgid, mis sisaldasid peale põhimõtte „saastaja maksab“ ka eesmärki võtta arvesse liidu eri piirkondade olukorra mitmekesisust ja muid põhimõtteid.
- (147) Kolmandate isikute väidet võib tõlgendada nii, et direktiiviga 2003/87/EÜ rakendatakse kaudselt põhimõtet „saastaja maksab“, käsitledes CO₂ õhusaasteainena, kuna selle kontsentratsioon põhjustab keskkonnaprobleeme, ja et direktiivi kohaldamisalasse kuuluvad CO₂ heite tekitajad peaksid tingimata kandma CO₂ LHÜdega seotud kulud.
- (148) See väide põhineb eeldusel, et direktiiviga 2003/87/EÜ rakendatakse kaudselt põhimõtet „saastaja maksab“ ning et selle rakendamisel ei tuleks võtta arvesse eri piirkondade olukorda, millele viidatakse ka Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklis 174 (praegu ELi toimimise lepingu artikkel 191). Isegi kui selline eeldus oli õige, tuleb märkida, et põhimõtte „saastaja maksab“ ei ole absoluutne ja tingimusteta põhimõtte, mis kaalub üles kõik muud kaalutlused. Seda tuleb tasakaalustada direktiivi 2003/87/EÜ muude eesmärkidega, millega püütakse üldiselt saavutada keskkonnavaline eesmärk viia direktiiviga hõlmatud sektorite heide allapoole eelnevalt kokkulepitud piirmäära. Komisjon märgib, et käesoleval juhul saavutatakse pruunsöekütteil elektrijaamade kiirendatud ja tagatud sulgemisega ning nende osalise asendamisega maagaasi- ja päikeseenergiaallikatega heite vähendamine, mis on asjakohane heitkogustega kauplemise süsteemi keskkonnaeesmärgi saavutamiseks. Lisaks märgib komisjon, et isegi ettevõtjate jaoks, kes ei ole raskustes, on olemas toetusvõimalused (näiteks uute tehnoloogiate väljatöötamise toetamine), mis vähendavad CO₂ hinnasignaali, kuid toovad kaasa heite vähenemise ja muu keskkonnakasu. Komisjon märgib ka, et kuigi osa CE Oltenia nõutavatest LHÜdest rahastab riik, maksab äriühing endiselt osade oma LHÜde eest ning seetõttu seisab ta ka edaspidi silmitsi CO₂ hinnasignaali, sest heite vähendamine võimaldab tal jätkuvalt vähendada CO₂-ga seotud kulusid. Niipea kui abisaaja elujõulisus taastub, kannab ta taas kõik CO₂-ga seotud kulud. Seetõttu leiab komisjon, et äriühingule CE Oltenia antav ümberkorraldusabi, mis hõlmab ka CO₂ LHÜde ajutist ja osalist rahastamist kooskõlas päästmis- ja ümberkorraldusabi suunistega, ei ole direktiiviga 2003/87/EÜ vastuolus.
- (149) Seoses kolmandate isikute esitatud seisukohaga, et riigiabi ei saa katta heitenormide järgimise kulusid, märgib komisjon, et asjakohane äriühingule CE Oltenia antava teatatud ümberkorraldusabi kokkusobivuse hindamise raamistik on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c kohane hindamine päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste, mitte keskkonna- ja energiaalase riigiabi suuniste alusel, millele kolmandad isikud viitavad (põhjendus 50). Viimati nimetatud suuniseid ei kohaldata teatatud ümberkorraldusabi suhtes, võttes arvesse äriühingu CE Oltenia kui raskustes oleva ettevõtja olukorda ja seda, et ümberkorraldusabi ei ole keskkonna- ega energiaalane abi, mille suhtes kohaldatakse samu kokkusobivustingimusi⁽⁵⁵⁾. Kuigi siduvate regulatiivsete normide järgimiseks antaval riigiabil ei oleks keskkonnakaitseks antava abi puhul ergutavat mõju (kuna ettevõtjatel on piisavalt stiimuleid sellise siduva eeskirja järgimiseks), võib selline abi olla vajalik sellise ettevõtja ümberkorraldamiseks, kes sellise abi puudumisel ei oleks suutnud katta ümberkorraldamise saavutamiseks vajaliku perioodi jooksul oma kulusid.
- (150) Päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste kohast päästmis- või ümberkorraldusabi võib kasutada eri liiki kulude katmiseks, nagu tegevuskulud või sotsiaalsete või keskkonnavalaste kohustuste täitmisega seotud kulud, sealhulgas CO₂ LHÜde ostmisega seotud kulud, nagu see oli äriühingule CE Oltenia seaduslikult antud päästmisabi puhul.

⁽⁵⁵⁾ Komisjoni teatis „Keskkonna- ja energiaalase riigiabi suunistes aastateks 2014–2020“, punkt 16, mille kohaselt ei pruugita anda keskkonna- ja energiaalast abi raskustes olevatele äriühingutele, nagu on määratletud nende suuniste kontekstis kohaldatavates suunistes raskustes olevate äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta.

Praktikas vabastaks siseturuga kokkusobiv päästmis- või ümberkorraldusabi, mis on ette nähtud muuks otstarbeks kui CO₂-ga seotud tegevuskulude tasumiseks, tulu, mida ettevõtja saaks kasutada seotud CO₂ LHÜde eest maksmiseks, millel on sama praktiline mõju kui selliste kulude katmiseks ette nähtud abil.

- (151) Lisaks toetatakse ümberkorraldusabiga üleminekut vähem saastavatele kütustele ning see ei too kaasa seda, et äriühing CE Oltenia ei ole piisavalt motiveeritud keskkonnanäeskirju järgima. Ilma abipaketita, sealhulgas selle keskkonnanäete järgimist hõlmava osata, lahkub CE Oltenia järsult turult viisil, mis ei taga nõuetekohaselt elektritootmistevõime arengut selles piirkonnas, kus CE Oltenia asub. Võttes arvesse CO₂ heite vähendamise kava ajutist iseloomu ja piirkondlikku olukorda, millele viidatakse ka ELi toimimise lepingu artiklis 191, ei ole seega kõnealune ümberkorraldusabi põhimõtet „saastaja maksab“ silmas pidades ELi toimimise lepingu artikliga 191 vastuolus.
- (152) Rumeenia leiab, et asjaomase ümberkorraldusabi võib päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste kohaselt tunnistada siseturuga kokkusobivaks.
- (153) Võttes arvesse kõnealuse riigiabi olemust ja eesmärke ning Rumeenia ametiasutuste väiteid, hindab komisjon, kas kavandatud ümberkorraldusabi on päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste asjakohaste sätetega kooskõlas. Päästmis- ja ümberkorraldusabi suunistes on komisjon sätestanud tingimused, mille alusel võib raskustes olevate mittefinantsettevõtjate päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antud riigiabi pidada ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c alusel siseturuga kokkusobivaks.
- (154) Uurides, kas ümberkorraldusabi avaldab negatiivset mõju kaubandustingimustele sellisel määral, mis on vastuolus ühiste huvidega, teeb komisjon ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c ning päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste kohase tasakaalustatuse kriteeriumi kontrolli. Kui abisaajal on õigus saada ümberkorraldusabi, võrdleb komisjon selle kriteeriumi kontrollimisel abi positiivset mõju riigiabist tuleneva negatiivse mõjuga konkurentsile ja liikmesriikidevahelisele kaubandusele. Komisjon võtab hindamisel arvesse vajadust riigi sekkumise järele, abi asjakohasust, proportsionaalsust ja läbipaistvust, ühekordse abi põhimõtet ning päästmis- ja ümberkorraldusabi suunistes sätestatud meetmeid konkurentsimoontuste piiramiseks.

Abikõlblikkus: raskustes olev ettevõtja

- (155) Ümberkorraldusabi saamiseks peab abisaaja kvalifitseeruma raskustes olevaks ettevõtjaks päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste jao 2.2 tähenduses. Täpsemalt on päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punktis 20 selgitatud, et ettevõtjat peetakse raskustes olevaks siis, kui riigi mittesekkumine viiks lühema või keskmise ajavahemiku jooksul peaaegu kindlasti ettevõtja tegevuse lõpetamiseni. Sellega oleks tegemist siis, kui ilmneb vähemalt üks päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punkti alapunktides a–d kirjeldatud asjaoludest.
- (156) Nagu menetluse algatamise otsuses ⁽⁵⁶⁾ ja päästmisabi otsuses ⁽⁵⁷⁾ on selgitatud, on CE Oltenia alates 31. detsembrist 2019 vastanud siseriikliku õiguse kohaselt ja võlausaldajate taotlusel algatatud kõiki võlakohustusi hõlmava maksejõuetusmenetluse algatamise kriteeriumidele, kuna vähemalt alates 31. detsembrist 2019 oleksid 46 CE Oltenia tarnijat saanud taotleda maksejõuetusmenetluse algatamist. Nagu on märgitud põhjenduses 22, ei ole äriühingul CE Oltenia võimalik talle antud päästmislaenu koos intressidega tagasi maksta ning ta kuuluks ümberkorralduskavast teatamata jätmise korral automaatselt likvideerimisele. Seega vastab CE Oltenia siseriikliku õiguse kohaselt võlausaldajate taotlusel kõiki võlakohustusi hõlmava maksejõuetusmenetluse algatamise kriteeriumidele ja kvalifitseerub alates 2019. aastast raskustes olevaks ettevõtjaks vastavalt päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punkti 20 alapunktile c.
- (157) Päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punkti 21 kohaselt ei ole vastasutatud ettevõtja ümberkorraldusabikõlblik. Käesoleval juhul ei ole abisaaja, nimelt CE Oltenia, vastasutatud ettevõtja päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste tähenduses, kuna ta asutati 2011. aastal (vt põhjendus 7), st rohkem kui kolm aastat tagasi.

⁽⁵⁶⁾ Menetluse algatamise otsuse põhjendus 40.

⁽⁵⁷⁾ Päästmisabi otsuse põhjendused 17 ja 33.

- (158) Päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punktis 22 on sätestatud, et suuremasse kontserni kuuluv või selle poolt ülevõetav ettevõtja ei ole tavaliselt ümberkorraldusabikõlblik, välja arvatud juhul, kui suudetakse näidata, et raskused on ettevõtjasisesed ega tulene kontserni omavolilisest kulude paigutusest ning on nii tõsised, et kontsern ei saa neist ise üle.
- (159) CE Oltenia raskused tulenevad eeskätt tema ärimudelist ja kütusest, mida ta kasutab elektrienergia tootmiseks Rumeenia elektriturul valitseva konkurentsi tingimustes (põhjendused 23–26). CE Oltenia ei kuulu suuremasse kontserni ja riigil on selle üle ainukontroll energeetikaministeeriumi kaudu (põhjendus 7), mistõttu on tegemist riigi osalusega äriühinguga, milles riik teostab ainukontrolli oma omandiõiguse ja rahalise osaluse alusel⁽⁵⁸⁾. Riigi ainukontrollist tuleneb, et käesoleval juhul on igasugune riigi rahaline toetus äriühingule CE Oltenia tema abistamiseks raskustest ülesaamiseks käsitatav abina, välja arvatud juhul, kui seda antakse turutingimustel. Seega, kuigi CE Oltenia raskused on ettevõtjasisesed, ei teki küsimust, kas need ei tulene kontsernisisesest omavolilisest kulude paigutusest ja kas need on nii suured, et kontsern ei saa neist ise üle.
- (160) Eeltoodu põhjal järeldab komisjon, et CE Oltenia on raskustes olev ettevõtja ja ta on ümberkorraldusabikõlblik.

5.3.1. *Abi soodustab teatud majandustegevuse või teatud majanduspiirkondade arengut*

- (161) ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c kohaselt peab riigiabi, mida peetakse siseturuga kokkusobivaks, soodustama teatud majandustegevuse või teatud majanduspiirkondade arengut.
- (162) Selleks et tõendada, et ümberkorraldusabi eesmärk on soodustada sellise tegevuse või selliste piirkondade arengut, peab asjaomast abi andev liikmesriik tõendama, et abi eesmärk on hoida ära sotsiaalprobleeme või lahendada turutõrkeid. Ümberkorraldusabi spetsiifilises kontekstis märgib komisjon, et nagu on tunnustatud päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punktis 43, on turult väljumine tegelikult oluline laiema tootlikkuse kasvu protsessi seisukohast, seega ei kujuta vaid ettevõtja turult väljumise takistamine endast piisavat põhjendust riigiabile. Vastupidi, päästmis- ja ümberkorraldusabi on kõige moonutatavamad riigiabi liigid, kuna need takistavad turult väljumise protsessi. Teatavates olukordades võib raskustes oleva ettevõtja ümberkorraldamine siiski soodustada majandustegevuse või majanduspiirkondade arengut, ka väljaspool abisaaja tegevusvaldkonda. See kehtib juhul, kui sellise abi puudumise korral tooks abisaaja maksejõuetus kaasa turutõrkeid või sotsiaalprobleeme, mis pärsivad sellistest olukordadest mõjutatud majandustegevuse ja/või majanduspiirkondade arengut. Selliste olukordade mittetäielik loetelu on esitatud päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punktis 44.
- (163) Sellised olukorrad esinevad muu hulgas siis, kui abisaaja, kelle maksejõuetust piüütakse vältida, asub piirkonnas (NUTS II tasandil), kus on riigi keskmisest kõrgem ja püsiv töötuse määr ning sellega kaasnevad raskused uute töökohtade loomisel, või kui abisaajal on oluline süsteemne roll ja tema turult lahkumine võib tekitada konkreetses piirkonnas või sektoris negatiivse tagajärje (päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punkti 44 alapunktid a ja c). Võimaldades abisaajal oma tegevust jätkata, hoitakse abiga seega ära selliste turutõrgete või sotsiaalprobleemide tekkimine. Ümberkorraldusabi puhul kehtib see aga ainult siis, kui abi võimaldab abisaajal omal jõul turul konkureerida, mida saab tagada vaid juhul, kui abi eelduseks on ümberkorralduskava elluviimine, millega taastatakse abisaaja pikaajaline elujõulisus.
- (164) Seetõttu hindab komisjon kõigepealt, kas abi eesmärk on hoida ära turutõrkeid või sotsiaalprobleeme (punkt 5.3.1.1) ja kas sellega kaasneb ümberkorralduskava, millega taastatakse abisaaja pikaajaline elujõulisus (punkt 5.3.1.2).

⁽⁵⁸⁾ Vt komisjoni 16. novembri 2006. aasta direktiiv 2006/111/EÜ liikmesriikide ja riigi osalusega äriühingute vaheliste finantssuhete läbipaistvuse ning teatavate ettevõtjate finantslähipaistvuse kohta (ELT L 318, 17.11.2006, lk 17), artikli 2 punkt b.

5.3.1.1. Sotsiaalprobleemide või turutõrgete ärahoidmine, millega soodustatakse majandustegevuse või majanduspiirkonna arengut

- (165) Nende olukordade hulgas, kus raskustes oleva ettevõtja päästmine võib soodustada majandustegevuse või majanduspiirkondade arengut, nimetatakse päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punkti 44 alapunktides b ja c juhtumeid, kus abisaaja asub piirkonnas, kus on riigi keskmisest kõrgem ja püsiv töötuse määr ning sellega kaasnevad raskused uute töökohtade loomisel asjaomases piirkonnas (päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punkti 44 alapunkti a teine taane), või kus abi eesmärk on vältida majanduskasvu pidurdamist asjaomases sektoris või piirkonnas olulist süsteemset rolli omava ettevõtja maksejõuetuse tõttu (päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punkti 44 alapunkt c).

Töötuse määr piirkonnas, kus abisaaja tegutseb

- (166) Rumeenia viitab sellega seoses päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punkti 44 alapunkti a teises taandes nimetatud asjaoludele, st ta väidab, et abisaaja tegutseb piirkonnas (NUTS II tasand), kus töötuse määr on riigi keskmisest kõrgem ja püsiv ning sellega kaasnevad raskused uute töökohtade loomisel asjaomases piirkonnas. Komisjon järeltas menetluse algatamise otsuses, et ümberkorraldusabi eesmärk on hoida ära sotsiaalprobleeme päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punkti 44 alapunkti a teises taandes nimetatud asjaoludel⁽⁵⁹⁾. Menetluse käigus märkusi esitanud kolmandad isikud ei ole seda järeltust kahtluse alla seadnud.
- (167) Töötuse määr Edela-Oltenia piirkonnas on olnud riigi keskmisest püsivalt kõrgem vähemalt alates 2015. aastast. Tegelikult oli Edela-Oltenia töötuse määr aastatel 2015–2020 vahemikus 8,2–5,5 %, samal ajal kui riigi keskmine töötuse määr oli samal ajavahemikul vahemikus 5–3,4 %, kusjuures Edela-Oltenia töötuse määr oli riigi keskmisest kogu aeg kõrgem (põhjendus 8). Seoses sellega tuleb märkida, et CE Oltenia töötajad tegelevad pruunsöe kaevandamise ja elektritootmisega ning äriühingu järsk turult lahkumine tähendaks nende puhul kindlasti seda, et nende kutseoskused ei võimalda neil leida piirkonnas sobivat töökohta, kui seal ei toimu alternatiivset kaevandamist või elektritootmist. Töötusega on kaasnenud raskused piirkonnas uute töökohtade loomisel, nagu nähtub Gorji maakonna õiglase ülemineku territoriaalsest kavast (põhjendus 9).

- (168) Seetõttu leiab komisjon, et päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punkti 44 alapunktis a osutatud asjaolud on olemas.

Abi toetatakse Edela-Oltenia piirkonnas süsteemset rolli omavat ettevõtjat

- (169) Abi eesmärk on ka vältida olukorda, et turult lahkuvad süsteemset rolli omav ettevõtja päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punkti 44 alapunkti c tähenduses.
- (170) CE Oltenia on Rumeenia suuruselt kolmas elektritootja, kellele kuulub oluline osa ülesseatud tootmisvõimsusest (põhjendus 11). Rumeenia väitis, et kui CE Oltenia turult lahkuks, võib see ohustada Rumeenia elektrivarustuskindlust (vt põhjendus 61). Kuna Rumeenia ei esitanud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/943⁽⁶⁰⁾ (milles käsitletakse elektrienergia siseturgu) artiklis 24 sätestatud meetodika kohast ressurside piisavuse hinnangut, ei saa komisjon välistada võimalikke negatiivseid tagajärgi energiavarustusele Edela-Oltenia piirkonnas, kus elektrijaamad asuvad. Elektrienergiat ja Craiova puhul ka soojusenergiat tarnivate jaamade tegevuse järsk katkemine või kaevandamise järsk lõpetamine võib vähemalt ajutiselt põhjustada ettevõtjatele ja kodumajapidamistele lisakulusid, et tagada stabiilne energiavarustus piirkondlikul tasandil. Samal ajal ei pea komisjon vajalikuks võtta sellega seoses seisukohta Rumeenia siseturu varustuskindluse argumendi kohta tervikuna.
- (171) CE Oltenia kui piirkonna energiatarvija rolliga kaasnevad võimalikud negatiivsed tagajärjed hõlmavad negatiivset ülekanduvat mõju piirkonna majandustegevusele ja olukorrale, eelkõige Gorji maakonnas. Nagu on märgitud põhjenduses 18, on äriühingul CE Oltenia ärisuhted Gorji maakonnas ligikaudu 120 ettevõttega, kes aasta kogukäibe poolest andsid kokku ligikaudu 50 % maakonna majandusest 2019. aastal. CE Oltenia lahkudes seisaks see piirkond ja eelkõige Gorji maakond tõenäoliselt silmitsi majandustegevuse ja loodava majandusliku väärtuse vähenemisega.

⁽⁵⁹⁾ Menetluse algatamise otsuse põhjendus 41.

⁽⁶⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/943, 5. juuni 2019, milles käsitletakse elektrienergia siseturgu (ELT L 158, 14.6.2019, lk 54).

- (172) Lisaks sellele on CE Oltenia, kellele on ligikaudu 12 268 töötajat, Edela-Oltenia piirkonnas oluline tööandja (põhjendus 7). Abisaaja sulgemine ei tooks kaasa mitte ainult enam kui 12 000 töökoha otsese kadumise, vaid ka märkimisväärse arvu kaudsete töökohtade kadumise, võttes arvesse praeguste partnerite suurt arvu kogu väärtusahelas. CE Oltenia võimalikul maksejõuetusel ümberkorraldusabi mittedaamisel korral oleks märkimisväärne negatiivne ülekanduv mõju nii asjaomases piirkonnas kui ka mujal.
- (173) Komisjon leiab seetõttu, et abisaajal on piirkondlikul tasandil mitte ainult äriühingu enda tootmise ja tarnimise arengus, vaid ka sellisele tarnimisele tugineva laiemajandustegevuse arengus kahtlemata keskne süsteemne roll, nagu on sätestatud päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punkti 44 alapunktis c.

Järeldus sotsiaalprobleemide või turutõrgete ärahoidmise kohta

- (174) Kuigi Rumeenia viitas ka päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punkti 44 alapunktides b ja g osutatud asjaoludele, on komisjon veendunud, et neid punkte on järgitud ja seega ei ole Rumeenia sellealaseid argumente vaja hinnata. Tuleb ka märkida, et komisjon ei avaldanud menetluse algatamise otsuses kahtlust selle kokkusobivuskriteeriumi täitmise suhtes ja ta ei saanud kolmandatelt isikutelt märkusi selle tingimuse täitmata jätmise kohta.
- (175) Eeltoodud arvesse võttes järeldab komisjon, et abi soodustab elektritootmisega seotud majandustegevuse ja Edela-Oltenia piirkonna arengut. Abiga hoitakse ära sellise ettevõtja turult lahkumine, kes tegutses Edela-Oltenia piirkonnas, kus töötuse määr on riigi keskmisest kõrgem ja püsiv ning kus sellega kaasnevad probleemid uute töökohtade loomisel asjaomases piirkonnas, ning lisaks hoitakse ära võimalikud negatiivsed tagajärjed, mis tulenevad sellise ettevõtja lahkumisest, kellel on oluline süsteemne roll Rumeenia energiatootmissektoris (päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punkti 44 alapunktid a ja c).

5.3.1.2. Ümberkorralduskava ja pikaajalise elujõulisuse taastamine

- (176) Päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punkti 46 kohaselt peab ümberkorraldusabi andmine sõltuma ümberkorralduskava rakendamise, millega taastatakse abisaaja elujõulisus. Abisaaja raskustesse viinud põhjuste kõrvaldamine, hõlbustades tema pikaajalise elujõulisuse taastamist, on vajalik tingimus, et ümberkorraldusabi toetaks abisaaja majandustegevuse ja tema tegevuspiirkondade arengut.
- (177) Päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punktide 45–48 kohaselt tuleks ümberkorraldusabi anda üksnes realistliku, ühtse ja laiaulatusliku ümberkorralduskava toetamiseks, mille meetmed peavad olema kavandatud pikaajalise elujõulisuse taastamiseks mõistliku aja jooksul, välistades igasuguse edasise abi lisaks abile, millega toetatakse abisaaja ümberkorralduskava. Ümberkorralduskavas tuleb esitada abisaaja raskuste põhjused ja tema puudused ning kirjeldada, kuidas abisaaja põhiprobleemid kavandatavate ümberkorraldusmeetmetega lahendatakse.
- (178) Ümberkorraldamise tulemused tuleb esitada eri stsenaariumidena, määrates eelkõige kindlaks tulemuslikkuse näitajad ja peamised prognoositavad riskitegurid. Abisaaja elujõulisuse taastamine peab tooma pärast kulude katmist investeeritud kapitalilt asjakohast tulu, sõltumata optimistlikest eeldustest selliste tegurite kohta nagu hinna või nõudluse muutumine. Pikaajaline elujõulisus arvatakse taastatuks, kui ettevõtja on pärast kõigi oma kulude, sealhulgas amortisatsioonikulude ja finantsoperatsioonide kulude katmist võimeline tagama omakapitali piisava tasuvuse ning suudab ka turul omal jõul konkureerida.
- (179) CE Oltenia läbivaadatud ümberkorralduskava eesmärk on lahendada probleemid, mille abisaaja pärast oma finantsraskuste põhjuste põhjalikku hindamist tuvastas (vt põhjendused 22–26), ja muuta äriühing taas elujõuliseks. Kava kuueaastane kestus, mis hõlmab ajavahemikku 2021–2026, ei ole ebamõistlikult pikk, kuna [...].
- (180) Järgmises osas hindab komisjon esmalt abisaaja ümberkorralduskava aluseks olevate eelduste usaldusväärsust ja seejärel tõendeid abisaaja elujõulisuse taastamise kohta ümberkorralduskava lõppedes.

Hinnang finantsprognoside aluseks olevate eelduste kohta

- (181) Komisjon on Rumeenia esitatud läbivaadatud ümberkorralduskava finantsprognoside aluseks olevad peamised eeldused hoolikalt läbi vaadanud.
- (182) Tuluprognoside aluseks olevate eelduste usaldusvärsuse kohta märgib komisjon, et CE Oltenia kogutootmisvõimsus väheneb järk-järgult [...]st 2021. aastal [...]ni 2025. aastal ja [...]ni 2026. aastal (põhjendus 97) ning sama perioodi tulud järgivad sarnast suundumust (tabel 3). Kogutootmisvõimsust vähendatakse 2021.–2025. aastal [...] %, samal ajal kui sama perioodi tulud vähenevad [...] %. Tulud vähenevad tootmisvõimsuse vähendamisega võrreldes aeglasemalt kahel põhjusel: ühelt poolt tuleneb see keskmise elektrihinna tõusust [...] % aastatel 2021–2026 ja teiselt poolt asendab CE Oltenia osa praegu OPCOMi vähem tulutooval turul toimuvast elektrimüügist tulutoovama müügiga järgmise päeva tippkoormuse aegsel turul (põhjendus 99).
- (183) Peale selle kajastavad prognoosid hüdroelektrijaamast, päikeseenergiaparkidest ja gaasikütteseadmetest saadavat tulu alates vastavalt 2023., 2024. ja 2025. aastast. Tulude prognoosis võetakse arvesse pruunsöe kasutamise järkjärgulist vähenemist ja selle jätmist reservi 2026. aastal (põhjendus 97).
- (184) Prognoosides kajastub tulude järsk vähenemine 2026. aastal enam kui [...] %, [...] ja gaasikütteseadmed hakkavad tööle alles 2026. aasta keskel (põhjendus 98). 2025. aastal on CE Oltenia koguvõimsus [...] ja 2027. aastal on see gaasikütteseadmete täisvõimsust arvesse võttes [...], mis tähendab, et aastatel 2025–2027 suureneb koguvõimsus [...] %. Kasvu suundumust kinnitavad tulud, mis peaksid samal ajavahemikul suurenema sama protsendi võrra (põhjendus 98).
- (185) CE Oltenia võttis oma tuluprognosides arvesse ka muid olulisi tegureid, nagu keskmine koormustegur, tehnoloogilised eeldused ja elektri müügi maht turusegmentide kaupa (põhjendus 96). Seetõttu peab komisjon abisaaja tuluprognose mõistlikuks.
- (186) CO₂ LHÜdega seotud kulude puhul tuleb rõhutada, et esialgne ümberkorralduskava, mille suhtes on komisjon algatanud ametliku uurimismenetluse, põhines CO₂ LHÜde hindadel, mida on alahinnatud⁽⁶¹⁾. Selle kava koostamisel kasutati 2020.–2030. aasta puhul CO₂ LHÜde hindu vahemikus 25,3–31,2 eurot tonni kohta, kuigi 24. jaanuari 2021. aasta seisuga oli see hind juba 33 eurot tonni kohta (põhjendus 45). 2021. aasta juuni läbivaadatud ümberkorralduskavas lähtuti hindadest vahemikus 44–63 eurot tonni kohta ajavahemikul 2021–2026 (põhjendus 100). Pikaajalises perspektiivis, mille raames tuleb kava hinnata, on CO₂ LHÜde hinnaprognosid 2026. aastaks 57 % kõrgemad kui 2017.–2021. aasta keskmised hinnad. Komisjon leiab seetõttu, et need prognoosid on mõistlikud. Komisjon leiab, et kui CO₂ LHÜde hinnad veelgi tõusevad, ei mõjuta see CE Oltenia elujõulisust, sest CE Oltenia saaks suunata hinnatõusu kõrgema elektrihinna kaudu oma klientide kanda (põhjendus 102); seda kinnitab ka esitatud tundlikkusanalüüs (põhjendused 101 ja 191).
- (187) Tööjõukulude prognooside kohta märgib komisjon, et abisaaja kavatseb pruunsöel põhinevate energiakontsernide sulgemise tõttu oma töötajate arvu järk-järgult vähendada, mis saavutatakse koondamiste ja ennetähtaegselt pensionile jäämise kaudu (põhjendus 73). Personalikulud [...] aastatel 2021–2025 (põhjendus 103), mis vastab samal ajavahemikul töötajate arvu vähendamisele rohkem kui [...] %. Komisjon leiab seetõttu, et need prognoosid on usaldusväärsed.

Hinnang abisaaja elujõulisuse taastamise kohta

- (188) Olles kindlaks teinud finantsprognoside aluseks olevate eelduste usaldusvärsuse, hindab komisjon nüüd, kas nende prognooside põhjal suudab abisaaja ümberkorralduskava lõpuks elujõulisuse taastada. Täpsemalt öeldes kontrollib komisjon, kas abisaaja loodab 2026. aasta lõpuks teenida oma tegevusest piisavat tulu ja olla suuteline omal jõul konkureerima.

⁽⁶¹⁾ Menetluse algatamise otsuse põhjendus 59 ja joonealune märkus nr 17.

- (189) Lähtestsenaariumi (tabel 3) kohaselt on äriühingul CE Oltenia ümberkorralduskava esimestel aastatel negatiivne EBITDA peamiselt CO₂ LHÜdega seotud suurte kulude tõttu. Sellest hoolimata suudab ta alates 2021. aastast (välja arvatud 2022. aastal) katta kõik oma tegevus- ja amortisatsioonikulud, mida näitab positiivne puhaskasum. Ümberkorraldusperioodi lõpus, mis langeb kokku pruunsöekütel elektrienergiaseadmete dekomisjoneerimisega, muutub EBITDA positiivseks ja paraneb ümberkorraldamisjärgsel perioodil veelgi (põhjendus 104).
- (190) CE Oltenia lühiajalist kasumlikkust pärsvivad CO₂ LHÜde kõrged hinnad, kuid pikemas perspektiivis näitavad prognoosid, et omakapitali tulusus on perioodil 2025–2026 vahemikus [...]–[...] %, st oluliselt üle CE Oltenia omakapitali hinna [...] % (põhjendus 105). Kasutatud kapitali tasuvus jääb 2026. aastaks väikseks, mis on tingitud uutesse jaamadesse tehtud investeeringute kuludest, sest need on hiljuti tekkinud ja neid ei ole veel amortiseeritud. Oodatav tulu toetab seega argumenti, et ümberkorralduskava tagaks abisaaja pikaajalise elujõulisuse.
- (191) Esitatud tundlikkusanalüüsis on Rumeenia ametiasutused võtnud arvesse CO₂ hindu, mis on lähedasemad praegustele hindadele (põhjendus 186), ja arvestanud kõrgemaid elektri hindu. Rumeenia esitas tundlikkusanalüüsis prognoosid, mis põhinesid [...] euro suurusel hinnal (põhjendus 101). Tuleb märkida, et CO₂ LHÜde hind oli 2021. aasta detsembri seisuga [...] eurot (põhjendus 25). Nagu on märgitud põhjenduses 101, saadakse [...] % ümberkorraldusperioodil oodatavast kogutulust muutuva hinnaga lepingutest, mis annab Rumeeniale võimaluse saada alates 2022. aasta juunist, kui enamik kindlaksmääratud hinnaga lepinguid lõpeb, täielikku kasu elektri hindade tõusust. See asjaolu kinnitab Rumeenia väidet, et suuremaid CO₂ kulusid võivad kompenseerida kõrgemad elektri hinnad ning need ei ohusta tõsiselt abisaaja pikaajalist kasumlikkust (põhjendus 102).
- (192) Lisaks, isegi kui võtta arvesse ajakohastatud andmeid, mis kajastavad CO₂ LHÜdega seotud suuremaid kulusid, suudab CE Oltenia 2026. aastaks täielikult katta kõik oma tegevus- ja amortisatsioonikulud. Peale selle eeldatakse, et abisaaja saavutab 2026. aastaks tugeva võla ja omakapitali suhte [...] ning EBITDA intressikulude kattekordaja [...] (põhjendus 106). See näitab CE Oltenia suutlikkust täita oma lühi- ja pikaajalisi kohustusi, mis on märk sellest, et abisaaja suudab pikas perspektiivis ilma täiendava abita oma tegevust ellu viia.
- (193) Rumeenia ametiasutused on kooskõlas päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punktiga 50 koostanud pessimistliku stsenaariumi (vt põhjendus 106), et jälgida mõju äriühingu finantstulemustele. Stsenaarium põhineb negatiivsematel eeldustel: i) elektri hinna 5 % suurune langus; ii) gaasi soetuskulude suurenemine 5 % ja iii) CO₂ LHÜdega seotud kulude suurenemine 5 %. Selle stsenaariumi korral võib äriühing oodata 2026. aasta lõpus positiivset puhaskasumit ja veidi üle 3 % ulatuvat omakapitali tulusust. Samuti jäävad tugevaks kaks võlanäitajat (põhjendus 106), mis võimaldavad vajaduse korral juurdepääsu täiendavale (laenu)turule rahastamisele turutingimustel. Need näitajad näitavad, et CE Oltenia suudaks pessimistliku stsenaariumi korral ikkagi katta 2026. aastal kõik oma kulud, sealhulgas amortisatsioonikulud, ja täita oma võlakohustused ning püsiks turul, ilma et ta vajaks ümberkorralduskava lõpus täiendavat ümberkorraldusabi.
- (194) Eeltoodud silmas pidades järeldab komisjon, et kavandatud ümberkorralduskava on teostatav, ühtne ja ulatuslik ning suudab CE Oltenia pikaajalise elujõulisuse taastada mõistliku aja jooksul, võttes arvesse tema tegevuse eripära ja aega, mis on vajalik kavandatud investeeringute tegemiseks ja nendest kasu saamiseks. Võttes arvesse ümberkorralduskava kestust ja sisu ning turgu, kus äriühing CE Oltenia tegutseb, on sellega seoses asjakohane, et Rumeenia kannaks hoolt selle eest, et CE Oltenia rakendab ümberkorralduskavas sisalduvaid meetmeid õigel ajal ja tõhusalt, mis on abi kokkusobivuse tingimuseks. Rumeenia või CE Oltenia peaks võtma kõik vajalikud meetmed, et tegeleda võimalike kõrvalekalletega finantstrajektooriga ja ümberkorralduskava aluseks olevatest prognoosidest.

5.3.2. *Abi positiivne mõju majandustegevuse või majanduspiirkondade arengule kaalub üles negatiivse mõju, mis väljendub konkurentsimoontustes ja kaubanduse kahjustamises*

- (195) Selleks et hinnata, ega abi ei kahjusta konkurentsi ega kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega, on vaja välja selgitada abi vajalikkus, asjakohasus ja proportsionaalsus ning tagada läbipaistvus. Samuti on vaja uurida abi mõju konkurentsile ja kaubandusele ning kaaluda abi positiivset mõju majandustegevuse ja piirkondade arengule, mida abiga kavandatakse toetada, ning selle abi muud positiivset mõju võrreldes negatiivse mõjuga, mida abi siseturule avaldab.

5.3.2.1. Abi vajalikkus

- (196) Päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punkti 53 kohaselt peavad liikmesriigid, kes kavatsesid anda ümberkorraldusabi, esitama riigiabi mittehõlmaval usaldusväärsel stsenaariumil põhineva võrdluse, näidates ära, kuidas päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste jaos 3.1.1 osutatud majandustegevuse või piirkondade arengut, mida abiga taotletakse, ei oleks võimalik kõnealuse alternatiivse stsenaariumi puhul saavutada või need saavutataks piiratumas ulatuses.
- (197) Ümberkorraldusabi eesmärk on vältida CE Oltenia tegevuse lõpetamist ning seeläbi hoida ära turutõrkeid ja sotsiaalprobleeme, mis takistaksid elektritootmisteenuste arengut Rumeenias. See eesmärk saavutatakse ümberkorralduskava rakendamise, mida osaliselt rahastatakse ümberkorraldusabist, millega välditakse maksejõuetust ja tegevuse lõpetamist, mis oleks abi mitteandmisel kindlasti aset leidnud. Ümberkorralduskavast nähtub, et abisaaja finantsprobleemide lahendamiseks tuleb tegeleda nii tema likviidsus- kui ka maksevõimeprobleemidega. Lühiajalises perspektiivis ei suuda CE Oltenia täita oma kohustusi seoses keskkonnakaitsekuludega ega saada juurdepääsu finantssturgudele, välja arvatud tema tulevased projektid, mis on struktureeritud eriotstarbeliste üksustena, milles osalevad kaasinvestorid ja mida kavatakse kaasrahastada abiga. Pikaajalises perspektiivis, võttes arvesse ligikaudu 345 miljoni euro suurust akumuleeritud kahjumit, mis püsib abi puudumise korral pikema aja jooksul, ei suuda CE Oltenia täita oma rahalisi kohustusi. Tuleb meelde tuletada, et CE Oltenia vastab vähemalt alates 31. detsembrist 2019 võlausaldajate taotlusel kõiki võlakohustusi hõlmava maksejõuetusmenetluse algatamise kriteeriumidele (vt põhjendus 22). Seetõttu oleks ümberkorraldusabi puudumisel tema turult lahkumine vältimatu. Ümberkorraldusabi on seega vajalik, et viia edukalt ellu ümberkorralduskava, mille rakendamise eesmärk omakorda on soodustada Rumeenias elektritootmisteenuste ja Edela-Oltenia piirkonna arengut.

5.3.2.2. Abi asjakohasus

- (198) Ümberkorraldusabi ei peeta siseturuga kokkusobivaks, kui sama eesmärki on võimalik saavutada vähem moonutatavate meetmetega; abi peab olema nõuetekohaselt tasustatud ja valitud vahendid peavad olema kooskõlas maksevõime- või likviidsusprobleemiga, mida sellega kavatakse lahendada ⁽⁶²⁾.
- (199) Ümberkorraldusabi antakse toetuste, riigi tagatud laenu ja kapitalisüsti ning laenu toetuseks muutmise vormis (põhjendus 27).
- (200) Nagu on kirjeldatud põhjenduses 79, väidab Rumeenia, et ümberkorralduskulud, mis ajavahemikul 2021–2026 eeldatavasti tekivad, on kokku kuni 3,94 miljardit eurot. Sellest summast eraldaks riik ligikaudu 1,76 miljardit eurot (sh 251 miljoni euro suurune päästmislaen, mis muudetakse toetuseks, et edasikantud kahjumit vähendada; kapitali suurendamine 226 miljoni euro võrra; riigigarantii 195,8 miljoni euro suurusele laenule ja 1,090 miljardi euro suurune toetus), ⁽⁶³⁾ samal ajal kui moderniseerimisfondist kavatakse anda uute investeeringute tegemiseks 895,3 miljoni euro suurune toetus, tingimusel et Rumeenia esitab asjakohased investeerimisettepanekud, mille Euroopa Investeerimispank või (asjakohasel juhul) moderniseerimisfondi investeerimiskomitee kinnitab.
- (201) Riigiabi tasustamine saavutatakse eeldatava positiivse puhaskasumiga, mis suurendab riigi osaluse väärtust äriühingus CE Oltenia (ligikaudu 95 % pärast aktsiakapitali suurendamist), ning riigipoolse vähemalt 20 % osaluse võõrandamisega CE Oltenias. Nimelt suureneb riigi osalus äriühingus CE Oltenia aktsiakapitali vähendamise ja sellele järgneva kapitalisüsti tulemusena praegusest 77,15 %-st ligikaudu 95 %-ni (põhjendused 93 ja 94). See kapitalisüst, millest esialgu ei teatatud, võimaldab riigil CE Oltenia tekitatud tulu tagasi saada, olenemata asjaolust, et osa abist suunatakse otsetoetuste kaudu abisaajale. Võttes arvesse uut aktsionäride struktuuri, võimaldab 95 % suurune osalus tegelikult saada riigil kasu ja hüvitist selle abi eest, mis antakse äriühingusse CE Oltenia tehtava kapitalisüsti või otsetoetuste või garantii vormis, kuna CE Oltenia suurem puhaskasum, mis tuleneb finantsinstrumentide väikesest või olematust tasustamisest võrreldes turutingimustel rahastamisega, suurendab osaluse väärtust.

⁽⁶²⁾ Menetluse algatamise otsuse põhjendus 59 ja joonealune märkus nr 17.

Päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punkti 38 alapunkt c ning punktid 54 ja 58.

⁽⁶³⁾ See hõlmab riigi poolt juba eraldatud 241 miljoni euro suurust toetust CO₂ LHÜde ostmiseks 2020. aasta jaoks ja osa teatatud ümberkorraldusabi paketist.

- (202) Lisaks, nagu on märgitud põhjenduses 81, on Rumeenia ametiasutused võtnud kohustuse võõrandada enne ümberkorraldusperioodi lõppu 2026. aastal piisav arv Rumeenia riigile äriühingus CE Oltenia kuuluvaid aktsiaid, st vähemalt 20 % omandiõiguste ulatuses. Rumeenia esitas väärtusanalüüsi, mille kohaselt oli riigi 20 % osaluse esialgne turuväärtus CE Oltenia omakapitalis 31. detsembri 2026. aasta seisuga hinnanguliselt [...] eurot lähtestenaariumi puhul ja [...] eurot alternatiivse stsenaariumi puhul (põhjendus 84). Pärast rakendamist kujutab see [...] euro suurune summa, mis on esialgne, endast riigi järeltasu äriühingule CE Oltenia antud toetuse eest. Kuigi Rumeenia võttis endale kindla kohustuse võõrandada vähemalt 20 % omandiõigustest, ei võtnud ta seega endale kohustust saada sellise võõrandamise eest konkreetset miinimumhinda; esitatud vahemik on pigem soovituslik. Komisjon lähtub riigi järeltasu arvutamisel [...] euro suurusest konservatiivsest väärtusest. Turutingimustel võõrandamine vähendab tagantjärele antava abi summat. Sellist riigiabi tagantjärele tasustamist võib pidada asjakohaseks ja kavandatud ümberkorraldusabi on seega asjakohaselt tasustatud.
- (203) Lisaks peavad valitud vahendid kooskõlas päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punktiga 58 olema kooskõlas maksevõime- või likviidsusprobleemiga, mida nendega kavatakse lahendada. Ümberkorraldusabi antakse mitmesuguste vahendite vormis (toetused, riigigarantii likviidsustoetuse laenule ja kapitalisüst omakapitali toetuseks), mis pakuvad CE Olteniale vajalikku omakapitali rahastamist, et tugevdada tema maksevõimet ja bilanssi, toetades samal ajal vajalikke investeeringuid, et põhjalikult muuta tema kütusevalikut ja katta CO₂-ga seotud kulud seni, kuni uued elektritootmisjaamad on täielikult tööle hakanud. Sellega seoses leiab komisjon, et valitud vahendite abil lahendatakse nii abisaaja likviidsusprobleemid kui ka tema maksevõimeprobleemid.
- (204) Neil asjaoludel leiab komisjon, et ümberkorraldusabi on asjakohane.

5.3.2.3. Proportsionaalsus, omapanus ja kulude jagamine

- (205) Päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punkti 38 alapunkti e kohaselt ei tohi ümberkorraldusabi ületada miinimumi, mis on vajalik selle abi eesmärgi saavutamiseks. Ümberkorraldusabi summa ja osakaal peavad rangelt piirduma ettevõetavaks ümberkorraldamiseks vajamineva miinimumiga, pidades silmas abisaaja, selle aktsionäride või seda hõlmava kontserni olemasolevaid rahalisi vahendeid (päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punkt 61). Eelkõige tuleb tagada piisav omapanus ümberkorralduskuludes ning kui riigi toetust antakse vormis, mis tugevdab abisaaja omakapitali positsiooni, siis kulude jagamine. Nende nõuete hindamisel võetakse arvesse mis tahes eelnevalt antud päästmisabi.
- (206) Abisaaja omapanus ümberkorralduskavasse peab olema tegelik ja asjakohane ning peaks üldjuhul olema võrreldav antud abiga, pidades silmas selle mõju abisaaja maksevõimele või likviidsuspositsioonile. Päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punkti 63 kohaselt peab komisjon hindama, kas erinevad omapanuse allikad on asjakohased ega sisalda abi. Päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punkti 64 kohaselt peab komisjon omapanust tavaliselt piisavaks, kui selle summa moodustab üle 50 % ümberkorralduskuludest.
- (207) Komisjon peab kontrollima, kas põhjendustes 79–91 kirjeldatud läbivaadatud ümberkorralduskava erinevad rahastamisallikad ei sisalda abi ja on tegelikud, st kas on piisavalt kindel, et need läbivaadatud ümberkorralduskava rakendamise käigus realiseeruvad, välja arvatud eeldatav tulevane kasum.
- (208) Nagu on märgitud põhjenduses 81, võidakse investeeringuid uutesse kombitsükliga gaasiturbiini seadmetesse ja päikeseenergiajaamadesse osaliselt rahastada moderniseerimisfondist, tingimusel et Rumeenia esitab asjakohased investeerimisettepanekud, mille Euroopa Investeerimispank või (asjakohasel juhul) moderniseerimisfondi investeerimiskomitee kinnitab. Moderniseerimisfondist antavad toetused kujutavad endast riigiabi (vt põhjendus 124) ja seetõttu arvestatakse neid abisummana, mitte omapanuse allikana.
- (209) CE Oltenia omapanuse peamine allikas on elektrimüügist saadav tulu. Eeldatav kogumüügitulu on 2021.–2025. aastal 1,275 miljardit eurot. Kuigi päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punktis 63 on sätestatud, et tulevasi oodatavaid tulusid ei saa pidada piisavalt kindlaks ja tegelikuks omapanuseks investeeringute ja muude kulude katmisel, tuleks siiski arvesse võtta, et ligikaudu 1,275 miljardi euro suurusest summast on 574 miljonit

eurot juba saadud (vt põhjendus 87). Seepärast aktsepteerib komisjon kogu müügitulust, mida CE Oltenia käsitab omapanusena, tegeliku ja asjakohase omapanusena ainult juba saadud 574 miljoni euro suurust summat.

- (210) Pruunsöe järkjärgulise kasutuselt kõrvaldamise hõlbustamiseks on CE Oltenia võtnud kohustuse investeerida päikeseenergia- ja gaasienergiaprojektidesse. Neid rahastatakse i) pangalaenude, ii) erainvestorite vahendite ja iii) CE Oltenia mitterahalise panusega.
- (211) Mis puudutab pankadepoolset rahastamist, siis sai CE Oltenia eellepingud kogusummas [...] eurot, millele kirjutasid alla finantseerimisasutused, kes ilmutasid huvi osalemise vastu taastuvenergia- ja gaasiprojektides (põhjendus 92). Kuigi eellepingud ei kujuta endast pankade siduvat rahastamiskohustust ega ka allkirjastatud rahastamislepinguid, näitavad need pankade tõsist huvi osaleda projektide rahastamises. Lisaks on rahastamise summa, mille andmiseks on need pangad oma huvi ilmutanud, tunduvalt suurem kui [...] eurot, mida Rumeenia kavatseb pangalaenudena saada. Neil asjaoludel on komisjon veendunud, et pankade rahastamise realiseerumine on piisavalt tõenäoline. Komisjon võib seega tegeliku omapanusena konservatiivselt aktsepteerida kuni [...] euro suurust summat, mida antakse pangalaenude kaudu.
- (212) Lisaks sellele on pakkumismenetluse käigus välja valitud erainvestorite kohustused kokku kuni [...] eurot (põhjendus 90). Need on turul tegutsevate valitud investorite esitatud siduvad pakkumised ja seetõttu võib neid pidada piisavalt kindlaks omapanuse allikaks. Nagu on märgitud põhjenduses 115, ei saadud Işalniţa kombitsükliga gaasiturbiini projekti kohta siduvat pakkumist. Võttes arvesse asjaolu, et Rumeenia kavatseb Işalniţa kombitsükliga gaasiturbiini projekti ellu viia kas erasektori osalusega või ilma selleta, leiab komisjon, et pankade ja erainvestorite võetud kohustus eraldada omapanuse kogusumma [...] eurot ei muutu, olenemata Işalniţa kombitsükliga gaasiturbiini projekti taaskäivitamise tulemusest. Seega, kuigi erainvestorite omapanus võib projekti kohta siduva pakkumise saades suureneda, ei mõjuta see omapanuse hindamist. Seetõttu leiab komisjon, et kolmandate isikute [...] euro suurune omaosalus (erainvestorid ([...] eurot) ja finantseerimisasutused ([...] eurot)) on tegelik ja asjakohane omapanus kõigi omapanuse allikate seas ning seega kujutab [...] euro suurune summa endast uut rahastamist.
- (213) CE Oltenia panustab eriotstarbeliste üksuste kapitali maa ja mitmesuguste muude varadega, mille õiglane koguväärtus on 104 miljonit eurot. Selle summa on kinnitanud PwC ja eriotstarbeliste üksuste projektide (valitud) investorid (põhjendus 91) ning seetõttu käsitatakse seda tegeliku omapanusena.
- (214) Eeltoodud arvesse võttes on kogusumma, mida saab pidada abisaaja tegelikuks ja asjakohaseks panuseks, 1,278 miljardit eurot, mis võrdub 3,94 miljardi euro suurustest ümberkorralduskuludest ligikaudu 32 %ga, st on alla 50 %.
- (215) Kui aga abistatavate piirkondade eriolukord seda nõuab, nagu on kirjeldatud ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktis a, näiteks kui abisaajal on abistatavas piirkonnas paiknemise tõttu väga keeruline saada turult finantseeringuid, võib komisjon lubada abi, mis on väiksem kui 50 % ümberkorralduskuludest (päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punkt 98). CE Oltenia asub Edela-Oltenia piirkonnas, mis on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti a kohaselt abistatav piirkond ⁽⁶⁴⁾.
- (216) Pealegi, kooskõlas päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punktiga 64 võib komisjon ainult erakorraliste asjaolude ja eriliste raskuste puhul nõustuda panusega, mis on väiksem kui 50 % ümberkorralduskuludest. Kui selle panuse summa jääb oluliseks, peab liikmesriik neid asjaolusid ja raskusi tõendama.

⁽⁶⁴⁾ Vt komisjoni 20. detsembri 2021. aasta otsus SA.100199 (2021/N) – Rumeenia regionaalabi kaart (1. jaanuar 2022 kuni 31. detsember 2027), veel avaldamata.

- (217) Praegustes COVID-19 pandeemia puhkemise järgsetes oludes leiab komisjon, et 19. märtsi 2020. aasta riigiabi ajutises raamistikus (majanduse toetamiseks praeguse COVID-19 puhangu kontekstis) esitatud suuniseid järgides võib CE Oltenia puhul olla põhjendatud, et omapanus on väiksem kui kehtestatud künnis 50 % ümberkorralduskuludest, sest see jääb endiselt oluliseks ja hõlmab turutingimustel põhinevat täiendavat uut rahastamist ⁽⁶⁵⁾.
- (218) Komisjon tunnistab, et COVID-19 pandeemia ja selle ohjamiseks võetud meetmed on loonud abisaaja jaoks erandlikud asjaolud olukorras, kus majanduses on tõsine häire ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti b tähenduses. Sellega seoses ja alates 2020. aastast sai CE Oltenia tegevus nõudluse ja pakkumise poolel pandeemia tõttu tugeva löögi (põhjendus 19). COVID-19 pandeemia on olukorda, kus võlgade rahastamise turud on teatavates sektorites suures osas suletud või piiratud ning finantseerimisasutused on üldiselt oma krediidiilimiite vähendanud, veelgi halvendanud.
- (219) Kuna omapanus moodustab 32 % ümberkorralduskuludest ja pool sellest antakse uue rahastamisena ning võttes arvesse seda, et abisaaja asub abistatavas piirkonnas vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktile a, ja erandlikke asjaolusid, mille on põhjustanud tõsine häire majanduses ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti b tähenduses, järeldab komisjon, et käesoleval juhul on väiksem kui 50 % suurune omapanuse summa vastuvõetav.
- (220) Päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punktide 65–67 kohaselt võib riigi toetus, mida antakse viisil, mis suurendab abisaaja omakapitali, kaitsta osanikke ja allutatud võlausaldajaid tagajärgede eest, mida tõi kaasa otsus investeerida abisaajasse, tekitades seega moraaliriski ja kahjustades turudistsipliini. Seega tuleks kahjude katmiseks abi anda ainult tingimustel, mis hõlmavad piisavat kulude jagamist olemasolevate investorite vahel, ning riigi sekkumine peaks toimuma pärast seda, kui kahjud on täielikult arvesse võetud ja omistatud olemasolevatele osanikele ja allutatud võlausaldajatele. Õige kulude jagamine tähendab ka, et igasugust riigiabi, mis suurendab abisaaja omakapitali, tuleks anda tingimustel, mis võimaldavad riigile mõistliku osa abisaaja tulevasesest väärtuse kasvust, võttes arvesse riigi omakapitalisüste suurust võrdluses äriühingu ülejäänud omakapitali suurusega pärast kahjude katmist.
- (221) Ümberkorraldusabi ei stimuleeri moraaliriski või liigse riski võtmist, millest saavad kasu osanikud või võlausaldajad. Rumeenia riik, kes on nüüd abi andja, on jälginud kõiki CE Oltenia strateegilisi ja äriotsuseid ning võtnud neid enamusaktsionärina vastu, samal ajal kui äriühingu tegevust ei ole rahastatud allutatud laenudega ega (kahjumit katva) hübriidrahastamisega, mis tõenäoliselt kantakse osaliselt maha kooskõlas päästmis- ja ümberkorraldusabi suunistes sätestatud kulude jagamise nõuetega. Selles kontekstis toimub Fondul Proprietatea poolne kulude jagamine kahjumi osalise katmisega, millele järgneb kapitali suurendamine. Esmalt kaetakse CE Oltenia ligikaudu 251 miljoni euro (1,217 miljardi Rumeenia leu) suurune ülekantud kahjum, st osa 31. detsembri 2020. aasta seisuga üle kantud kahjumist, mis oli ligikaudu 345 miljonit eurot (1,710 miljardit Rumeenia leud), kapitali vähendamise teel (põhjendus 93). Sellele järgneb riigipoolne aktsiakapitali suurendamine kuni [...] euron, millega Fondul Proprietatea osalus äriühingus CE Oltenia väheneb [...] %-st ligikaudu [...] %-ni (põhjendus 94). Sellega seoses annab Fondul Proprietatea panuse ümberkorraldamisse sellega, et katab oma osalusest kahjumi ja vähendab asjakohaselt oma osalust, vähendades nii vajadust riigiabi järele ja moraaliriski.
- (222) Seetõttu järeldab komisjon, et ümberkorraldusabi on proportsionaalne ja hõlmab asjakohast kulude jagamist.

5.3.2.4. Ühekordse abi põhimõtte ja konkurentsimoonutuste piiramine

- (223) Selleks et tagada, et abi negatiivne mõju oleks piiratud, eesmärgiga vältida põhjendamatu mõju konkurentsile ja kaubandusele, ning tagada, et üldine mõju oleks positiivne, ⁽⁶⁶⁾ tuleb abi anda raskustes olevatele ettevõtjatele ühekordse abi põhimõtte kohaselt, millega piiratakse sellise abi andmine kümneks aastaks.

⁽⁶⁵⁾ Komisjoni teatis „Riigiabi ajutine raamistik majanduse toetamiseks praeguse COVID-19 puhangu kontekstis“ (ELT C 91 I, 20.3.2020, lk 1), mida on muudetud komisjoni teatistega C(2020) 2215 (ELT C 112I, 4.4.2020, lk 1), C(2020) 3156 (ELT C 164, 13.5.2020, lk 3), C(2020) 4509 (ELT C 218, 2.7.2020, lk 3), C(2020) 7127 (ELT C 340I, 13.10.2020, lk 1), C(2021) 564 (ELT C 34, 1.2.2021, lk 6) ja C(2021) 8442 (ELT C 473, 24.11.2021, lk 1), punktid 3 ja 14a.

⁽⁶⁶⁾ Päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punkti 38 alapunkt f.

- (224) Komisjon lubab ümberkorraldusabi anda ainult ühe ümberkorraldusmeetme toetuseks ja asjakohasel juhul tingimusel, et varasemast ümberkorraldusabi andmisest või ümberkorralduskava lõppemisest või peatamisest on möödunud rohkem kui kümme aastat ⁽⁶⁷⁾. Komisjon lubab teha sellest reeglist erandeid, kui ümberkorraldusabi järgneb ühe ümberkorraldusmeetme osana päästmisabile ⁽⁶⁸⁾.
- (225) Äriühingule CE Oltenia antava ümberkorraldusabiga toetatakse ainult üht ümberkorraldusmeetet. CE Oltenia, sealhulgas tema kontrollitavad tütarettevõtjad, ei ole viimase kümne aasta jooksul saanud päästmis- ega ümberkorraldusabi, välja arvatud põhjendustes 28 ja 31 nimetatud juba võetud meetmed, mis moodustavad osa hinnatavast ümberkorraldusabist. Samuti on antud päästmisabi, mis kiideti heaks 2020. aasta veebruaris ja mida anti kuueks kuuks ühe ümberkorraldusmeetme raames. Seega järgitakse ühekordse abi põhimõtet.
- (226) Nagu on märgitud põhjenduses 107, pakub Rumeenia konkurentsimoонutuste piiramiseks välja järgmised meetmed: i) energiakontsernide või kaevandamiskohtade sulgemine, ii) eriotstarbeliste üksuste loomine uuteks investeeringuteks ja iii) tegevuse edasiandmine, andes energia koostootmise kontserni S.E. Craiova II üle kohalikule omavalitsusele.
- (227) Seoses põhjenduse 226 punktides i ja iii nimetatud meetmetega leiab komisjon, et neid ei saa konkurentsimoонutusi piiravate meetmetena aktsepteerida. Nimelt on puudulikult toimivate energiakontsernide või kaevandamiskohtade kavandatav sulgemine igal juhul vältimatu, kuna need ei ole elujõulised (vt põhjendus 108), ja S.E. Craiova II kontsern, mis toodab peamiselt soojusenergiat Craiovale, on kahjumis ja tema üleandmisest ei ole tulu oodata.
- (228) Põhjenduse 226 punktis ii nimetatud meetme puhul tähendab eriotstarbeliste üksuste loomine uuteks investeeringuteks seda, et kuna CE Oltenia osalus eriotstarbelistes üksustes jääb vahemikku 45–50 %, väheneb CE Oltenia olemasolev netovõimsus (mis põhineb uutel maagaasi- ja taastuenergiaprojektidel) [...]st ligikaudu [...]ni (põhjendus 72). See loob ligikaudu [...] suuruse olemasoleva netovõimsuse, mis on kättesaadav eriotstarbelistes üksustes osalevatele turul tegutsevatele konkurentidele. See meede vähendab seega abisaaja olemasolevat netovõimsust ja avab tema konkurentidele märkimisväärse võimsuse.
- (229) Seoses käitumuslike meetmetega on Rumeenia võtnud kohustuse järgida päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punktis 84 osutatud meetmeid, nimelt: i) CE Oltenia ei omanda ümberkorraldusperioodil mis tahes äriühingu aktsiaid, välja arvatud juhul, kui see on hädavajalik tema pikaajalise elujõulisuse tagamiseks ja kui komisjon annab selleks nõusoleku, ning ii) CE Oltenia hoidub oma tooteid ja teenuseid turundades riigi toetuse reklaamimisest konkurentsieelisena (põhjendus 118). Kooskõlas päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punktiga 83 tagavad need meetmed, et abi kasutatakse ainult pikaajalise elujõulisuse taastamiseks ning seda ei kuritarvitata tõsiste ja püsivate turumoonutuste pikendamiseks või abisaaja kaitsmiseks eluterve konkurentsi eest.
- (230) Seetõttu leiab komisjon, et konkurentsimoонutusi piiravad meetmed on ümberkorraldusabi negatiivse mõju vähendamiseks asjakohased.

5.3.2.5. Läbipaistvus ja aruandlus

- (231) Päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punkti 38 alapunkti g kohaselt peab liikmesriikidel, komisjonil, ettevõtjatel ja üldsusel olema hea juurdepääs kõigile asjaomastele õigusaktidele ja nende alusel antavat abi käsitlevale teabele. Selleks on Rumeenia ametiasutused võtnud kohustuse kohaldada päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punktis 96 sisalduvaid läbipaistvussätteid, tehes asjakohase teabe kättesaadavaks veebisaidil www.ajutordestat.ro.
- (232) Komisjon peab vajalikuks, et Rumeenia esitaks iga kuue kuu tagant, alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast kuni ümberkorraldusperioodi lõpuni, korrapäraseid aruandeid ümberkorralduskava rakendamise kohta. Nendes aruannetes täpsustatakse eelkõige Rumeenia võetud rahastamiskohustuse ja abisaaja omapanuse tegeliku väljamakse kuupäevi, kõiki kõrvalekaldeid ümberkorralduskavas sätestatud finants- või tegevustrajektooridest, ümberkorraldusmeetmetega saavutatud kulude piiramist ja kulude vähendamist ning saadud sissetulekuid ja Rumeenia või vajaduse korral abisaaja kavandatud või võetud parandusmeetmeid.

⁽⁶⁷⁾ Päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punktid 70 ja 71.

⁽⁶⁸⁾ Päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punkti 72 alapunkt a.

5.3.2.6. Positiivse ja negatiivse mõju tasakaalustamine

- (233) Hoolikalt kavandatud riigiabi meetme peab tagama, et meetme üldine mõju oleks positiivne, vältides kaubandustingimuste kahjustamist määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega.
- (234) Päästmis- ja ümberkorraldusabi suunistes sätestas komisjon kriteeriumid, mida ta ümberkorraldusabi siseturuga kokkusobivuse hindamisel kontrollib, tagades, et kõne all oleva majandustegevuse arendamine ei kahjusta kaubandustingimusi määral, mis on vastuolus ühiste huvidega. Nagu on selgitatud alapunktides 5.3.2.1, 5.3.2.2 ja 5.3.2.3, on ümberkorraldusabi vajalik, asjakohane ja proportsionaalne. Lisaks on kehtestatud piisavad kaitsemeetmed konkurentsimoonutuste minimeerimiseks (punkt 5.3.2.4), sealhulgas läbipaistvuse tagamiseks (punkt 5.3.2.5).
- (235) Kavandatavad konkurentsimeetmed koos CE Oltenia tootmisvõimsuse üldise vähenemisega vähendavad CE Oltenia osa turul, kus ta jääb pärast ümberkorraldamist tegutsema, ning toovad kaasa turu teatava avanemise.
- (236) Eeltoodut arvesse võttes leiab komisjon, et meetmed, mis piiravad abist tulenevaid konkurentsimoonutusi, on ümberkorraldusabi negatiivse mõju vähendamiseks asjakohased.
- (237) Seega kaalub ümberkorraldusabi positiivne mõju kõne all oleva majandustegevuse ja majanduspiirkonna arengule üles võimaliku negatiivse mõju konkurentsile ja kaubandusele, mis ei saa seega sellisel määral kahju, et see oleks vastuolus ühiste huvidega.

5.4. Järeldus siseturuga kokkusobivuse kohta

- (238) Määruse (EL) 2015/1589 artikli 9 lõike 6 kohaselt tuleb ametliku uurimismenetluse lõpetamise otsused teha niipea, kui on kõrvaldatud kahtlused teatatud meetme siseturuga kokkusobivuse kohta.
- (239) Eelöeldu põhjal järeldab komisjon, et kuigi menetluse algatamise otsuses tõstatatud kahtlused on kõrvaldatud, on ümberkorraldusabi negatiivne mõju konkurentsile ja kaubandusele piiratud, võttes eelkõige arvesse konkurentsimoonutusi piiravaid meetmeid, mille rakendamise peaks tagama Rumeenia. Seega kaalub ümberkorraldusabi positiivne mõju energiatootmistevõime ja Edela-Oltenia piirkonna arengule – tingimusel et Rumeenia tagab ümberkorralduskava elluviimise ⁽⁶⁹⁾ – üles ülejäänud negatiivse mõju konkurentsile ja kaubandusele, mis ei saa seega sellisel määral kahju, et see oleks vastuolus ühiste huvidega. Seetõttu tuleks abi kokkusobivuse tingimusena sätestada Rumeenia võetud kohustuste täitmine.
- (240) Võttes arvesse kolmandatelt isikutelt ja Rumeenialt saadud märkusi ning esitatud kahtluste kõrvaldamiseks ümberkorralduskavas ja ümberkorraldusabi toetuses tehtud muudatusi, teeb komisjon oma hinnangus järelduse, et ümberkorraldusabi on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktiga c kooskõlas, kuna see soodustab elektritootmistevõime ja Edela-Oltenia piirkonna arengut ning ei kahjusta konkurentsi ja liikmesriikidevahelist kaubandust määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega.
- (241) Lisaks peab komisjon vajalikuks, et Rumeenia esitaks iga kuue kuu tagant kuni ümberkorraldusperioodi lõpuni korrapäraseid aruandeid ümberkorralduskava rakendamise kohta. Nendes aruannetes täpsustatakse eelkõige Rumeenia võetud rahastamiskohustuse ja abisaaja omanuse maksekuupäevi, kõiki kõrvalekaldeid ümberkorralduskavas sätestatud finants- või tegevustrajektooridest, mis puudutab tulusid, ümberkorraldusmeetmetega saavutatud kulude piiramist ja kulude vähendamist ning saadud sissetulekuid ja Rumeenia või vajaduse korral abisaaja kavandatud või võetud parandusmeetmeid.

⁽⁶⁹⁾ Päästmis- ja ümberkorraldusabi suuniste punkt 122.

6. JÄRELDUS

(242) Komisjon on seisukohal, et Rumeenia on andnud osa kõnealusest abist ebaseaduslikult, rikkudes ELi toimimise lepingu artikli 108 lõiget 3. Komisjon leiab siiski, et ümberkorraldusabi on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c kohaselt siseturuga kokkusobiv,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Äriühingule Complexul Energetic Oltenia S.A. (edaspidi „CE Oltenia“) toetuste, riigigarantiiga laenu, kapitalisüsti ja laenu toetuseks muutmise vormis antav 2 658,1 miljonit euro suurune ümberkorraldusabi, mida Rumeenia on juba osaliselt andnud, on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv artiklis 2 sätestatud tingimustel.

Artikkel 2

1) Rumeenia peaks tagama, et CE Oltenia rakendab läbivaadatud ümberkorralduskavas esitatud tähtaegadeks või vajaduse korral hiljemalt ümberkorraldusperioodi lõpuks täielikult ümberkorralduskavas sisalduvad meetmed ja nendega seotud konkurentsimoonutusi piiravad meetmed järgmiselt:

- a) kõigi pruunsöel põhinevate tootmisvõimsuste sulgemine või ajutine reservi jätmine ning uute tootmisvõimsuste kasutuselevõtmine aastatel 2023–2026, ilma et see piiraks tootmisvõimsuste kasutuselt kõrvaldamist vastavalt Rumeenia riiklikule taaste- ja vastupidavuskavale; tootmisvõimsused, mille Rumeenia lõpuks kasutuselt kõrvaldab, on need, mis on riikliku taaste- ja vastupidavuskava alusel heaks kiidetud;
- b) töötajate arvu järkjärguline vähendamine;
- c) CO₂ heite järkjärguline vähendamine ja investeringute tegemine muu keskkonnakahjuliku heite vähendamiseks;
- d) aktsiakapitali vähendamine ja seejärel aktsiakapitali suurendamine;
- e) eriotstarbeliste üksuste loomine ühissettevõtetenä koostööpartneritega;
- f) rahastamislepingute sõlmimine pankadega;
- g) Craiova elektrijaama eraldamine;
- h) CE Oltenia eraldiseisva tütarettevõtja loomine, kellele hakkavad kuuluma CE Oltenia olemasolevad pruunsöeküttega elektrienergiaseadmed ja nendega seotud varad, mis ei ole ette nähtud üleminekuks gaasile või taastuvatele energiaallikatele, ning kes hakkab neid seadmeid ja varasid käitama.

2) Rumeenia võõrandab 31. detsembriks 2026 vähemalt 20 % oma osalusest äriühingus CE Oltenia.

3) Rumeenia peab esitama komisjonile korrapäraseid aruandeid ümberkorralduskava rakendamise kohta iga kuue kuu tagant, alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast kuni ümberkorraldusperioodi lõpuni 31. detsembril 2026. Nendes aruannetes tuleb täpsustada eelkõige riigi võetud rahastamiskohustuse ja abisaaja omapanuse tegeliku väljamakse kuupäevi, käesolevas otsuses sätestatud tingimuste täitmist, kõiki kõrvalekaldeid ümberkorralduskavas sätestatud finants- või tegevustrajektoidest, ümberkorraldusmeetmetega saavutatud kulude piiramist ja kulude vähendamist ning saadud sissetulekuid ja Rumeenia või vajaduse korral abisaaja kavandatud või võetud parandusmeetmeid.

Artikkel 3

Rumeenia teavitab komisjoni otsuse täitmiseks võetud meetmetest kahe kuu jooksul pärast käesoleva otsuse teatavaks tegemist.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud Rumeeniale.

Brüssel, 26. jaanuar 2022

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Margrethe VESTAGER

EUROOPA KESKPANGA OTSUS (EL) 2022/1921,**29. september 2022,****statistikaaruandluse nõuete väidetavate rikkumiste eest rakendatavate sanktsioonide arvutamise
metoodika kohta (EKP/2022/32)**

EUROOPA KESKPANGA NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artikli 132 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Keskpangade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja, eelkõige selle artikleid 5 ja 34,

võttes arvesse nõukogu määrust (EÜ) nr 2532/98, 23. november 1998, Euroopa Keskpanga volituste kohta rakendada sanktsioone, ⁽¹⁾ eelkõige selle artikli 6 lõiget 2,võttes arvesse nõukogu määrust (EÜ) nr 2533/98, 23. november 1998, statistilise teabe kogumise kohta Euroopa Keskpanga poolt, ⁽²⁾ eelkõige selle artiklit 7,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EÜ) nr 2533/98 artikli 7 lõike 1 kohaselt võib Euroopa Keskpang (EKP) rakendada andmeesitajatele sanktsioone statistikaaruandluse nõuete täitmata jätmise eest.
- (2) Määruse (EÜ) nr 2532/98 artikli 2 lõige 2 näeb ette, et EKP juhindub sanktsiooni rakendusotsuse tegemisel ja asjakohase sanktsiooni kindlaksmääramisel proportsionaalsuse põhimõttest. Täiendavalt on selle määruse artikli 2 lõikes 3 toodud avatud loetelu asjaoludest, mida EKP peab konkreetsel juhul vajaduse korral arvesse võtma.
- (3) Euroopa Keskpanga määrus (EÜ) nr 2157/1999 (EKP/1999/4) ⁽³⁾ näeb ette menetluse EKP uurimisüksuse või pädeva riigi keskpanga poolt EKP juhatusele ettepaneku esitamiseks, et teha kindlaks, kas andmeesitaja on toime pannud väidetava rikkumise, ja täpsustada kavandatavat sanktsiooni summat, ning võimaldab kohaldada lihtsustatud korda väiksemate rikkumiste eest sanktsioonide määramisel.
- (4) Andmeesitajate võrdse kohtlemise tagamiseks ning vastavalt Euroopa Keskpanga määruse (EL) 2022/1917 (EKP/2022/31) ⁽⁴⁾ artiklis 9 sätestatud nõudele peab EKP kehtestama metoodika, mida pädevad eurosüsteemi keskpangad järgivad kavandatava sanktsiooni summa arvutamisel. Sanktsiooni summa arvutatakse kahes etapis. Kõigepealt arvutatakse väidetava rikkumise kvantitatiivsete aspektide põhjal lähtesumma ning seejärel võetakse arvesse muid asjaolusid ja teavet, mille põhjal lähtesummat vajadusel kohandatakse.
- (5) Eeltoodud põhjusel ning selleks, et tagada EKP otsuste läbipaistvus ja erapooletus andmeesitajate suhtes sanktsioonide rakendamisel, peaks asjaomane metoodika üksikasjalikult kirjeldama kvantitatiivseid aspekte, mida lähtesumma arvutamisel kasutada. Lisaks peaks see metoodika andma juhiseid seoses asjaolude ja teabega, mida pädev eurosüsteemi keskpang saab asjakohastel juhtudel kavandatava sanktsiooni summa arvutamisel arvesse võtta.

⁽¹⁾ EÜTL 318, 27.11.1998, lk 4.⁽²⁾ EÜTL 318, 27.11.1998, lk 8.⁽³⁾ Euroopa Keskpanga määrus (EÜ) nr 2157/1999, 23. september 1999, Euroopa Keskpanga volituste kohta sanktsioonide rakendamiseks (EKP/1999/4) (EÜTL 264, 12.10.1999, lk 21).⁽⁴⁾ Euroopa Keskpanga määrus (EL) 2022/1917, 29. september 2022, statistikaaruandluse nõuete täitmata jätmise korral algatatavate rikkumismenetluste ja otsuse EKP/2010/10 kehtetuks tunnistamise kohta (EKP/2022/31) (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 6).

- (6) Kuigi üldiselt tuleks statistikaaruandluse nõuded täitmata jätnud andmeesitaja majandusliku suuruse kindlaksmääramisel tugineda andmeesitaja varade kogumahule, on teatud statistikaaruandluse nõuded, näiteks Euroopa Keskpanga määruses (EL) nr 1409/2013 (EKP/2013/43) ⁽⁵⁾ sätestatud maksete statistika ja Euroopa Keskpanga määruses (EL) nr 1011/2012 (EKP/2012/24) ⁽⁶⁾ sätestatud hallatavate väärtpaberite statistikaaruandluse nõuded täitmata jätnud andmeesitaja majandusliku suuruse kindlaksmääramisel lähtesumma arvutamise seisukohast asjakohasemateks näitajateks tema klientide koguarv, maksetehingute koguväärtus või kontopidaja juures hoiustatavate väärtpaberite koguväärtus. Selles osas on asjakohane arvesse võtta ka statistikaaruandluse nõuded täitmata jätnud andmeesitaja majanduslikku suurust, võrrelduna vaadeldava andmeid esitava üldkogumi majandusliku suurusega, mis on rahaturustatistika puhul sätestatud Euroopa Keskpanga määruses (EL) nr 1333/2014 (EKP/2014/48), ⁽⁷⁾ või muudel juhtudel tegeliku andmeid esitava üldkogumi majandusliku suurusega.
- (7) Määrusega (EL) nr 1333/2014 (EKP/2014/48) nõutava rahaturgude statistika korrapärase koostamise huvides võib rakendada santsioone vigade eest tagatiseta turusegmeni andmetes, kui neid vigu ei parandata enne EKP-le või RKP-le esitamise tähtaega, kuna ajakohase, täpse ja täieliku ning kõrgetasemeliste standarditele vastava statistilise teabe saamine tagatiseta segmeni kohta on EKP rahapoliitika ülesannete täitmisel kriitilise tähtsusega. Sellest tulenevalt ning määruse (EL) 2022/1917 (EKP/2022/31) kohaldamisega kooskõla tagamiseks on sobiv ja asjakohane, et eurosüsteemi keskpangad kohaldavad käesolevat otsust alates kolmandast kuust pärast teate saamist määrusega (EL) nr 1333/2014 (EKP/2014/48) ette nähtud statistikaaruandluse nõuete täitmata jätmise kohta.
- (8) Ühtlustatud eeskirjade sidusa kohaldamise tagamiseks peaksid RKPd ja EKP käesolevat otsust järgima alates samast kuupäevast, kui kohaldatakse määrust (EL) 2022/1917 (EKP/2022/31).
- (9) Järjepidevuse ja selguse huvides on siiski asjakohane näha ette, et pädevad RKPd ja EKP jätkavad otsuses EKP/2010/10 ⁽⁸⁾ sätestatud nõuete järgimist väidetavate rikkumiste suhtes, mis on aset leidnud enne käesoleva otsuse kohaldamise kuupäeva, sealhulgas korduvate täitmata jätmiste suhtes, kus üks või mitu täitmata jätmise juhtumit on aset leidnud enne ja pärast käesoleva otsuse kohaldamise kuupäeva.
- (10) Põhimõtted, mida EKP järgib Euroopa Keskpanga määruse (EÜ) nr 2423/2001 (EKP/2001/13) ⁽⁹⁾ IV lisas sätestatud miinimumnõuete täitmata jätmisest tulenevate bilansi statistilise aruandluse nõuete rikkumise eest sanktsioonide arvutamisel alates 2004. aasta detsembri vaatlusperioodist kuuaruandluse nõuete osas ja 2004. aasta neljanda kvartali vaatlusperioodist kvartaliaruandluse nõuete osas, on sätestatud teades „Euroopa Keskpanga teade sanktsioonide rakendamise kohta bilansi statistilise aruandluse nõuete mittetäitmise korral“ ⁽¹⁰⁾. Õiguskindluse huvides on asjakohane see teade tagasi võtta,

⁽⁵⁾ Euroopa Keskpanga määrus (EL) nr 1409/2013, 28. november 2013, maksete statistika kohta (EKP/2013/43) (ELT L 352, 24.12.2013, lk 18).

⁽⁶⁾ Euroopa Keskpanga määrus (EL) nr 1011/2012, 17. oktoober 2012, väärtpaberiosaluste statistika kohta (EKP/2012/24) (ELT L 305, 1.11.2012, lk 6).

⁽⁷⁾ Euroopa Keskpanga määrus (EL) nr 1333/2014, 26. november 2014, rahaturgude statistika kohta (EKP/2014/48) (ELT L 359, 16.12.2014, lk 97).

⁽⁸⁾ Euroopa Keskpanga otsus EKP/2010/10, 19. august 2010, statistikaaruandluse nõuete eiramise kohta (ELT L 226, 28.8.2010, lk 48).

⁽⁹⁾ Euroopa Keskpanga määrus (EÜ) nr 2423/2001, 22. november 2001, rahaloomeasutuste sektori koondbilansi kohta (EKP/2001/13) (EÜT L 333, 17.12.2001, lk 1).

⁽¹⁰⁾ ELT C 195, 31.7.2004, lk 8.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

1. Käesolevas otsuses sätestatakse metoodika EKP poolt andmeesitajale, kelle suhtes kohaldatakse statistikaaruandluse nõudeid ja kes ei ole neid nõudeid täitnud, kavandatava asjakohase sanktsiooni summa kindlaksmääramiseks.
2. Metoodikat kohaldatakse kavandatava sanktsiooni summa arvutamisel ühe või mitme väidetava rikkumise eest, millega seoses on algatatud rikkumismenetlus kooskõlas määruse (EL) 2022/1917 (EKP/2022/31) artikli 8 lõigetega 1 ja 3.
3. Käesolev otsus ei piira EKP juhatuse õigust rakendada sanktsiooni, mida ta peab asjakohaseks kooskõlas määruse (EÜ) nr 2157/1999 (EKP/1999/4) artikli 7a lõikega 6.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas otsuses kasutatakse mõisteid määruse (EL) 2022/1917 (EKP/2022/31) artiklis 2 määratletud tähenduses.
2. Täiendavalt kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - 1) „EKP tähtaeg“ – EKP määratud kuupäev ja kellaaeg statistilise teabe saamiseks riikide keskpankadelt või otsese aruandluse korral andmeesitajatelt vastavalt EKP statistikaalastele määrustele või otsustele;
 - 2) „RKP tähtaeg“ – riigi keskpanga määratud kuupäev ja kellaaeg statistilise teabe saamiseks andmeesitajatelt, et tagada vastavus EKP statistikaalastele määrustele või otsustele.

Artikkel 3

Kavandatavate sanktsioonide arvutamine

1. Kavandatavad sanktsioonid määruse (EL) 2022/1917 (EKP/2022/31) artikli 8 lõigetes 1 ja 2 osutatud väidetavate korduvate rikkumiste eest või määruse (EL) 2022/1917 (EKP/2022/31) artikli 8 lõikes 3 osutatud väidetava rikkumise eest arvutatakse järgmiselt:
 - a) pädev eurosüsteemi keskpank arvutab kõigepealt väidetava rikkumise kvantitatiivsete aspektide põhjal sanktsiooni lähtesumma, sealhulgas asjakohastel juhtudel:
 - i) andmeesitaja majanduslik suurus;
 - ii) rikkumise sageduse;
 - iii) rikkumise kestuse;
 - iv) õige ja ebaõige statistilise teabe lahknevuse suurus;
 - b) seejärel võetakse arvesse määruse (EÜ) nr 2532/98 artikli 2 lõikes 3 sätestatud asjaolusid, mida ei ole nimetatud käesoleva lõike punktis a, ja muud asjakohast teavet, mille põhjal punkti a kohaselt arvutatud lähtesummat vajadusel kohandatakse.
2. Kavandatavad sanktsioonid määruse (EL) 2022/1917 (EKP/2022/31) artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud tõise üleastumise eest arvutatakse järgmiselt:
 - a) pädev eurosüsteemi keskpank määrab kõigepealt lähtesumma, kohaldades määruse (EÜ) nr 2533/98 artikli 7 lõikes 4 sätestatud maksimaalset trahvimäära, mida kohandatakse vastavalt andmeesitaja majanduslikule suurusele;

b) seejärel võetakse arvesse määruse (EÜ) nr 2532/98 artikli 2 lõikes 3 sätestatud asjaolusid ja muud asjakohast teavet, mille põhjal punkti a kohaselt arvatud lähtesummat vajadusel kohandatakse.

3. Lõike 1 punktis b osutatud kohandamise maksimaalne ulatus on üks kolmandik lõike 1 punktis a osutatud lähtesummast. Lõike 2 punktis b osutatud kohandamise maksimaalne ulatus on lõike 2 punktis a osutatud lähtesumma allapoole kohandamine ühe kolmandiku ulatuses.

4. Kui väidetav rikkumine on seotud ebaõige, ebatäieliku või aruandlusnõuetele mittevastavas vormis esitatud statistilise teabe esitamisega, siis EKP ei rakenda santsiooni väheoluliste vigade korral või juhul, kui andmeesitaja on vead, mis ei ole väheolulised, parandanud kooskõlas EKP ajakohastamise põhimõtete ja korraga. Eeltoodut ei kohaldata järgmistel juhtudel:

a) süstemaatiline või tahtlik ebaõige või ebatäieliku statistilise teabe esitamine või

b) määrusega (EL) nr 1333/2014 (EKP/2014/48) ette nähtud tagatiseta segmenti käsitlevate aruandlusnõuete täitmata jätmine.

5. Lõigete 1 ja 2 kohaselt sanktsioonide arvutamisel ei tohi pädev eurosüsteemi keskpang ületada määruse (EÜ) nr 2533/98 artikli 7 lõikes 4 ette nähtud maksimaalset trahvimäära.

6. Ettepaneku esitamisel EKP juhatusele kooskõlas määruse (EÜ) nr 2157/1999 (EKP/1999/4) artikliga 7a peab pädev RKP piisavalt täpselt kirjeldama meetodit, mida ta kasutas EKP poolt rakendatava sanktsiooni kavandatava summa arvutamisel, sealhulgas seda, kas pädev RKP on arvesse võtnud lähtesumma arvutamise või lähtesumma kohandamisega seotud asjaolusid kooskõlas artiklitega 4 või 5.

7. Kui arvesse on võetud lähtesumma arvutamise või lähtesumma kohandamisega seotud asjaolusid kooskõlas artiklitega 4 või 5, siis teavitab EKP sellest andmeesitajat. Sanksiooni määramisel teavitab EKP andmeesitajat sanktsiooni arvutamise meetodist ning sellest, kas arvesse on võetud lähtesumma arvutamise või lähtesumma kohandamisega seotud asjaolusid kooskõlas artiklitega 4 või 5.

8. Kui statistikaaruandluse nõuete rikkumine hõlmab ka kohustusliku reservi nõude rikkumist ning sanktsiooni rakendatakse kooskõlas nõukogu määruse (EÜ) nr 2531/98⁽¹⁾ artikliga 7, siis ei rakendata täiendavat sanktsiooni statistikaaruandluse nõuete rikkumise eest.

Artikkel 4

Lähtesumma arvutamine

1. Kui eurosüsteemi pädev keskpang arvutab lähtesummat, määratakse artikli 3 lõikes 1 osutatud arvutuse aluseks olevad väidetava rikkumise kvantitatiivsed aspektid ja artikli 3 lõikes 2 osutatud arvutuse aluseks olev majanduslik suurus kindlaks kooskõlas käesoleva artikliga.

2. Andmeesitaja majanduslik suurus määratakse kindlaks järgmise põhjal:

a) määrusega (EL) nr 1409/2013 (EKP/2013/43) ette nähtud maksete statistika aruandlusnõuete täitmata jätmise korral kontoteabe teenuste puhul andmeesitaja klientide koguarv ning muudel juhtudel maksetehingute koguväärtus, mille andmeesitaja on asjaomase määruse kohaselt esitanud väidetava rikkumise kuupäeva seisuga;

⁽¹⁾ Nõukogu määrus (EÜ) nr 2531/98, 23. november 1998, kohustuslike reservide kohaldamise kohta Euroopa Keskpanga poolt (EÜT L 318, 27.11.1998, lk 1).

- b) määrusega (EL) nr 1011/2012 (EKP/2012/24) ette nähtud hallatavate väärtpaberite statistikaaruandluse nõuete täitmata jätmise korral kontopidaja juures hoiustatud väärtpaberite koguväärtus, mille kontopidaja on asjaomase määruse kohaselt esitanud väidetava rikkumise kuupäeva seisuga;
- c) muude kui punktides a ja b osutatud statistikaaruandluse nõuete täitmata jätmise korral andmeesitaja koguvara maht, mis määratakse kindlaks andmeesitaja bilansi statistilise teabe alusel, mille andmeesitaja on kohaldatavate EKP määruste kohaselt väidetava rikkumise kuupäeva seisuga viimati esitanud.

Kui asjaomane andmeesitaja ei ole väidetava rikkumise kuupäeva seisuga täitnud oma kohustust esitada statistilist teavet, mis on vajalik tema majandusliku suuruse kindlaksmääramiseks, määrab pädev eurosüsteemi keskpank majandusliku suuruse kindlaks statistiliste teabe põhjal, mille andmeesitaja on pädevale eurosüsteemi keskpangale viimati esitanud või mis on talle muul viisil kättesaadav.

3. Andmeesitaja majandusliku suuruse arvutamisel võtab pädev eurosüsteemi keskpank arvesse asjaomase andmeesitaja majanduslikku suurust, võrrelduna järgmisega:

- a) määruse (EL) nr 1333/2014 (EKP/2014/48) kohase aruandluse puhul kõikide vaadeldava andmeid esitava üldkogumi andmeesitajate majandusliku suurusega;
- b) muudel juhtudel tegeliku andmeid esitava üldkogumi andmeesitajate majandusliku suurusega.

4. Väidetava rikkumise sagedus määratakse kindlaks võrdluses väidetavate rikkumiste arvuga, mis on toime pandud perioodil, mil rikkumismenetlusega hõlmatud nõuded on jäetud täitmata.

5. Kui väidetav rikkumine on seotud kohaldatavas EKP määruses või otsuses osutatud statistilise teabe tähtjaks esitamata jätmisega EKP-le või pädevale RKP-le, määratakse väidetava rikkumise kestus kindlaks järgmiselt:

- a) otsese aruandluse korral EKP tähtaja saabumisele järgneva statistilise teabe esitamisega viivitatud tööpäevade koguarv;
- b) muudel juhtudel RKP tähtaja saabumisele järgneva statistilise teabe esitamisega viivitatud tööpäevade koguarv, mis koosneb i) EKP tähtajale eelnevate tööpäevade arvust ja ii) EKP tähtajale järgnevate tööpäevade arvust.

6. Kui väidetav rikkumine on seotud kohaldatavas EKP määruses või otsuses osutatud ebaõige, ebatäieliku või nõuetele mittevastavas vormis esitatud statistilise teabe esitamisega, määratakse lahknevuse suurus kindlaks ebaõige statistilise teabe ja õige statistilise teabe absoluutväärtuse erinevuse põhjal.

Artikkel 5

Lähtesumma kohandamine

Kui pädev eurosüsteemi keskpank võtab arvesse artikli 3 lõike 1 punktis b ja artikli 3 lõike 2 punktis b osutatud asjaolusid ja muud asjakohast teavet, arvestab ta sellistes kaalutlustes asjakohastel juhtudel järgmisega:

- a) andmeesitaja heauskne käitumine ja avatus statistikaaruandluse nõuete tõlgendamisel ja täitmisel, sealhulgas väidetava rikkumise tuvastamise asjaolud, näiteks vabatahtlik teavitamine andmeesitaja poolt või asjaolude tuvastamine uurimise tulemusena;
- b) andmeesitaja hoolsus ja koostöövalmidus, sealhulgas andmeesitaja käitumine, näiteks osalemine ja abistamine pädeva eurosüsteemi keskpanga rikkumismenetlustes või mis tahes statistikaaruandluse nõuete täitmisega seotud menetlustes, ning tema valmisolek väidetav rikkumine kõrvaldada;

- c) rikkumise mõju tõsidus, sealhulgas väidetava rikkumise tagajärjed, näiteks väidetava rikkumise mõju asjakohastele statistilistele väljunditele või statistilise teabe kasutamisele Euroopa Keskpankade Süsteemi ülesannete täitmisel vastavalt aluslepingule, või mis tahes kahjulik mõju kolmandale isikule;
- d) rikkumise korduvus, sealhulgas andmeesitaja statistikaaruandluse nõuete korduv täitmata jätmine, mis on aset leidnud väljaspool rikkumismenetluses käsitletud nõuete täitmata jätmise ajavahemikku, ning mille osas ei ole algatatud teist rikkumismenetlust.

Artikkel 6

Läbivaatamine

EKP nõukogu vaatab käesoleva otsuse kohaldamise ja rakendamise läbi hiljemalt viie aasta möödumisel selle jõustumist ja seejärel igal kolmandal aastal ning hindab otsuse muutmise vajadust.

Artikkel 7

Üleminekusäte

Käesolevat otsust ei kohaldata väidetavate rikkumiste suhtes, mis on aset leidnud enne artiklis 9 osutatud käesoleva otsuse kohaldamise kuupäeva. Vastavalt määruse (EL) 2022/1917 (EKP/2022/31) artiklile 13 jätkatakse otsuse EKP/2010/10 kohaldamist väidetavate rikkumiste suhtes, sealhulgas otsuse artikli 3 lõike 2 punktis b osutatud korduvate täitmata jätmiste korral, kus üks või mitu täitmata jätmise juhtumit on aset leidnud enne ja pärast artiklis 9 osutatud käesoleva otsuse kohaldamise kuupäeva.

Artikkel 8

Kohaldamine rahaturu statistikaaruandluse nõuete rikkumise korral

Määruse (EL) nr 1333/2014 (EKP/2014/48) väidetavate rikkumiste korral täidab pädev RKP ja EKP käesolevas otsuses sätestatud nõudeid alates 31. jaanuarist 2023.

Artikkel 9

Jõustumine

1. Käesolev otsus jõustub päeval, mil sellest adressaatidele teatatakse.
2. Seda kohaldatakse alates 30. aprillist 2024, välja arvatud artikkel 8, mida kohaldatakse alates 31. jaanuarist 2023.

Artikkel 10

Adressaadid

Käesolev otsus on adresseeritud kõikidele eurosüsteemi keskpankadele.

Frankfurt Maini ääres, 29. september 2022

EKP president
Christine LAGARDE

ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)